

*Załącznik
do Uchwały Nr XXXIV/279/09
Rady Powiatu Gostyńskiego
z dnia 29 października 2009 r.*

PROGRAM OGRANICZANIA BEZROBOCIA I ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W POWIECIE GOSTYŃSKIM NA LATA 2009-2015

GOSTYŃ 2009

WYKONAWCA:

Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości
Powiatu Gostyńskiego
ul. 1 Maja 1
63-800 Gostyń

WE WSPÓŁPRACY Z FIRMĄ:

Arleta Jaśniewicz
Euro Integrum
ul. Taczanowskiego 28 a
62-504 Konin

Spis treści:

I Wstęp.....	str.6
1.1. Założenia i cele opracowania.....	str.6
1.2. Zakres prac nad dokumentem.....	str.6
1.3. Streszczenie opracowania.....	str.7
II Tło projektu.....	str.8
2.1. Rynek pracy.....	str.8
2.2. Przedsiębiorczość.....	str.9
2.3. Edukacja.....	str.10
III Diagnoza Powiatu Gostyńskiego.....	str.11
3.1. Ogólna informacja o powiecie	str.11
3.1.1. Położenie i obszar.....	str.11
3.1.2. Demografia.....	str.12
3.2. Bezrobocie w powiecie.....	str.14
3.2.1. Bezrobocie ogółem.....	str.14
3.2.2. Grupy defaworyzowane	str.15
- młodzież do 25 roku życia i osoby powyżej 50 roku życia.....	str.15
- kobiety.....	str.17
- długotrwale bezrobotni.....	str.18
- bezrobotni z terenów wiejskich.....	str.18
- niepełnosprawni.....	str.19
3.2.3. Wykształcenie a zatrudnienie.....	str.20
3.2.4. Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu.....	str.22
3.3. Gospodarka powiatu.....	str.27
3.3.1. Ogólne informacje o gospodarce powiatu.....	str.27
3.3.2. Rolnictwo.....	str.27
3.3.3. Turystyka.....	str.29
3.3.4. Przedsiębiorczość.....	str.30
3.3.5. Otoczenie biznesu.....	str.36
3.3.6. Instrumenty wsparcia przedsiębiorczości ze strony samorządów.....	str.38
3.4. Edukacja w powiecie.....	str.38
3.4.1. Szkolnictwo ponadgimnazjalne w powiecie.....	str.38
3.4.2. Szkoły i kierunki kształcenia dostępne w powiecie.....	str.39
3.5. Wnioski i rekomendacje.....	str.42
IV Analiza SWOT.....	str.43
4.1. Metody analizy SWOT.....	str.43
4.2. Analiza SWOT dla powiatu gostyńskiego.....	str.43
4.3. Wnioski i rekomendacje wynikające z analizy SWOT.....	str.48

V Program Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości.....	str.49
5.1. Streszczenie Programu.....	str.49
5.1.1. Misja i cele.....	str.49
5.1.2. Czas realizacji.....	str.51
5.1.3. Projekty priorytetowe.....	str.52
5.2. Podstawy informacyjne i metodyka Programu.....	str.54
5.2.1. Informacja o metodach Programu.....	str.54
5.2.1.1. Metoda analizy.....	str.54
5.2.1.2. Metoda programowania.....	str.54
5.2.2. Metoda Aktywnego Planowania Strategii (MAPS).....	str.55
5.3. Analiza problemów.....	str.56
5.4. Analiza celów.....	str.66
5.4.1. Cel strategiczny.....	str.66
5.4.2. Cele operacyjne.....	str.67
5.4.3. Efekty realizacji Programu.....	str.76
5.5. Przegląd Planowania Programu.....	str.77
5.6. Plan zadań.....	str.83
5.6.1. Zestawienie zadań.....	str.83
5.6.2. Uwarunkowania zewnętrzne.....	str.88
5.7. Finansowanie Programu.....	str.89
5.8. Zarządzanie Programem Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości.....	str.93
5.8.1. Uruchomienie Programu.....	str.93
5.8.2. Zarządzanie strategiczne.....	str.94
5.8.3. Zarządzanie operacyjne Programem.....	str.94
5.8.4. Monitoring Programu.....	str.100
5.9. Plan promocji Programu.....	str.102
5.9.1. Cele planu promocji.....	str.102
5.9.2. Odbiorcy Programu.....	str.102
5.9.3. Zasięg i przesłania promocji.....	str.103
5.9.4. Instrumenty promocyjne.....	str.103
5.10. Zgodność celów Programu z celami dokumentów strategicznych.....	str.107
5.11. Podejście zintegrowane w programie.....	str.114
Spis tabel, wykresów i rysunków.....	str.116

VI Załączniki

do części III Diagnoza Powiatu Gostyńskiego:

 Załącznik nr 1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w powiecie gostyńskim w latach 2004-2008

 Załącznik nr 2 Planowane kierunki kształcenia na rok szkolny 2009/2010

do części V Program Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości:

 Załącznik nr 3 Wyniki głosowania - wybór celów

 Załącznik nr 4 Drzewo problemów - Rozwój ogólny

 Załącznik nr 5 Drzewo problemów – Edukacja

 Załącznik nr 6 Drzewo problemów – Rynek pracy

 Załącznik nr 7 Drzewo problemów – Przedsiębiorczość

 Załącznik nr 8 Drzewo celów – Rynek pracy

***"Wystarczy, że dana jest nam szansa,
byśmy mogli stać się tym, czym chcemy."***

Jose Ortega y Gasset (1883-1955)

Bezrobocie w powiecie gostyńskim stanowi jeden z większych problemów społeczno – gospodarczych. Pomimo jego dużego spadku w ostatnich latach, nadal wiele osób pozostaje bez pracy. Negatywne skutki takiej sytuacji ponosi cała lokalna społeczność.

Powiatowy Urząd Pracy, poprzez wykonywane przez siebie zadania, łagodzi skutki bezrobocia i skutecznie je ogranicza. Program Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości jest wypadkową oczekiwań różnych kręgów społecznych współpracujących ze sobą na lokalnym rynku pracy. Aby oczekiwania te zmienić w konkretne cele, a te z kolei w jak największym stopniu zrealizować, należy wykorzystać cały wewnętrzny potencjał powiatu gostyńskiego. Program pozwoli także potencjał odpowiednio ukierunkować, tak aby działania podejmowane przez uczestników rynku pracy, a w szczególności Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu były jak najbardziej efektywne.

Justyna Krzyszotaniak

Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu

Część I Wstęp.

1.1. Założenia i cele opracowania.

Problematyka społeczno-ekonomiczna związana z bezrobociem jest bardzo złożona i tym samym wymagająca znajomości oraz ciągłej analizy wielu obszarów rzeczywistości. Ważne jest zatem, aby działania podejmowane w kierunku poprawy warunków życia mieszkańców nie były chaotyczne i przypadkowe. Powinny one uwzględniać problemy oraz specyfikę lokalnego rynku pracy, powinny one być dobrze zaplanowane, uporządkowane i koncentrować się na obszarach najważniejszych – priorytetach, tak by w ostateczności przyczynić się do osiągnięcia trafnie zidentyfikowanego celu strategicznego.

Ze względu na fakt, iż modernizacja polityki zatrudnienia oraz kreowanie pozytywnych zmian na rynku pracy jest obecnie jednym z priorytetów zarówno polityki państwa, jak i polityki regionalnej, zasadne wydaje się być stworzenie dokumentu mającego zasadnicze znaczenie dla podejmowanych działań. Brak bieżącej oceny, wyraźnej wizji przyszłości, jasno określonych priorytetów i celów, z którymi identyfikowałyby się większość partnerów rynku pracy to powszechnie dostrzegane mankamenty.

Walka z bezrobociem powinna się stać priorytetem polityki makroekonomicznej oraz wielu polityk resortowych, w tym edukacji. Z całą pewnością nie może to być tylko problem Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. W rozwiązywanie problemu bezrobocia powinni być włączeni wszyscy, brak współdziałania prowadzi bowiem do nieefektywnego wykorzystania posiadanych środków. Aby realizacja programu przebiegała sprawnie i efektywnie, absolutnie konieczna jest współpraca wszystkich uczestników rynku pracy, także tych, którzy dotychczas nie dostrzegali wyraźnego miejsca dla siebie i roli, którą powinni odgrywać na lokalnym rynku pracy.

Program Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości na lata 2009-2015 jest dokumentem, który stanowi narzędzie służące usystematyzowaniu, ukierunkowaniu a tym samym usprawnieniu działań podejmowanych w przedmiotowym obszarze na terenie Powiatu Gostyńskiego. Główne działania zawarte w Programie zorientowane zostały na poprawę stanu zasobów ludzkich oraz stworzenie przyjaznego klimatu wokół rozwoju przedsiębiorczości.

1.2. Zakres prac nad dokumentem.

Program Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości został opracowany w oparciu o wyniki diagnozy powiatu oraz konsultacje społeczne prowadzone w formie warsztatów z udziałem przedstawicieli lokalnej społeczności. Program obejmuje: analizę kluczowych problemów, analizę celów, a także plan zadań prowadzących do realizacji poszczególnych celów operacyjnych.

Problem kluczowy dla powiatu gostyńskiego został zdefiniowany jako: słabe wykorzystanie potencjału społeczno-gospodarczego powiatu dla tworzenia dobrych miejsc pracy i zmniejszania bezrobocia.

Wynikiem analizy celów jest zdefiniowanie celów strategicznych oraz operacyjnych programu. Celem strategicznym Programu Ograniczania Bezrobocia Rozwoju

Przedsiębiorczości jest spadek stopy bezrobocia o 4% w ciągu 5 lat, przy wspomagającej polityce finansowo-gospodarczej państwa.

Plan zadań obejmuje różnorodne działania niezbędne do realizacji celów operacyjnych, przy czym jako projekty priorytetowe w celu rozwoju przedsiębiorczości i ograniczania bezrobocia w powiecie gostyńskim wyznaczono: promocję aktywności zawodowej kobiet, wzmocnienie systemu wsparcia osób podejmujących działalność gospodarczą, utworzenie centrum informacji i planowania kariery oraz wzrost aktywności zawodowej i integracji społecznej mieszkańców wsi.

1.3. Streszczenie opracowania.

Program Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości został opracowany przez Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości Powiatu Gostyńskiego oraz Euro Integrum na zlecenie Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu.

Niniejszy Program składa się z sześciu części:

Część I – Wstęp

Część II – Tło projektu

Część III – Diagnoza Powiatu Gostyńskiego

Część IV – Analiza SWOT

Część V – Program Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości

W części I przedstawiono założenia i cele opracowania oraz zakres pracy nad dokumentem. W części tej dokonano również streszczenia całości opracowania. Oprócz wyjaśnienia przyczyn dla których powstał niniejszy dokument wymienione tu zostały: problem kluczowy, cel strategiczny oraz projekty priorytetowe dla powiatu gostyńskiego.

Część II, która stanowi tło niniejszego projektu, zawiera informacje na temat rynku pracy oraz przedsiębiorczości. W części tej wyjaśnione zostały podstawowe pojęcia, takie jak: rynek pracy, bezrobocie, instytucje rynku pracy oraz przedsiębiorczość.

Punktem wyjścia do opracowania Programu Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości były informacje, które zawarte są w części III. Poza informacjami ogólnymi znalazły się tutaj analizy dotyczące: problemu bezrobocia w powiecie, gospodarki powiatu oraz edukacji w powiecie. Informacje te pozwalają zdiagnozować sytuację powiatu w zakresie rynku pracy i przedsiębiorczości.

Część IV opracowania stanowi analiza SWOT, wskazująca na mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia powiatu gostyńskiego. W ostatnim podrozdziale tej części przedstawione zostały wnioski i rekomendacje wynikające z analizy SWOT.

Właściwy Program Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości zawarty został w części V niniejszego dokumentu. Obejmuje on – oprócz streszczenia programu i informacji o zastosowanych metodach - analizę problemów, analizę celów, a także plan zadań prowadzących do realizacji poszczególnych celów operacyjnych. W niniejszej części znajdują się również podrozdziały dotyczące przeglądu planowania Programu, kwestii związanych z finansowaniem Programu, zarządzania tym Programem oraz planem jego promocji. Zgodności celów Programu z celami dokumentów strategicznych oraz podejście zintegrowane w Programie opisane zostały w dwóch oddzielnych podrozdziałach.

Część II Tło projektu.

2.1 Rynek pracy.

Rynek jest „instytucją”, która umożliwia zawarcie transakcji między sprzedającym a kupującym. Przedmiotem transakcji dokonywanych pomiędzy kupującym i sprzedającym są dobra, usługi lub tytuły prawne. Rynek (w innym nieco ujęciu), to mechanizm dopasowań podaży i popytu na pracę. Dopasowania te wyrażają warunki na jakich dokonuje się transakcja między osobami oferującymi pracę (pracodawcami), za określoną płacę a jej nabywcami (pracobiorcami).

Rynek pracy tworzony jest przez następujące podstawowe elementy: zasoby kapitału ludzkiego i jego wykorzystanie, podział pracowników według pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki narodowej, wielkość i struktura bezrobocia. Rynek pracy jest bardzo ważny, gdyż pełni dwie zasadnicze funkcje w gospodarce. Dla ludzi występujących z podażą pracy stwarza on możliwość otrzymania dochodów, a dla firm zgłaszających popyt na pracę jest on źródłem tego podstawowego czynnika wytwórczego. Płace otrzymywane ze sprzedaży pracy stanowią źródło utrzymania dla ogromnej większości ludzi. Inne dochody, jak na przykład renty dla właścicieli ziemi czy odsetki dla właścicieli kapitału, odgrywają znacznie mniejszą rolę. Nie ma jednego rynku pracy, lecz jest ich tyle, ile zawodów czy rodzajów wykonywanych prac.

Z rynkiem pracy nierozzerwalnie łączy się problem bezrobocia. Bezrobocie to zjawisko polegające na tym, że pewna część ludzi zdolnych do pracy, poszukujących pracy i akceptujących istniejący poziom wynagrodzenia nie znajduje zatrudnienia. Natomiast według Międzynarodowej Organizacji Pracy, której definicję bezrobocia honorują badania statystyczne prowadzone w krajach Europy w ramach systemu Eurostat, osoba bezrobotna to ta, która w tygodniu, w którym przeprowadzono badanie, nie wykonywała pracy zarobkowej dłużej niż przez godzinę.

Bezrobocie można rozpatrywać w skali makro i mikro. Z bezrobociem w skali makro mamy do czynienia w sytuacji, gdy na określonym obszarze geograficznym znaczna liczba osób zdolnych do podjęcia pracy pozostaje poza zatrudnieniem. Natomiast bezrobociem w skali mikro jest utrata pracy z powodu braku kwalifikacji lub innych umiejętności pozwalających objąć i utrzymać stanowisko.

Podstawowym miernikiem poziomu bezrobocia jest stopa bezrobocia, czyli ukazywana w procentach relacja pomiędzy liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych a liczbą osób czynnych zawodowo (to jest zdolnych w prawnie określonych warunkach do podjęcia pracy). Ta ostatnia grupa obejmuje wszystkich zdolnych do pracy w wieku od 15 do 65 (kobiety do 60) roku życia - to znaczy także bezrobotnych. Osoby nie osiągnące lub przekraczające wymienione granice wieku stanowią odrębne kategorie, nie związane z pojęciami bezrobocia.

Nieodłącznym elementem rynku pracy jest również działalność instytucji obsługujących osoby bezrobotne i poszukujące pracy, mająca na celu walkę z bezrobociem i łagodzenie jego negatywnych skutków. Aktywnym klientem takich instytucji jest też często pracodawca, który poszukuje kandydatów do pracy. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zadania na rzecz bezrobocia i promocji zatrudnienia realizują instytucje rynku pracy, m.in. publiczne służby

zatrudnienia, ochotnicze hufce pracy, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, instytucje dialogu społecznego, instytucje partnerstwa.

2.2 Przedsiębiorczość.

Przedsiębiorczość to sposób działania, polegający na skłonności podejmowania nowych, ryzykownych i niekonwencjonalnych przedsięwzięć, oraz na wykazywaniu inicjatywy w ich poszukiwaniu i wdrażaniu w życie. Jest to więc działanie skierowane na rozwój, ma ono charakter innowatorski. Przedsiębiorczość w wymiarze ekonomicznym polega na: tworzeniu bardziej efektywnych form organizacyjnych, wprowadzaniu nowych czynników produkcji, zdobywaniu nowych rynków zbytu i zaopatrzenia, wprowadzaniu nowych wyrobów. Przedsiębiorczość nie polega głównie na uzyskiwaniu maksimum korzyści z wykorzystywania tego, co istnieje, lecz na ciągłym stwarzaniu czegoś nowego - jest ona innowatorstwem.

Podstawą dobrze rozwijającego się państwa oraz bogacącego się społeczeństwa jest sprawnie działająca gospodarka. Pracowitość i ryzyko podejmowane przez samych przedsiębiorców sprawia, że powstają nowe miejsca pracy i rośnie dobrobyt ludzi. To wszystko przysparza również dochodów państwu, które z kolei może wspierać poszkodowanych przez los, finansować renty i emerytury, utrzymywać służbę zdrowia, oświatę i naukę oraz służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo państwa. Bez gospodarki więc, bez dobrze prosperujących przedsiębiorców, nie ma sprawnego państwa i nie ma społeczeństwa z dobrą przyszłością.

W Polsce nie docenia się niestety roli gospodarki i samych przedsiębiorców. Ciągłe nie ma dobrego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości: regulacje prawne, nadmiernie rozdmuchiwana biurokracja administracji oraz pomoc publiczna kierowana w większości do przedsiębiorstw tzw. starych przemysłów, z pominięciem potrzeb sektora małych i średnich firm. Wolność gospodarcza hamowana jest nadmiarem barier związanych z prawem pracy, systemem podatkowym oraz obciążeniami związanymi z ubezpieczeniami społecznymi. Do tego dochodzą jeszcze działania monopolii, szara strefa oraz korupcja naruszające uczciwą konkurencję. Procesy inwestycyjne tamuje nadmiar biurokracji, brak planów przestrzennego zagospodarowania i nie zawsze uzasadnione uprawnienia chcących blokować prace budowlane. Infrastruktura i komunikacja również nie spełniają europejskich standardów.

Systemy nakazów i zakazów oraz restrykcyjna regulacja państwa skutecznie odstrasza więc od podejmowania ryzyka działalności na własny rachunek. Tak zwana posada, najlepiej państwowa, staje się obecnie celem większości osób, które w innej sytuacji mogłyby przecież z powodzeniem tworzyć nowe miejsca pracy dla siebie i dla innych.

2.3 Edukacja.

Zapewnienie pozycji konkurencyjnej na rynku pracy zależy od indywidualnych skłonności do podnoszenia poziomu wykształcenia oraz zwiększania kwalifikacji i umiejętności zawodowych, a także mobilności zawodowych czyli zdolności przystosowania się do zmiennego zapotrzebowania, jakie zgłaszają pracodawcy. W odniesieniu do osób młodych szczególnie ważne jest zapewnienie im elastycznego, szerokoprofilowego nauczania tak, aby cechowała ich poliwalencja, czyli zdolność do wykonywania różnych jakościowo zadań pracy. Istotna jest także odpowiednia jakość doradztwa zawodowego, w którym preferowanym modelem powinien być model edukacyjny. Uzupełnieniem oferty edukacyjnej szkół powinien być rozbudowany i bardziej niż dotychczas przejrzysty rynek szkoleń połączony z pośrednictwem pracy. Dostosowanie szkół do warunków rynkowych jest jednym z ważniejszych problemów rzutujących na kształtowanie się równowagi na rynku pracy.

Część III Diagnoza Powiatu Gostyńskiego.

3.1. Ogólne informacje o powiecie.

3.1.1. Położenie i obszar.

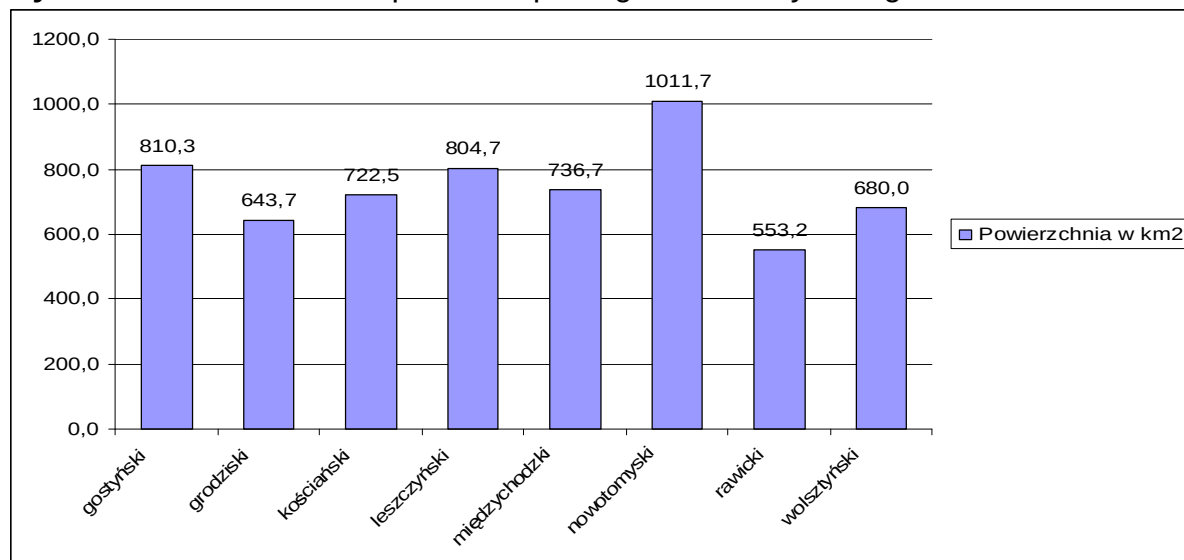
Powiat gostyński położony jest w południowej części Niziny Wielkopolskiej na zachodniej krawędzi Wysoczyzny Kaliskiej, w obrębie Wysoczyzny Leszczyńskiej.

Powiat gostyński usytuowany jest w południowej części województwa wielkopolskiego i graniczy z powiatami: jarocińskim, kościańskim, krotoszyńskim, leszczyńskim, rawickim i śremskim. Swoim obszarem obejmuje miasto i gminę Borek Wlkp., miasto i gminę Gostyń, miasto i gminę Krobia, miasto i gminę Pogorzela, miasto i gminę Poniec oraz gminy Pępowo i Piaski.

Ukształtowanie terenu pozbawiło w sposób naturalny występowania większych zbiorników wodnych. Największą rzeką powiatu jest Obra, która przepływa przez północną jego część na długości około 40 km.

Powiat zajmuje powierzchnię 810,3 km² i pod względem obszaru zajmuje 15 miejsce wśród 35 powiatów województwa wielkopolskiego, a pod względem zaludnienia miejsce 16. W podregionie leszczyńskim powiat gostyński należy do największych i kwalifikuje się na 2 miejscu.

Wykres nr 1 Powierzchnia powiatów podregionu leszczyńskiego w km².

Źródło: www.wikipedia.pl, z dnia 23.06.2009r.

Przez powiat przebiegają następujące szlaki komunikacyjne:

- droga krajowa nr 12: Dorohusk-Lublin- Radom- Kalisz- Jarocin- **Gostyń**- Leszno- Głogów- Żagań- Olszyna
- droga wojewódzka nr 434: Łubowo- Kostrzyn- Kórnik- Śrem- Dolsk- **Gostyń**- Rawicz
- droga wojewódzka nr 308: **Gostyń**- Nowy Tomyśl
- droga wojewódzka nr 437: **Borek Wlkp.**- Dolsk

- droga wojewódzka nr 438: **Borek Wlkp.**- Koźmin
- linia kolejowa: Leszno- **Gostyń- Piaski- Borek Wlkp.**- Jarocin
- linia kolejowa: Leszno- **Poniec- Krobia- Pępowo**- Krotoszyn- Ostrów Wlkp
- linia kolejowa: Łódź Kaliska- **Poniec- Krobia- Pępowo**- Forst (Niemcy)

Powiat położony jest z dala od autostrad, głównych szlaków komunikacyjnych oraz lotnisk (około 70 km do Poznania i 90 km do Wrocławia). Słaba dostępność komunikacyjna w połączeniu z brakiem drogi obwodowej stawia powiat w niekorzystnej sytuacji.

3.1.2. Demografia.

Liczba mieszkańców powiatu gostyńskiego na koniec 2008 roku wynosiła 75 919, co w porównaniu z latami wcześniejszymi jest wartością najwyższą.

Tabela nr 1 Liczba mieszkańców – porównanie z latami ubiegłymi.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Powiat gostyński	75 684	75 682	75 719	75 830	75 861	75 919
Podregion leszczyński	536 468	537 454	538 795	539 847	541 323	543 242
Województwo wielkopolskie	3 359 932	3 365 283	3 372 417	3 378 502	3 386 882	3 397 617

Źródło: http://www.stat.gov.pl/bdr_n/app/dane_podgrup.nowe_okno?p_zest_id=805820&p_typ=HTML, z dnia 19.06.2009r.

Liczba mieszkańców powiatu z roku na rok jest wyższa, proporcjonalnie do wzrostu w podregionie i województwie. Głównym powodem wzrostu jest przyrost naturalny, który w powiecie gostyńskim na koniec 2007 roku wyniósł 2,21%

Analiza zameldowań i wymeldowań w powiecie w latach 2003-2007 wykazał saldo ujemne. Szczególnie niekorzystna sytuacja wystąpiła w 2007r., gdzie saldo migracji wyniosło w liczbach bezwzględnych - 151.

Tabela nr 2 Liczba zameldowań i wymeldowań w powiecie gostyńskim (os.).

	2003	2004	2005	2006	2007
Zameldowania	818	757	720	851	987
Wymeldowania	910	837	845	993	1138

Źródło: http://www.stat.gov.pl/bdr_n/app/dane_podgrup.wymiary?p_kate=3&p_grup=8&p_pgru=1355&p_dane=0, z dnia 22.06.2009

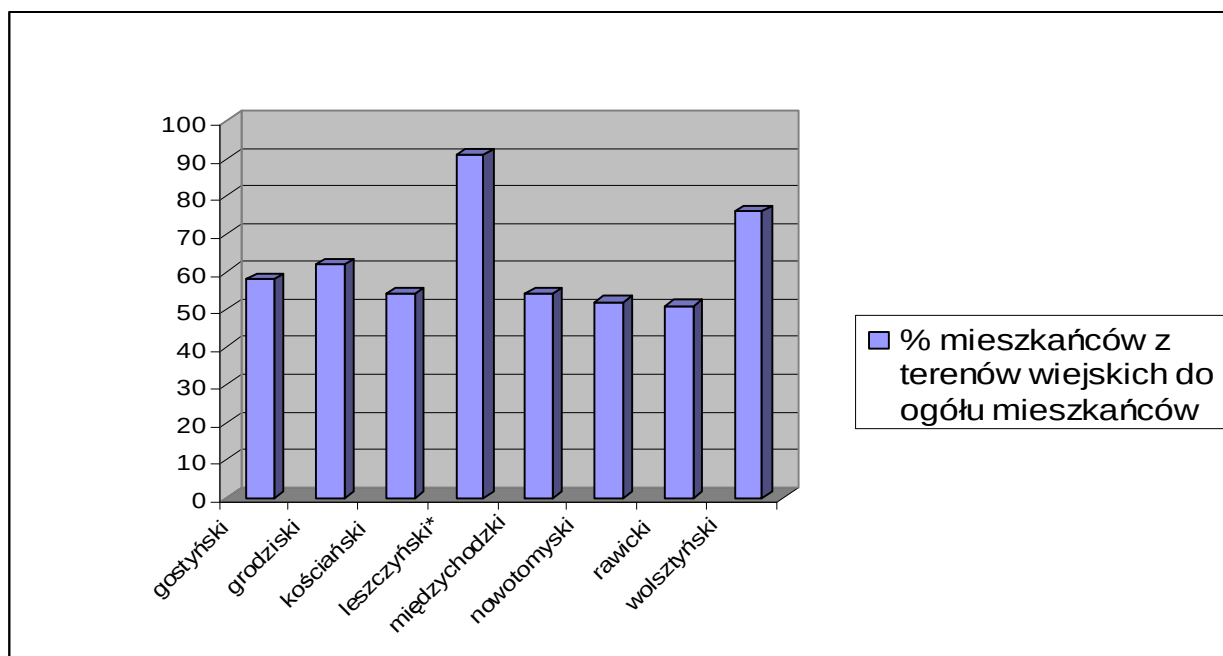
Ogólne saldo migracji w powiecie gostyńskim jest ujemne, przy czym w gminach Krobia i Piaski liczba osób zameldowanych przewyższa liczbę osób wymeldowanych. Sytuacja ta może być wynikiem polityki gmin Krobia i Piaski nastawionej na rozwój budownictwa mieszkaniowego i bliskości miasta Gostynia.

Tabela nr 3 Migracje wewnętrzne i zagraniczne w 2007r. (os.).

	Borek wlkp.	Gostyń	Krobia	Pępowo	Piaski	Pogorze la	Poniec
Zameldowania	120	344	199	55	129	38	102
Wymeldowania	132	427	188	82	111	90	108
Saldo migracji w liczbach rzeczywistych	-12	-83	11	-27	18	-52	-6

Źródło: http://www.stat.gov.pl/bdr_n/app/dane_podgrup.katgrupg?p_dane=0&p_kate=3, z dnia 22.06.2009

W powiecie gostyńskim liczba osób stale zameldowanych na wsi wynosi 44 178¹, a faktycznie zamieszkujących na wsi jest 43 783, co stanowi 58% ogółu mieszkańców powiatu. Pod względem ludności zamieszkującej tereny wiejskie powiat zajmuje 4 pozycję spośród 8 powiatów w podregionie leszczyńskim, co ukazane jest na poniższym wykresie. Powiat gostyński należy do grupy powiatów województwa z największą liczbą ludności zamieszkującą tereny wiejskie.

Wykres nr 2 Udział [%] mieszkańców z terenów wiejskich w ogóle mieszkańców w 2007r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDR www.stat.gov.pl z dnia 01.06.2009r.

* Dane dot. powiatu leszczyńskiego, bez miasta Leszna.

Z punktu widzenia rynku pracy istotna jest struktura ludności powiatu z podziałem na grupy wiekowe. Najistotniejszy jest udział ludności w wieku produkcyjnym, który w powiecie gostyńskim stanowi około 63% ogółu (2007r.) i jest porównywalny do danych podregionu 64% i województwa 65%.

Równie istotną grupą wiekową dla rynku pracy jest ludność w wieku przedprodukcyjnym. W powiecie występuje porównywalny do województwa 22%

¹ Dane na dzień 31.12.2007r.

(2007r.) udział osób w wieku przedprodukcyjnym. Wyrażana jest tendencja spadkowa w tej grupie wiekowej związana z niżem demograficznym z lat 90-tych.

W przypadku danych dotyczących osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni- więcej niż 65 lat, kobiety- więcej niż 60 lat), powiat gostyński nie różni się od średniej województwa i podregionu (14%).

Na przestrzeni lat 2003-2007 w powiecie nastąpił niewielki wzrost ludności ogółem. Wśród osób w wieku produkcyjnym (2,6%) i w wieku poprodukcyjnym (0,5%) notowano systematyczny wzrost. Tylko w grupie ludności w wieku przedprodukcyjnym występuje regularny spadek, który wyniósł 3,2%.

Tabela nr 4 Struktura [%] ludności według płci i grup wiekowych w powiecie gostyńskim.

	2003	2004	2005	2006	2007
Mężczyźni	49,2	49,2	49,2	49,3	49,3
Kobiety	50,8	50,8	50,8	50,7	50,7
Ludność w wieku:					
przedprodukcyjnym (<17 lat)	25,4	24,5	23,6	22,9	22,2
produkcyjnym	60,9	61,7	62,5	63	63,5
poprodukcyjnym	13,8	13,8	13,9	14,1	14,3

Źródło: http://www.stat.gov.pl/bdr_n/app/dane_podgrup.katgrupg?p_dane=0&p_kate=3 z dnia 19.06.2009r.

Demografia powiatu nie odbiega od zmian zachodzących w podregionie i województwie a procesy demograficzne mają podobny przebieg. Powiat ma średnią wielkość a jedynym wyróżnikiem jest stosunkowo duża liczba osób zamieszkujących tereny wiejskie. Należy również zwrócić uwagę na rozwój budownictwa w gminach położonych najbliżej głównego ośrodka miejskiego - Gostynia.

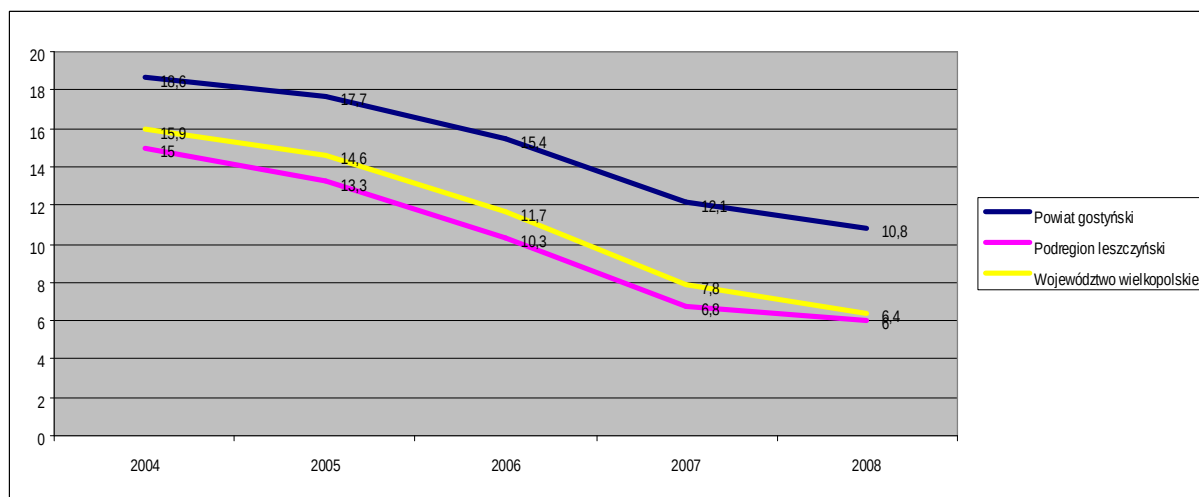
3.2. Bezrobocie w powiecie.

3.2.1. Bezrobocie ogółem.

Stopa bezrobocia w powiecie na koniec 2008 roku wynosiła 10,8% (BDR) i w ostatnich latach stale się obniżała. Jednocześnie pod koniec roku 2008 i z początkiem roku 2009 zaczęła rosnąć w związku z sezonowością prac i ze spowolnieniem gospodarczym dotyczącym terenu całego kraju.

Na tle podregionu i województwa powiat gostyński charakteryzuje się wysoką stopą bezrobocia. Poniższy wykres przedstawia dane dotyczące poziomu bezrobocia w powiecie gostyńskim na przestrzeni pięciu minionych lat.

Wykres nr 3 Zmiana stopy bezrobocia.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDR www.stat.gov.pl z dnia 01.06.2009r.

Tabela nr 5 Liczba osób bezrobotnych przypadająca na 1 ofertę pracy w 2008r.

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj
powiat gostyński	47	39	43	20	18
województwo wielkopolskie	25	26	19	19	12

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu.

W powiecie gostyńskim widoczna jest niewielka ilość ofert pracy w stosunku do województwa. Mniejsza liczba bezrobotnych przypadająca na 1 ofertę pracy w miesiącach letnich wskazuje na sezonowość rynku pracy.

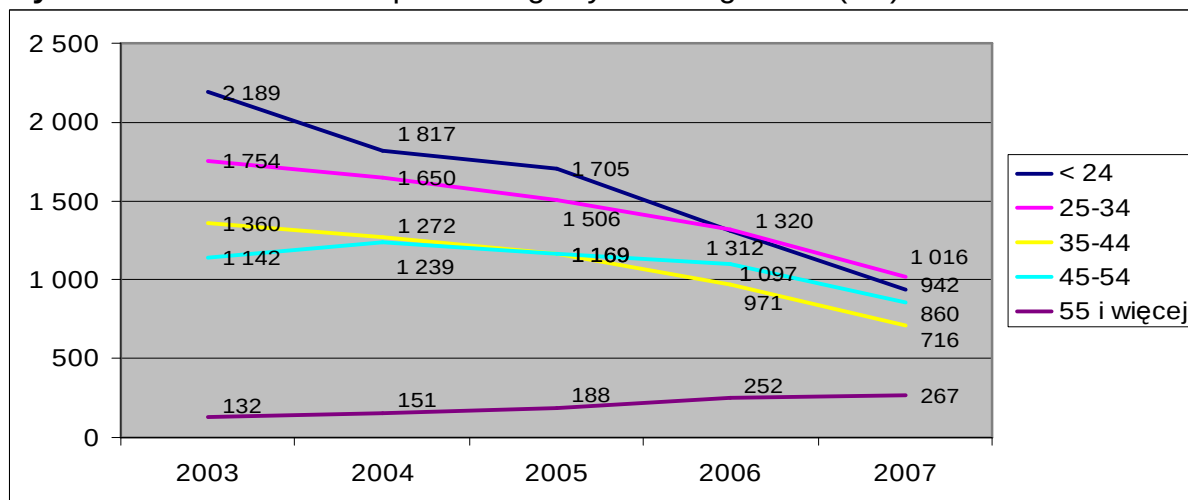
3.2.2. Grupy defaworyzowane.

Spośród bezrobotnych można wskazać grupy osób, które znajdują się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Wyróżnić tu należy:

- młodzież do 25 roku życia i osoby powyżej 50 roku życia.

Wysokość bezrobocia w powiecie gostyńskim według wieku w latach 2003-2007 przedstawia wykres nr 4. Natomiast strukturę bezrobocia ze względu na wiek na tle podregionu i województwa przedstawia wykres nr 5.

Wykres nr 4 Bezrobocie w powiecie gostyńskim wg wieku (os.).

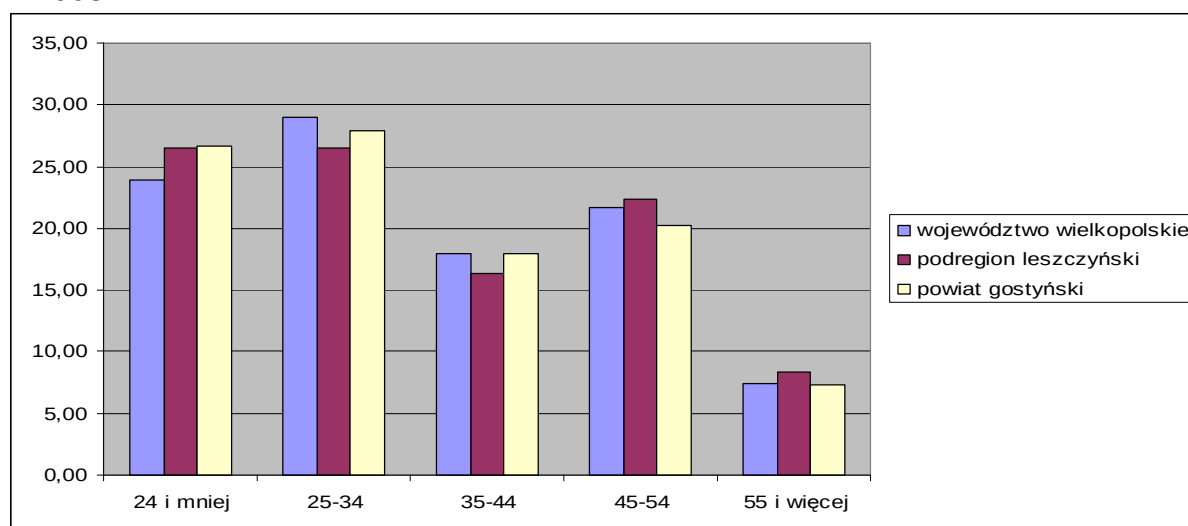

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDR www.stat.gov.pl z dnia 01.06.2009r.

Z powyższego wykresu wynika, iż największą grupę bezrobotnych w powiecie gostyńskim stanowią osoby w wieku poniżej 34 lat, mimo, iż w ciągu ostatnich pięciu lat odsetek tych osób znacznie zmalał. Grupę tą stanowią przede wszystkim absolwenci i często osoby młode wchodzące dopiero na rynek pracy. Można również zauważyć największą mobilność zawodową w tej grupie wiekowej. Jednocześnie najniższą mobilnością i rosnącym bezrobociem charakteryzuje się grupa osób powyżej 55 roku życia.

Sytuacja wygląda podobnie w podregionie i województwie co obrazuje znajdujący się poniżej wykres nr 5.

Wykres nr 5 Udział [%] poszczególnych grup wiekowych w ogólnej liczbie bezrobotnych w 2008r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDR www.stat.gov.pl z dnia 01.06.2009r.

Grupa osób najbardziej aktywnych zawodowo, którą stanowią osoby w wieku 35-45 lat, zarówno w powiecie, jak i w województwie kształtuje się na poziomie ok. 18%. W podregionie leszczyńskim wartość ta jest niższa o około 2 punkty procentowe.

W kwestii osób bezrobotnych w wieku 45-54 powiat gostyński na tle podregionu i województwa posiada najniższy odsetek. W roku 2004 zanotowano najwyższą liczbę osób bez zatrudnienia w tej grupie wiekowej, natomiast w kolejnych latach można zaobserwować niewielki ale systematyczny spadek tej wartości.

Najmniej liczną grupę bezrobotnych zarówno w powiecie, podregionie oraz województwie stanowią osoby powyżej 55 roku życia. W powiecie wskaźnik ten wynosi 7,32%, jednak należy zwrócić uwagę, że od roku 2003 wzrósł trzykrotnie, przy czym w porównaniu do podregionu i województwa jest on najniższy.

- kobiety

Kolejną grupą znajdującą się w szczególnej sytuacji na rynku pracy są kobiety a ich udział w ogóle osób bezrobotnych w roku 2008 wyniósł 57%.

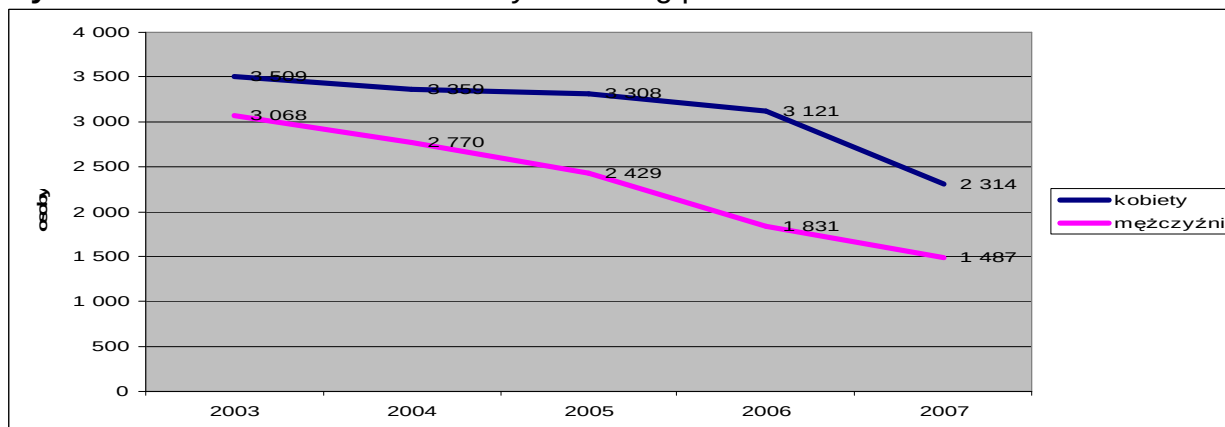
Tabela nr 6 Udział [%] bezrobotnych kobiet w ogóle bezrobotnych.

	2003	2004	2005	2006	2007
Powiat gostyński	53,4	54,8	57,7	63	60,9
Podregion leszczyński	52	53,8	57,3	63,4	63,4
Województwo wielkopolskie	53,3	55,1	57,7	62,6	65,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDR www.stat.gov.pl z dnia 01.06.2009r.

Powyższe dane wskazują, że w powiecie poziom bezrobocia kobiet kształtował się na poziomie porównywalnym z podregionem i województwem aż do roku 2006. Do roku 2007 liczba kobiet bez zatrudnienia z terenu powiatu wzrastała proporcjonalnie do wzrostów podregionu i województwa. Sytuacja zmieniła się w roku 2007, kiedy liczba ta zaczęła maleć wyłącznie w powiecie gostyńskim. Z analizy wynika, że nie jest to efekt wzrostu podjęć pracy, ale konsekwencja wkreślenia z ewidencji osób bezrobotnych.

Wykres nr 6 Liczba osób bezrobotnych według płci.

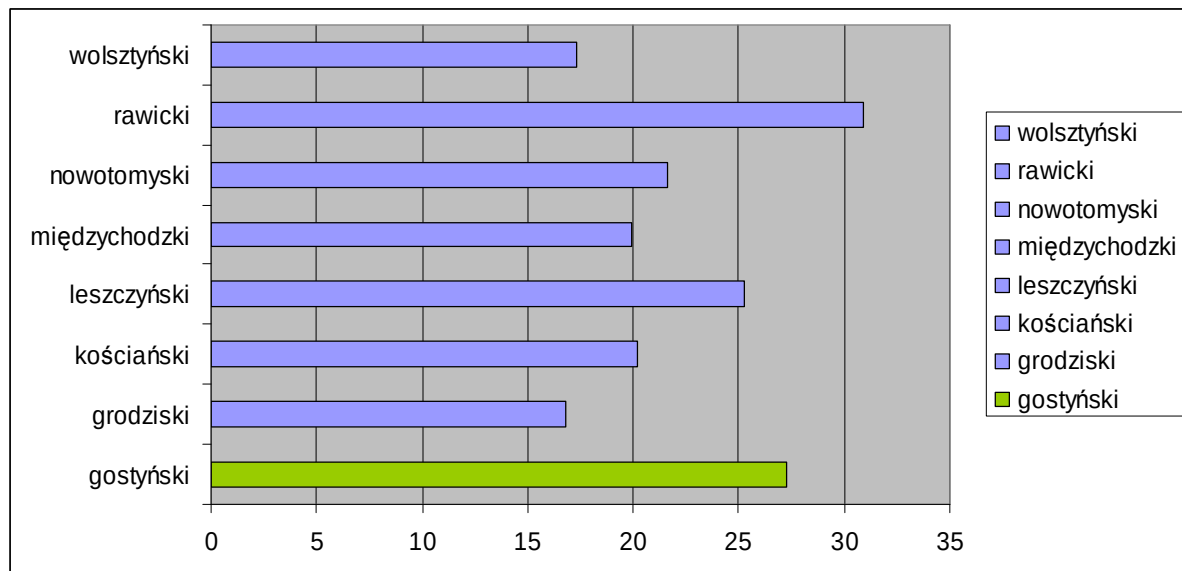

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDR www.stat.gov.pl z dnia 01.06.2009r.

- długotrwale bezrobotni

Ważnym elementem określającym sytuację bezrobotnych jest okres pozostawania bez pracy. Osoby długotrwale bezrobotne - pozostające bez pracy ponad rok - charakteryzuje niskie prawdopodobieństwo powtórznego zatrudnienia oraz niewielka aktywność na rynku pracy. Poniższy wykres obrazuje udział osób długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych w powiatach podregionu leszczyńskiego.

Wykres nr 7 Udział (%) osób długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych w 2008r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDR www.stat.gov.pl z dnia 01.06.2009r.

Powiat gostyński jest drugim w podregionie leszczyńskim pod względem odsetka osób długotrwale bezrobotnych. Pozytywny jest spadek tego wskaźnika z 46,9% (2006r.) do 27,3% (2008r.). Ale podobnie jak w przypadku bezrobotnych kobiet jest to efekt wykreślenia długotrwale bezrobotnych z ewidencji.

- bezrobotni z terenów wiejskich

Kolejnym kryterium podziału bezrobotnych jest miejsce ich zamieszkania. Na szczególną uwagę zasługują tu osoby zamieszkujące tereny wiejskie, które stanowią około 56% osób bezrobotnych z terenu powiatu gostyńskiego.

Tabela nr 7 Udział [%] osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi do ogółu bezrobotnych.

	2003	2004	2005	2006	2007
Powiat gostyński	56,8	56,5	56,3	57,8	56,3
Podregion leszczyński	54,2	53,5	54,6	53,8	53,1
Województwo wielkopolskie	45,6	45,6	46	46,6	47,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDR www.stat.gov.pl z dnia 01.06.2009r.

Widoczna jest różnica w strukturze osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi między powiatem, podregionem i województwem. W powiecie stosunek bezrobotnych mieszkańców wsi do ogółu bezrobotnych jest zdecydowanie większy niż w Wielkopolsce. W województwie można zauważyć niewielki ale systematyczny wzrost osób bezrobotnych zamieszkujących na wsi. Wysoki odsetek bezrobotnych z terenu powiatu zamieszkałych na wsi w stosunku do ogółu bezrobotnych wynika zapewne z jego rolniczego charakteru i automatyzacji w rolnictwie zmierzającej do ograniczenia pracy ludzkiej.

- niepełnosprawni

Kolejną istotną choć niewielką grupą bezrobotnych, której szczególnie trudno znaleźć zatrudnienie są niepełnosprawni.

Tabela nr 8 Niepełnosprawne osoby bezrobotne w powiecie gostyńskim w 2007r.

Osoby niepełnosprawne bezrobotne w tym:	109
ze znacznym stopniem niepełnosprawności	1
z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	22
lekkim stopniem niepełnosprawności	86
Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy w tym:	32
ze znacznym stopniem niepełnosprawności	15
z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	15
lekkim stopniem niepełnosprawności	2

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu.

Na ponad 11 000 osób niepełnosprawnych (14,5% ogółu-podobnie jak w kraju) zamieszkujących powiat gostyński w wieku produkcyjnym bez pracy pozostaje 4630 osób. Ich głównym źródłem utrzymania pozostaje renta lub świadczenia społeczne. Zarejestrowanych w PUP w Gostyniu pozostaje około 140 osób.

Jedynym ośrodkiem w powiecie służącym aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych są Warsztaty Terapii Zajęciowej w Piaskach, z których korzysta na co dzień około 35 niepełnosprawnych. Warsztaty Terapii Zajęciowej są jedną z form pośrednich między niepełnosprawnością a otwartym rynkiem pracy i mają wstępnie przygotować niepełnosprawnych do zatrudnienia.

Do końca roku 2009 na terenie powiatu ma powstać Zakład Aktywności Zawodowej oraz Spółdzielnia Socjalna, do zadań których między innymi będzie należeć aktywizacja osób niepełnosprawnych.

Ponadto niepełnosprawni znajdują zatrudnienie w Zakładach Pracy Chronionej w których zatrudnionych jest 175 osób niepełnosprawnych (2007), a także na otwartym rynku pracy - 1030 niepełnosprawnych. Ponadto około 600 niepełnosprawnych prowadzi działalność rolniczą a 107 działalność gospodarczą.

Dla wsparcia zatrudnienia osób niepełnosprawnych Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i lokalne organizacje pozarządowe oferują szereg form aktywizujących.

Tabela nr 9 Instrumenty wsparcia niepełnosprawnych osób bezrobotnych.

Instrument	Liczba osób			Wartość/ w zł		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Dofinansowanie do szkoleń	3	8	10	3 802	3 955	11 243
Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	1	1	8	29 167	24 162	200 000
Refundacja wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracodawcy zatrudniającemu osoby niepełnosprawne	0	0	3	0	0	13 111
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	0	0	8	0	0	208 000
JUNIOR - program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych	6	3	2	10 104	6 409	10 362

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Oświaty Starostw Powiatowego w Gostyniu oraz PUP w Gostyniu.

Powyższe instrumenty do roku 2007 realizowane były przez Wydział Oświaty Starostwa Powiatowego w Gostyniu a od roku 2008 realizuje je Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu. Po przejściu ich przez PUP zaznacza się wyraźne zwiększenie wykorzystania środków przez osoby niepełnosprawne. Szczególnie dużą popularnością cieszą się trzy formy mianowicie dofinansowanie do szkoleń środki na podjęcie własnej działalności oraz zwrot kosztów utworzenia stanowiska dla osoby niepełnosprawnej.

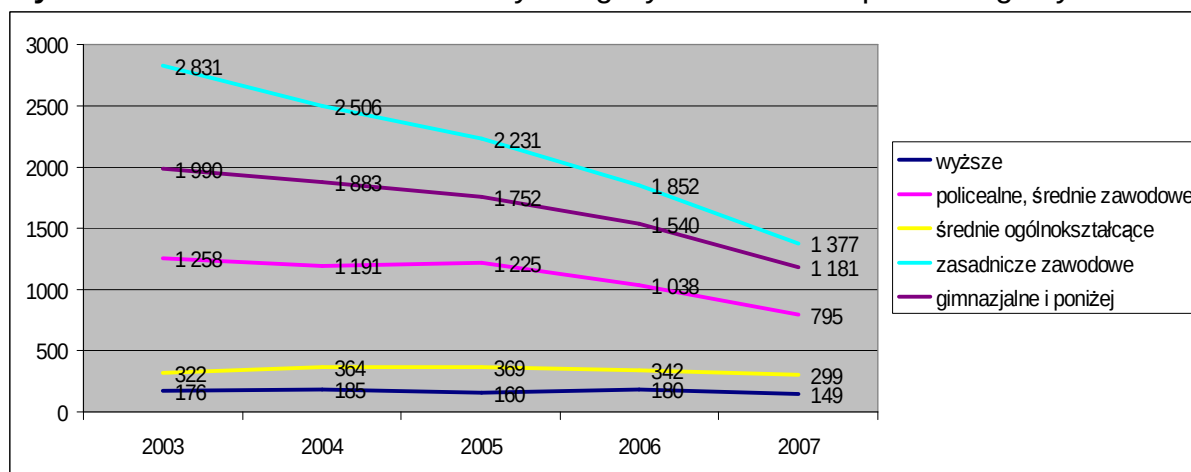
Ponadto w wyniku przystąpienia w 2007 roku powiatu do programu PFRON „Wyrównywanie różnic między regionami” jeden z pracodawców otrzymał dofinansowanie do wyposażenia 4 miejsc pracy osób niepełnosprawnych w kwocie 92 000 zł.

W podsumowaniu należy podkreślić wyraźny spadek bezrobocia na przestrzeni ostatnich pięciu lat i niewielką tendencję zwyżkową w ciągu ostatnich miesięcy. Charakterystyczne jest duże bezrobocie wśród osób młodych, jednocześnie zaznaczając ich dużą mobilność. Proporcjonalnie należy zaznaczyć niską mobilność bezrobotnych powyżej 45 roku życia. Powiat charakteryzuje również duży udział bezrobotnych kobiet i osób zamieszkujących obszary wiejskie. Ponadto w powiecie brakuje organizacji aktywizujących zawodowo osoby niepełnosprawne.

3.2.3. Wykształcenie a zatrudnienie.

Podstawowym czynnikiem wpływającym na zmianę sytuacji osób bezrobotnych jest wykształcenie.

Wykres nr 8 Liczba osób bezrobotnych wg wykształcenia w powiecie gostyńskim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDR www.stat.gov.pl z dnia 01.06.2009r.

Widoczny jest spadek liczby osób bezrobotnych w większości przedstawionych grup. Wynik ten związany jest z malejącą stopą bezrobocia w powiecie gostyńskim. Wyraźny spadek obserwuje się u osób z wykształceniem zawodowym, gimnazjalnym i poniżej oraz średnim zawodowym. Wynika to z zapotrzebowania na konkretne zawody.

W przypadku osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz wyższym nie można wyznaczyć jednolitej tendencji rosnącej lub malejącej. Widoczny jest jednak zdecydowanie najmniejszy udział tych grup osób w ogóle bezrobotnych, ale też niewielka ich aktywność.

Tabela nr 10 Struktura (%) osób bezrobotnych wg wykształcenia w 2008 roku.

	Wyższe	Policealne, średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazja lne i niższe
Powiat gostyński	4,9	21,8	9,3	35	29
Podregion leszczyński	7,3	22,6	9,8	33,4	26,9
Województwo wielkopolskie	8,8	23,5	9,7	30,4	27,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDR www.stat.gov.pl z dnia 01.06.2009r.

Analiza powyższej tabeli pozwala stwierdzić, że struktura bezrobocia w powiecie pod względem wykształcenia nie odbiega znacznie od struktury podregionu i województwa. Widoczna jest różnica wśród osób bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym, których w powiecie gostyńskim jest więcej niż w podregionie i województwie. Jednocześnie powiat charakteryzuje stosunkowo niski udział osób bezrobotnych z wykształceniem średnim zawodowym oraz wyższym.

Również niska jest wartość przedstawiająca liczbę osób bezrobotnych w powiecie gostyńskim, które ukończyły liceum lub technikum. Związane jest to z tym, że młodzież po szkole średniej wyjeżdża na studia do większych ośrodków miejskich, gdyż w powiecie nie ma szkół wyższych.

Tabela nr 11 Zawody deficytowe, nadwyżkowe i wykazujące równowagę w powiecie gostyńskim w latach 2005-2008.

Deficytowe	Nadwyżkowe	Charakteryzujące się równowagą
Operator koparki, kierowca autobusu, spawacz, opiekun w DPS, nauczyciel j. obcego, ślusarz, specjalista ds. marketingu i handlu, specjalista BHP, lakiernik, grafik, kierowca ciągnika siodłowego, wychowawca w placówkach oświatowych, operator maszyn	Ekonomista, kucharz, fryzjer, sprzedawca, krawiec, piekarz, technik rolnik, mechanik, murarz, malarz, cukiernik, rzeźnik, rolnik	Nauczyciel informatyki, grafik komputerowy, zaopatrzeniowiec, specjalista ds. reklamy, technik weterynarii, operator maszyn rolniczych

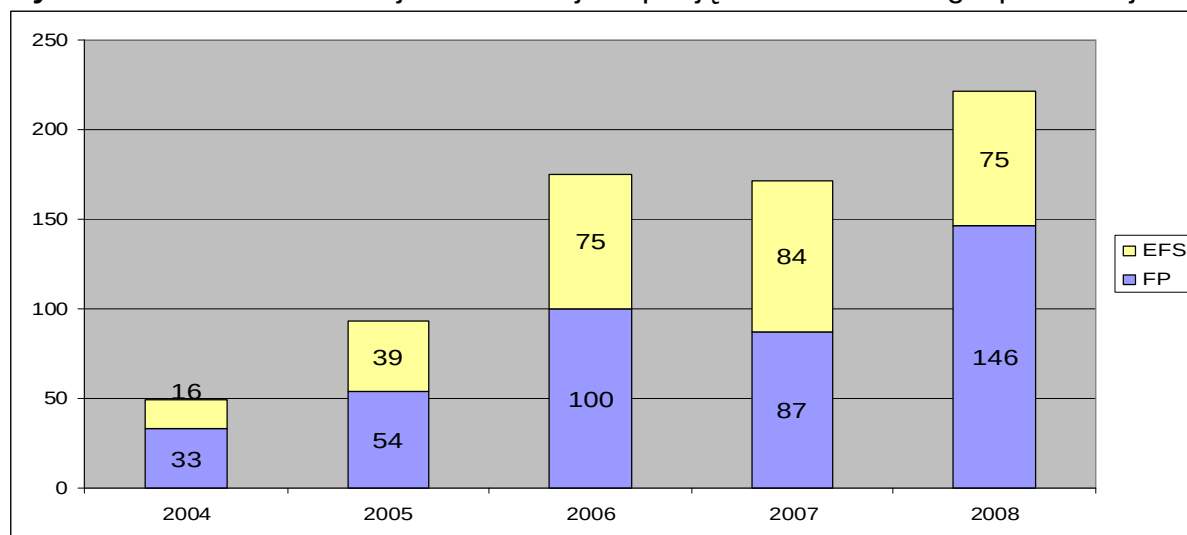
Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu

Powiat gostyński cechuje niski poziom wykształcenia jego mieszkańców w stosunku do mieszkańców podregionu i województwa. Przekłada się to na lokalny rynek pracy, na którym brakuje specjalistów (opiekunowie w placówkach społecznych, specjaliści BHP, specjaliści ds. marketingu, operatorzy maszyn i urządzeń). Jednocześnie corocznie szkoły opuszczają osoby o zawodach charakteryzujących się nadwyżką wśród bezrobotnych (ekonomiści, sprzedawcy, rolnicy). Można zatem stwierdzić, że istnieje duże zapotrzebowanie na konkretne zawody.

3.2.4. Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu.

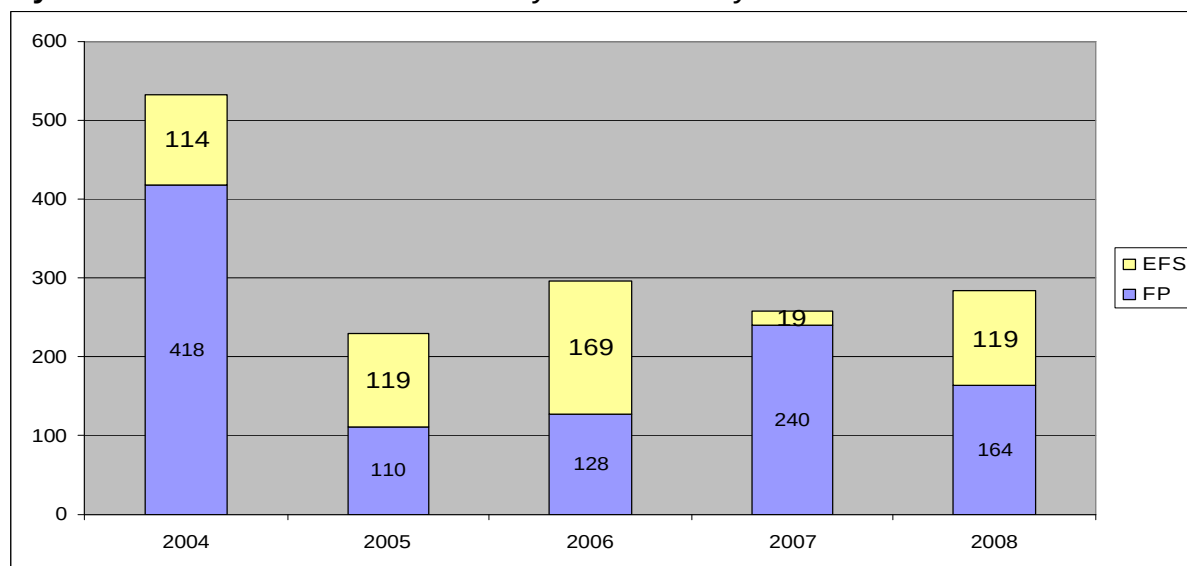
W celu złagodzenia skutków bezrobocia Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu realizuje wszystkie formy działań aktywizacyjnych przewidziane ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Do form tych należy zaliczyć cieszące się największą popularnością dotacje na uruchomienie własnej działalności gospodarczej, staże oraz szkolenia. Następnie dużym zainteresowaniem cieszą się: zwrot kosztów doposażenia nowopowstających stanowisk pracy oraz roboty publiczne. Do najmniej popularnych form aktywizacji należą prace interwencyjne oraz przygotowanie zawodowe.

Podczas finansowania aktywnych form PUP w Gostyniu korzysta z dwóch podstawowych źródeł ich finansowania czyli z podstawowego - Funduszu Pracy oraz środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Niżej przedstawione wykresy opisują sytuację w sposób szczegółowy.

Wykres nr 9 Liczba beneficjentów dotacji na podjęcie działalności gospodarczej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu.

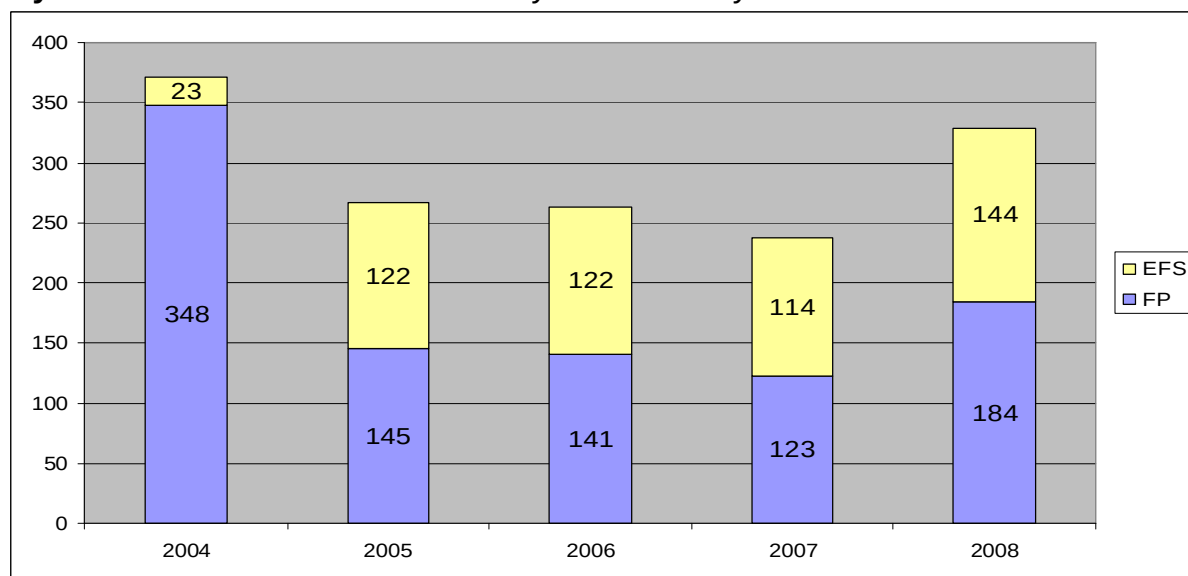
Dotacje na samozatrudnienie to najpopularniejsza forma aktywizacji osób bezrobotnych, która z roku na rok cieszy się co raz to większym zainteresowaniem. Około 1/3 dotacji finansowana jest ze środków EFS-u. W roku 2008 liczba beneficjentów dotacji przekroczyła 220 osób.

Wykres nr 10 Liczba osób bezrobotnych skierowanych na staże.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu.

Kolejną atrakcyjną formą aktywizacji bezrobotnych są staże. Jak pokazuje powyższa tabela od trzech lat liczba staży pozostaje na podobnym poziomie i wynosi w granicach 280 staży rocznie. Forma ta aktywizuje również pracodawców.

Wykres nr 11 Liczba osób bezrobotnych skierowanych na szkolenia.

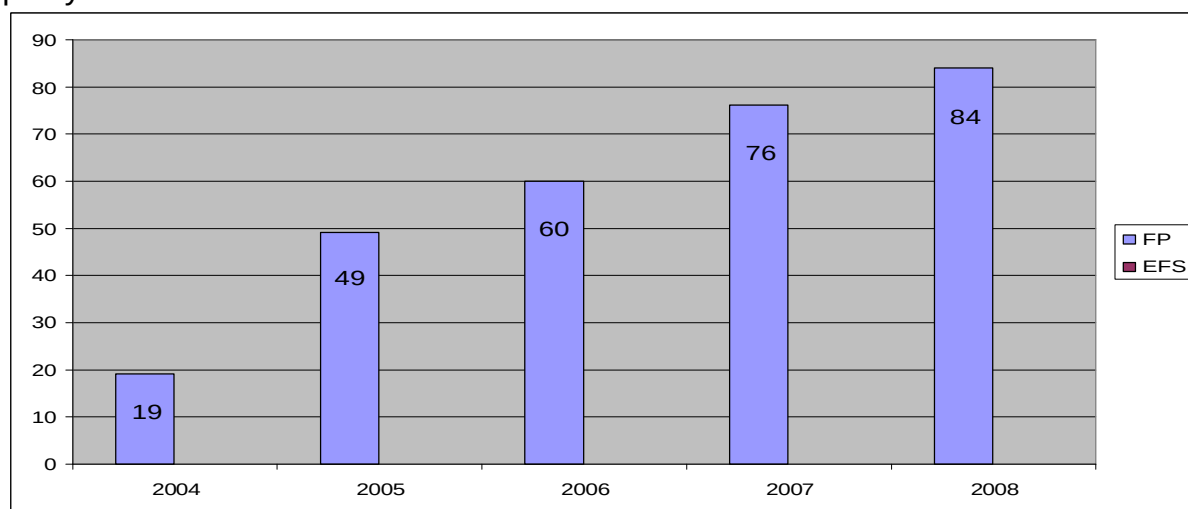

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu.

Szkolenia to kolejna forma aktywizacji ciesząca się dużą popularnością. PUP w Gostyniu oferuje różne formy szkoleń. Od szkoleń mających na celu zdobycie nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych potwierdzonych certyfikatem np. kursy spawacza, po szkolenia „miękkie” czyli mające na celu podniesienie poziomu własnej wartości np. autoprezentacja. Rok 2008 był rekordowy w tym względzie i liczba przeszkolonych osób wyniosła 328.

Kolejną formą aktywizującą bezrobotnych ale mobilizującą również pracodawców i cieszącą się wśród nich rosnącą popularnością jest zwrot kosztów tworzonego stanowiska pracy. W roku 2008 skorzystało z tej formy 84 bezrobotnych. Szczegółowe dane zawiera poniższy wykres.

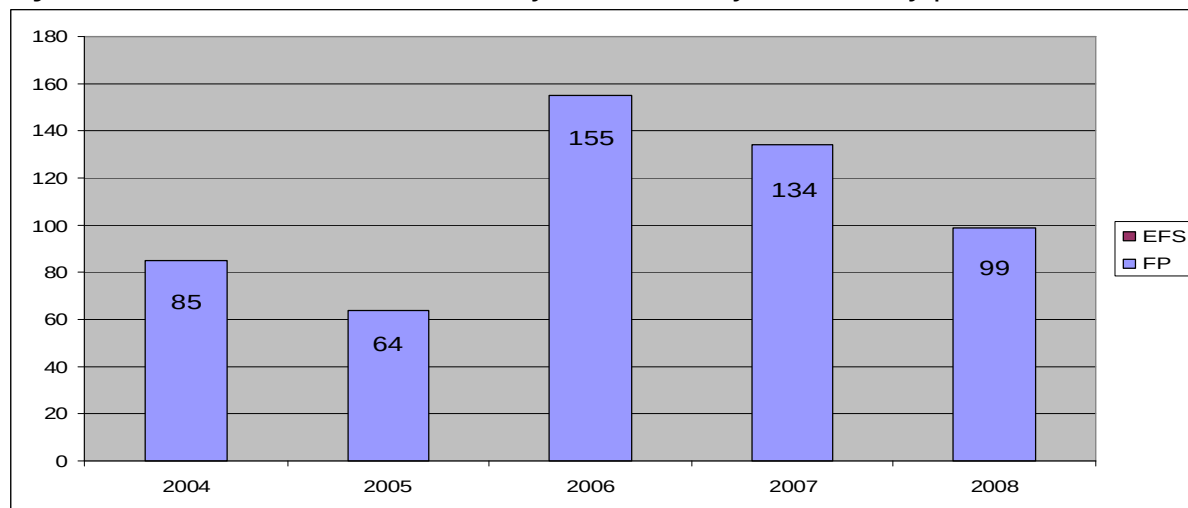
Wykres nr 12 Liczba osób korzystających z refundacji kosztów utworzenia stanowiska pracy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu.

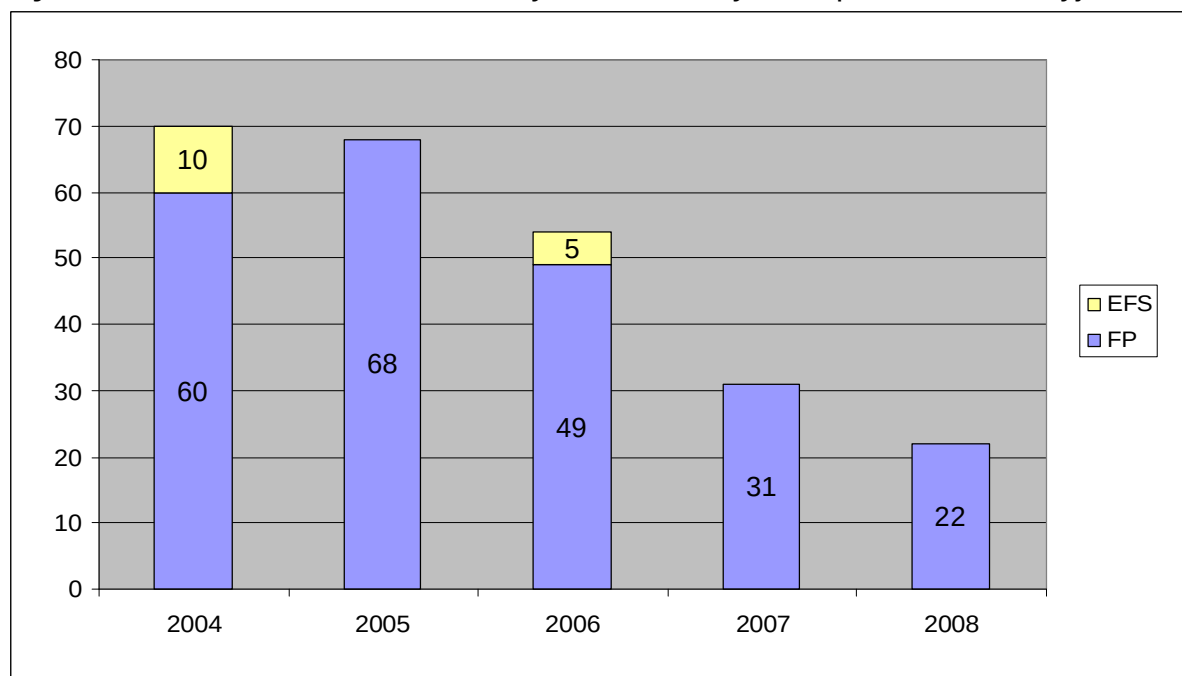
Pozostałe trzy formy czyli roboty publiczne, prace interwencyjne i przygotowanie zawodowe tracą w ostatnich latach na popularności co oznacza, że przestają być atrakcyjne przede wszystkim dla pracodawców z powodu obowiązków jakie na nich nakładają przepisy. Należy jednak zaznaczyć, że mimo spadku zainteresowania robotami publicznymi nadal cieszą się one dużym zainteresowaniem i w roku 2008 skorzystało z nich 99 bezrobotnych. Szczegółowe dane przedstawiają wykresy nr 13,14 i 15.

Wykres nr 13 Liczba osób bezrobotnych skierowanych na roboty publiczne.

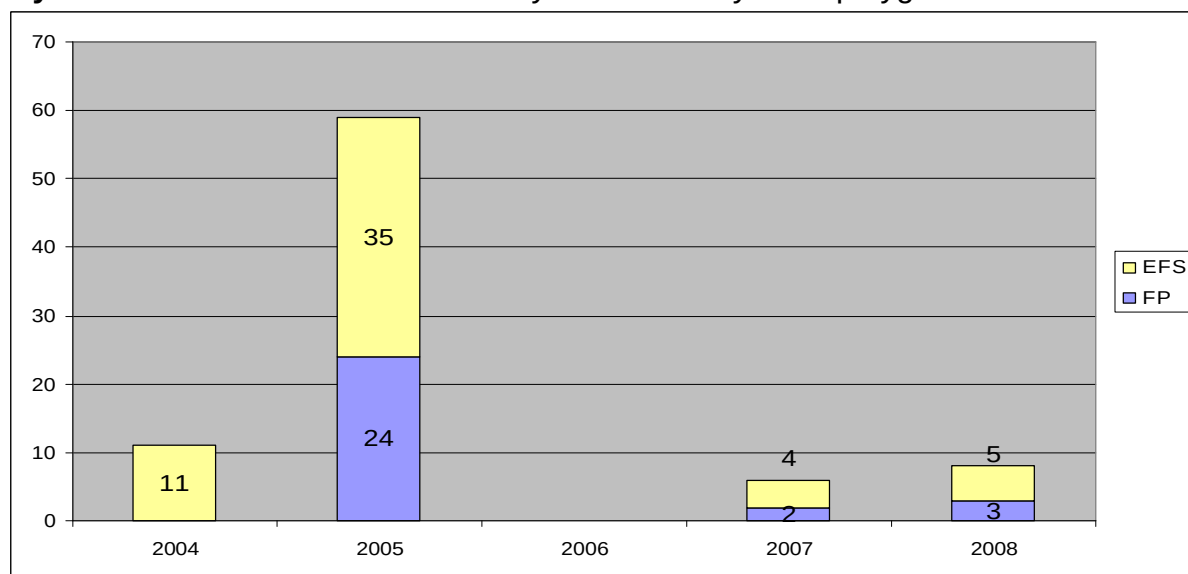

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu.

Wykres nr 14 Liczba osób bezrobotnych skierowanych na prace interwencyjne.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu.

Wykres nr 15 Liczba osób bezrobotnych skierowanych na przygotowanie zawodowe.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu.

Szczegółowy opis działalności Powiatowego Urzędu Pracy w latach 2004 – 2008 stanowi załącznik nr 1 niniejszego opracowania.

Klub Pracy oferuje bezrobotnym i poszukującym pracy cykliczne spotkania grupowe, mające na celu naukę praktycznych umiejętności niezbędnych przy poszukiwaniu zatrudnienia. W Klubie Pracy można:

- nauczyć się techniki aktywnego poszukiwania pracy;
- poznać swoje mocne i słabe strony;
- nabyć umiejętność prowadzenia rozmów z pracodawcami;
- nauczyć się pisania życiorysu, podania o pracę, listu motywacyjnego, oferty pracy;
- poznać zasady analizowania ofert pracy;
- zdobyć wiarę we własne siły i możliwości.

Tabela nr 12 Liczba i kategorie osób biorących udział w zajęciach prowadzonych przez Klub Pracy w Gostyniu.

	Ogółem	W tym:						
		Kobiety	Zamieszka kali na wsi	Długotr wale bezrobot ni	Niepełno sprawni	Cudzozi emcy	Do 25 roku życia	Powyżej 50 roku życia
Zajęcia aktywizacyjne realizowane w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy								
2006	384	288	199	109	0	0	285	11
2007	694	519	432	249	0	0	452	33
2008	805	509	445	180	18	0	638	36
Szkolenia w zakresie aktywnego poszukiwania pracy								
2006	brak danych							
2007	10	10	4	0	0	0	0	0
2008	19	19	7	15	0	0	4	0

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu.

Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu cechuje duża skuteczność w wykorzystaniu aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. Zwrócić uwagę należy na wykorzystanie w działaniach gostyńskiego PUP środków z EFS-u świadczące o dużej aktywności lokalnego pośrednika pracy. Podkreślić należy również rosnącą popularność różnych form aktywizujących osoby bezrobotne. Dotacje na samozatrudnienie wpływają bezpośrednio na poziom przedsiębiorczości powiatu. Pozostałe formy (staże, szkolenia, zwrot kosztów doposażenia stanowisk pracy) poza aktywizacją bezrobotnych aktywizują również przedsiębiorców i skłaniają do tworzenia nowych miejsc pracy.

3.3. Gospodarka powiatu.

3.3.1. Ogólne informacje o gospodarce powiatu.

Gospodarka powiatu skupia się wokół trzech głównych sektorów: rolnictwa, drobnych usług oraz stosunkowo dużej liczby dużych przedsiębiorstw – głównie z branży przetwórstwa rolno – spożywczego. Niewykorzystywany jest potencjał turystyczny powiatu i jego udział w lokalnej gospodarce jest śladowy. Duży udział w gospodarce ma rzemiosło i handel prywatny. Powiat charakteryzuje również silnie rozwinięte rolnictwo.

Obecnie w powiecie gostyńskim funkcjonuje kilkanaście większych podmiotów gospodarczych, które dobrze radzą sobie w warunkach gospodarki rynkowej, a także mniejsze, prężnie rozwijające się firmy, których liczba stale wzrasta. Jedną z bardziej charakterystycznych grup przedsiębiorców są wytwórcy powozów konnych.

Największą aktywność ekonomiczną wykazuje stolica powiatu - Gostyń. W tej gminie zlokalizowanych jest blisko 50% przedsiębiorstw. Drugie w kolejności skupisko firm tworzy gmina Krobia, jednakże przypada na nią już zaledwie 16% przedsiębiorstw powiatu.

3.3.2. Rolnictwo.

Powiat gostyński jest regionem o bogatych tradycjach rolniczych, o czym świadczy 43% udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gruntów. Lasy zajmują 8,1% powierzchni, a pozostałe grunty i nieużytki 5 %.

Ogólna powierzchnia gruntów uprawnych w powiecie gostyńskim wynosi 143 346 ha i pod tym względem jest drugim powiatem w podregionie leszczyńskim. W porównaniu do innych powiatów, gostyński wyróżnia się dużą częścią gruntów rolnych, które stanowią 40% gruntów ogółem, podczas, gdy dla powiatów podregionu leszczyńskiego średnia wynosi 31%.

Stosunkowo niewiele powierzchni powiatu gostyńskiego zajmują sady (0,1%) oraz łąki i pastwiska (3,4%).

Tabela nr 13 Liczba indywidualnych gospodarstw rolnych w przedziałach obszarowych (ha).

Gminy	1-2	2-3	3-4	4-5	5-7	7-10	10-15	15-20	20-30	30-50	>50	Razem
Borek wlkp.	68	25	26	34	40	124	177	46	11	6	2	559
Gostyń	166	81	40	24	49	136	175	71	24	2	5	773
Krobia	161	65	36	27	75	150	230	66	35	12	10	867
Pępowo	44	16	29	20	61	156	133	16	15	3	2	495
Piaski	189	25	23	56	57	101	132	29	19	5	0	636
Pogorzela	189	49	20	24	37	92	144	65	42	13	4	679
Poniec	57	34	22	20	35	112	173	41	25	6	4	529
Razem	874	295	196	205	354	871	1164	334	171	47	27	4538

Źródło: http://www.stat.gov.pl/bdr_n/dane_podgrup.katgrupg?p_dane=0&p_kate=3 z dnia 19.06.2009r.

Powiat gostyński charakteryzuje się największym udziałem gospodarstw średnich tj. 10-15 ha. Najmniej jest gospodarstw zajmujących więcej niż 50 ha powierzchni. Najwięcej indywidualnych gospodarstw rolnych zlokalizowanych jest w gminie Krobia, gdzie też znajdują się te największe. Powiat charakteryzuje wyższa od średniej wojewódzkiej liczba gospodarstw średnich(<20 ha) i dużych (>100 ha).

Tabela nr 14 Gospodarstwa domowe wg źródeł dochodów w 2002 r. (gosp. dom.).

Źródło dochodów	Powiat gostyński	Średnia dla powiatu w Wielkopolsce
Z działalności rolniczej	2 712	1 946
Z działalności pozarolniczej	289	356

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>.

Duża ilość gospodarstw domowych utrzymujących się z działalności rolniczej. W statystycznym powiecie województwa wielkopolskiego z działalności rolniczej utrzymuje się 5184 osoby natomiast w powiecie gostyńskim jest to około 6898 osób.

Tabela nr 15 Maszyny i urządzenia rolnicze wg rodzaju w 2002 r. (szt.).

Rodzaj maszyn	Powiat	Średnia dla województwa
Ciągniki	5 786	4 074
Samochody ciężarowe	557	445
Kombajny zbożowe	692	486
Kombajny ziemniaczane	171	310
Kombajny buraczane	711	178

Źródło: <http://www.stat.gov.pl/>

Wysokie zmechanizowanie gospodarstw rolnych powiatu podkreśla rolniczy charakter powiatu i rozwój rolnictwa na ziemi gostyńskiej.

W powiecie gostyńskim usytuowanych jest wiele placówek naukowo – badawczych. Są wśród nich Stadnina Koni w Pępowie z siedzibą w Gogolewie, Hodowla Roślin w Szelejewie, Stacja Hodowli i Unasienniania Zwierząt w Gostyniu i Stacja Hodowli Roślin w Dusinie.

Należy również zaznaczyć, że na terenie powiatu funkcjonuje szkoła ponadgimnazjalna o profilu rolniczym oraz, że zlokalizowanych tu jest szereg dużych przedsiębiorstw przetwórczych, dla których rolnicy dostarczają wysokiej jakości materiał do produkcji.

3.3.3. Turystyka.

Na terenie powiatu gostyńskiego spotkać można dużą liczbę dóbr kultury świadczących o bogatej historii regionu. Licznie występujące pałace, dworki oraz zabytkowe kościoły czynią powiat atrakcyjnym zarówno pod względem turystycznym, jak i wypoczynkowym. Najbardziej rozpoznawalnym miejscem, kojarzącym się z powiatem gostyńskim jest Bazylika Świątogórska. Bazylika jest głównym czynnikiem rozwoju turystyki pielgrzymkowej.

Aktywne spędzanie czasu wolnego w powiecie gostyńskim umożliwiają ścieżki i trasy rowerowe, które w sumie tworzą sieć o długości ponad 200 km. Trakty te są oznakowane i można na nich spotkać tablice edukacyjne, które informują o miejscach wartych zobaczenia ze względów historycznych lub przyrodniczych.

Czynnikiem wyróżniającym powiat gostyński spośród innych jest największe w Europie skupisko producentów powozów konnych. Fakt ten sprawia, że region odwiedzają kontrahenci z całego świata.

Na terenie powiatu działa Wielkopolska Organizacja Turystyczna (WOT) a w ramach Forum Partnerów, powiat gostyński podpisał deklarację współpracy z fundacją „Gościńska Wielkopolska”. Porozumienie to dotyczy w szczególności: rozwoju obszarów wiejskich, aktywizowania społeczności lokalnej i mobilizowania jej do udziału w procesie rozwoju obszarów wiejskich.

Do najważniejszych imprez powiatu należy zaliczyć: Złot grup rekonstrukcyjnych i militarnych pojazdów wojskowych „Strefa Militarna”, Festiwal Muzyki Oratoryjnej Musica Sacramontana, Wystawę zwierząt hodowlanych oraz szereg imprez jeździeckich m.in. Zawody ogólnopolskie w powożeniu, „Konie i powozy w Rokosowie”, „Majówkę z końmi” oraz inne o znaczeniu lokalnym.

Tabela nr 16 Ilość placówek świadczących usługi dla turystów.

Rodzaj usługi	Borek Wlkp.	Gostyń	Krobia	Pępowo	Piaski	Pogorzela	Poniec
Noclegi	3	4	1	1	2	0	1
Posiłki	4	16	8	6	5	4	3
Agroturystyka	b.d.	b.d.	b.d.	5	b.d.	b.d.	b.d.

Źródło: <http://www.powiat.gostyn.pl/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=1049> z dnia 01.06.2009r.

W powiecie funkcjonuje zaledwie 5 gospodarstw agroturystycznych oferujących noclegi dla około 60 osób, 12 przedsiębiorstw (np. hotele, motele) i organizacji (np. internaty, klasztor) oferujących noclegi dla turystów. Ponadto baza gastronomiczna oferuje 46 miejsc gdzie można się posilić. Szacuje się, że łącznie przedsiębiorstwa infrastruktury turystycznej tworzą w powiecie gostyńskim około 500 miejsc pracy.

Z powyższej analizy wynika, iż pomimo szeregu ciekawych propozycji dla turysty potencjał turystyczny powiatu pozostaje niewykorzystany. Brakuje zdefiniowanych produktów turystycznych powiatu szczególnie na obszarach wiejskich, spójnych działań promocyjnych oraz miejsc noclegowych.

3.3.4. Przedsiębiorczość.

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wskazuje na to, że powiat Gostyń należy do atrakcyjnych miejsc pod względem inwestowania. W 2008r. na terenie powiatu zarejestrowanych było 6421 podmiotów gospodarczych.

Tabela nr 17 Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON.

Powiaty	Nowo zarejestrowane		zarejestrowane		wyrejestrowane	
	2003	2008	2003	2008	2003	2008
gostyński	397	620	5884	6421	187	429
grodziski	285	349	4282	4540	65	277
kościański	573	617	7604	7881	426	525
leszczyński	268	502	4618	5172	108	272
międzychodzki	253	352	3170	3332	125	346
nowotomyski	441	631	6756	7754	95	440
rawicki	345	396	4685	4697	162	312
wolsztyński	381	461	5398	6058	148	298

Źródło: http://www.stat.gov.pl/bdr_n/app/dane_podgrup.katgrupg?p_dane=0&p_kate=3 z dnia 22.06.2009r.

W dwóch przedstawionych latach liczba podmiotów zarejestrowanych przekracza liczbę podmiotów wyrejestrowanych. Jest to wynik pozytywny, ponieważ może to świadczyć o dobrych warunkach do rozwijania się przedsiębiorczości.

Powiat gostyński wraz z powiatami leszczyńskim i nowotomyskim odnotowały największy wzrost nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w latach 2003-2008. Analogicznie najwięcej też było w tych powiatach rezygnacji z prowadzenia działalności. Pod względem ilości zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej powiat gostyński jest trzecim powiatem w podregionie leszczyńskim.

Powiat gostyński cechuje stosunkowo wysoki udział przedsiębiorstw dużych i średnich. Podczas gdy średnia dla województwa wynosi niespełna 95% przedsiębiorstw mikro to w powiecie gostyńskich firm mikro jest 91%. Ponadto w powiecie funkcjonuje 7,5% małych przedsiębiorstw (zatrudniających 10-49 osób) i 1,5% średnich przedsiębiorstw (zatrudniających 50-249 osób).

Tabela nr 18 Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości w 2008r.

	Klasy wielkości				
	0-9	10-49	50-249	250-999	1000 i więcej
Gostyński	5916	420	76	8	1
Grodziski	4241	237	59	2	1
Kościański	7418	376	83	4	0
Leszczyński	4816	293	59	4	0
Międzychodzki	3122	169	38	3	0
Nowotomyski	7370	325	52	7	0
Rawicki	4318	317	55	7	0
Wolsztyński	5651	337	65	5	0

Źródło: http://www.stat.gov.pl/bdr_n/app/dane_podgrup.nowe_okno?p_zest_id=802592&p_typ=HTML z dnia 19.06.2009r.

W powiecie gostyńskim miejsca pracy w dużej mierze tworzą przedsiębiorstwa średnie i duże. Poniższa tabela przedstawia największych pracodawców w powiecie.

Tabela nr 19 Największe firmy w powiecie gostyńskim w 2008r.

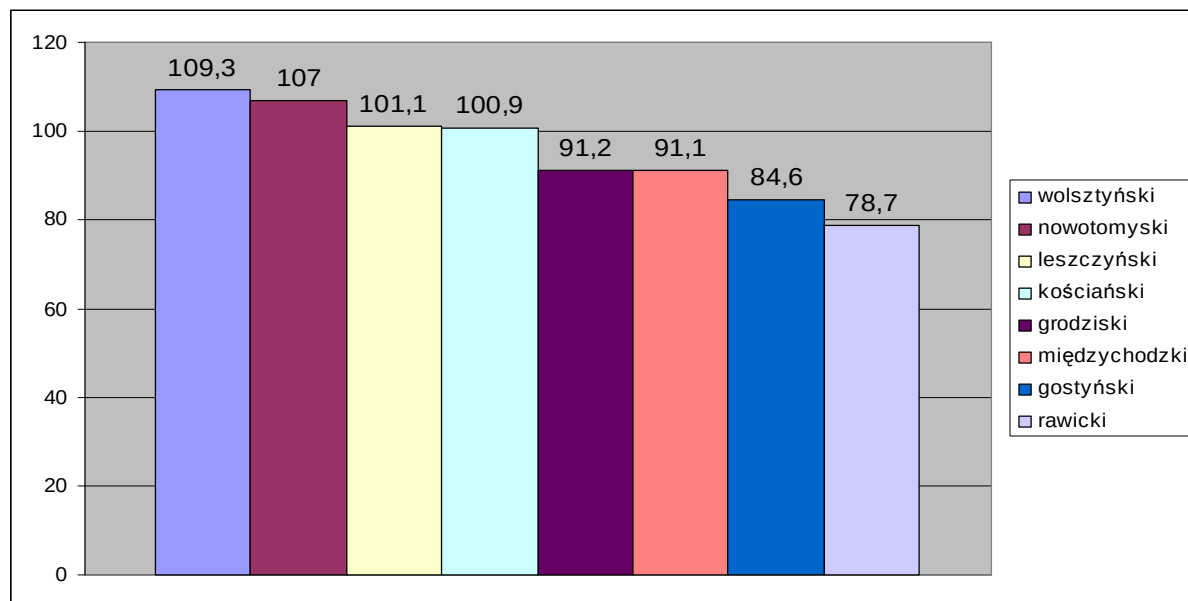
Nazwa	Rodzaj działalności	Wielkość
Mróz S.A.	Zakład przetwórstwa mięsnego	<250 osób
Spółdzielnia Mleczarska w Gostyniu	Przetwórstwo mleka	<250 osób
Grupa ŁAGROM	Zakład przetwórstwa mięsnego	<250 osób
HJ HEINZ Polska S.A.	Przetwórstwo warzyw i owoców	<250 osób
WIX FILTRON Sp. z o.o.	Producent filtrów silnikowych	<250 osób
Ardagh Glass Gostyń S.A.	Huta szkła	<250 osób
Przedsiębiorstwo Barbara Kaczmarek sp.j.	Producent rur gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych	<250 osób
Przemysł powózkarki	Produkcja powozów i akcesoriów	<250 osób
Rzemiosło	Usługi drobne	<250 osób
Zakład Mięsny Konarczak sp.j.	Zakład przetwórstwa mięsnego	50< osób < 250
Pfeifer & Langen Polska	Przetwórstwo buraka cukrowego	50< osób < 250
DEBON Sp. z o.o.	Produkcja przyczep do przewodu koni	50< osób < 250
Huty Szkła GLOSS Głonek	Huta szkła	50< osób < 250
NETBOX Sp. z o.o.	Produkcja opakowań kartonowych	50< osób < 250
Convert Paper Sp. z o.o.	Przetwarzanie kartonów i tektur	50< osób < 250
PPH Minetti	Producent odzieży dziecięcej	50< osób < 250
KLUPŚ- Meble dziecięce	Produkcja mebli dziecięcych	50< osób < 250
Teriel sp. z o.o.	Odlewnia żeliwa	50< osób < 250
Kawon sp. j.	Produkcja herbat ziołowych	50< osób < 250
Simet S.A.	Obróbka metali i papieru	50< osób < 250

Źródło: opracowanie własne

Powyższa tabela wskazuje na to iż w powiecie przodują przedsiębiorstwa branży przetwórstwa rolno – spożywczego. Przedsiębiorstwa branży przetwórczej warzyw i owoców charakteryzuje jednak duża sezonowość i zatrudnienie w nich nie ma charakteru stałego.

Ponadto tylko jedna z ww. firm zgłosiła do PUP możliwość zwolnień grupowych na skutek spowolnienia gospodarczego. Można zatem stwierdzić, że kondycja największych przedsiębiorstw powiatu jest zadowalająca.

Wykres nr 16 Wskaźnik przedsiębiorczości w powiatach podregionu leszczyńskiego w 2008r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDR www.stat.gov.pl z dnia 01.06.2009r.

Wskaźnik przedsiębiorczości dla powiatu świadczący o przedsiębiorczości mieszkańców i mierzony liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców dla powiatu gostyńskiego wynosi 85 podczas gdy średnia podregionu wynosi 101, a województwa 106. Znaczy to, że przedsiębiorczość mieszkańców jest niska i stawia powiat na przedostatnim miejscu w podregionie.

Tabela nr 20 Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 000 mieszkańców.

Powiaty	Nowo zarejestrowane		zarejestrowane		wyrejestrowane	
	2003	2008	2003	2008	2003	2008
gostyński	52	82	777	846	25	57
grodziski	58	70	871	912	13	56
kościański	74	79	981	1009	55	67
leszczyński	54	98	937	1011	22	53
międzychodzki	70	96	874	911	34	95
nowotomyski	62	87	946	1070	13	61
rawicki	58	66	792	787	27	52
wolsztyński	70	83	994	1093	27	54

Źródło: http://www.stat.gov.pl/bdr_n/app/dane_podgrup.nowe_okno?p_zest_id=806087&p_typ=HTML z dnia 18.06.2009r.

Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ciągu ostatnich 5 lat w powiecie gostyńskim wzrosła o ponad 57%, podczas gdy średnio w podregionie leszczyńskim wzrosła o 32,7%. Jednocześnie można zauważyć wzrost przedsiębiorstw wyrejestrowanych, jest on jednak mniejszy niż w większości powiatów podregionu.

Gospodarka powiatu opiera się na przedsiębiorstwach sektora prywatnego, które stanowią około 96% wszystkich przedsiębiorstw. Najniższa chęć do podejmowania ryzyka i prowadzenia własnej działalności gospodarczej występuje w gminie Pogorzela.

Tabela nr 21 Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON z podziałem na gminy w 2007r.

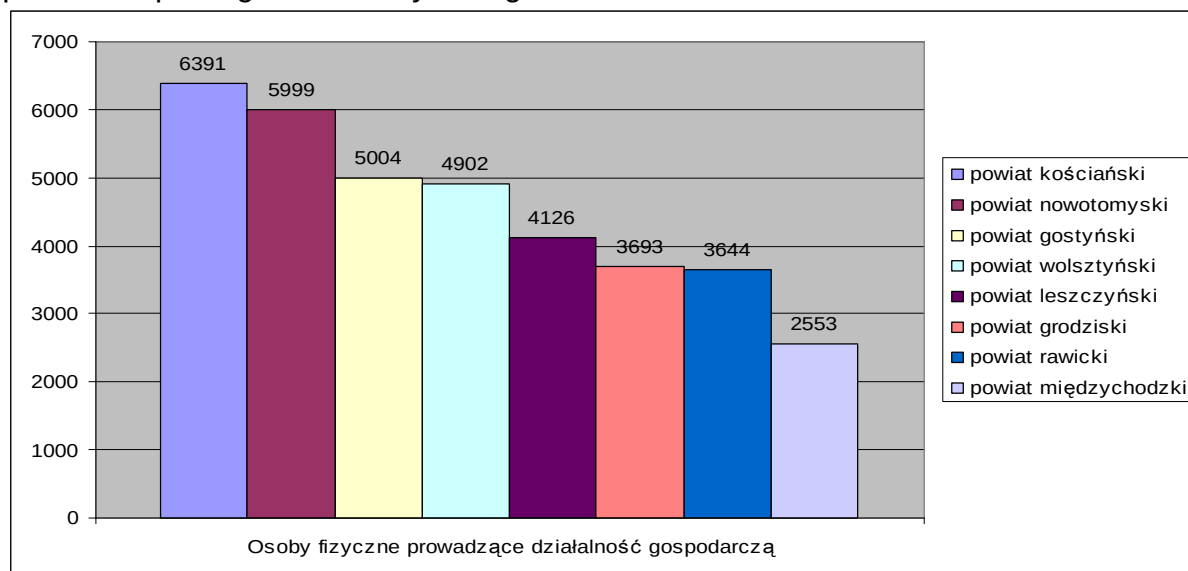
Gmina	Ogółem	W tym miasto	%	Sektor			
				publiczny	%	prywatny	%
Borek wlkp.	459	274	59,7	24	5,2	435	94,8
Gostyń	2954	2467	83,5	72	2,4	2882	97,6
Krobia	1023	548	53,6	31	3,0	992	97,0
Pępowo	422	-	-	9	2,1	413	97,9
Piaski	537	-	-	30	5,6	507	94,4
Pogorzela	281	188	66,9	20	7,1	261	92,9
Poniec	557	301	54,0	17	3,1	540	96,9

Źródło: http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/poznan/ASSETS_08p14_01.pdf z dnia 23.06.2009r.

Z powyższej tabeli wynika, iż zdecydowana większość podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych jest na terenie gminy Gostyń, która jest stolicą powiatu. Ilość ta stanowi ponad 47% ogólnej liczby podmiotów.

Na tle powiatów podregionu leszczyńskiego powiat gostyński sklasyfikowany jest w czołówce pod kątem ilości przedsiębiorstw osób fizycznych.

Wykres nr 17 Ilość osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w powiatach podregionu leszczyńskiego w 2007r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDR www.stat.gov.pl z dnia 01.06.2009r.

Do głównych branż powiatu zaliczyć należy handel i naprawy, budownictwo i przetwórstwo przemysłowe, a także dobrze rozwinięty sektor obsługi nieruchomości i firm. Do branż niszowych zalicza się słabo rozwiniętą branżę hotelarsko – restauracyjną, szczególnie w mniejszych miejscowościach oraz pośrednictwo finansowe. Szczegóły pokazuje tabela nr 22 a wnioski potwierdza tabela nr 23.

Tabela nr 22 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według wybranych sekcji w 2007r. w gminach powiatu gostyńskiego.

	Ogółem	W tym:							
		Przetwórstwo przemysłowe	Budownictwo	Handel i naprawy	Hotele i restauracje	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	Pośrednictwo finansowe	Obsługa nieruchomości i firm	Pozostałe
Borek wlkp.	350	36	53	118	4	17	8	24	90
Gostyń	2372	346	308	786	51	134	85	292	370
Krobia	863	106	204	252	9	51	12	63	166
Pępowo	361	55	84	108	7	12	9	27	59
Piaski	411	62	69	139	6	10	14	41	70
Pogorzela	204	25	32	66	5	9	12	17	38
Poniec	443	58	77	151	5	17	20	37	78
Powiat ogółem	5004	688	827	1620	87	250	160	501	871
Struktura (%)	100%	13,8%	16,5%	32,4%	1,7%	5%	3,2%	10%	17,4%

Źródło: http://www.stat.gov.pl/bdr_n/app/dane_podgrup.nowe_okno?p_zest_id=802592&p_typ=HTML

Tabela nr 23 Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD w powiecie gostyńskim.

Sekcje PKD	2003	2008
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	378	413
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	839	861
Budownictwo	715	991
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1801	1839
Transport i gospodarka magazynowa	104	99
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	278	286
Informacja i komunikacja	175	187
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	662	694
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	120	117
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	157	152
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	272	330
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	372	441

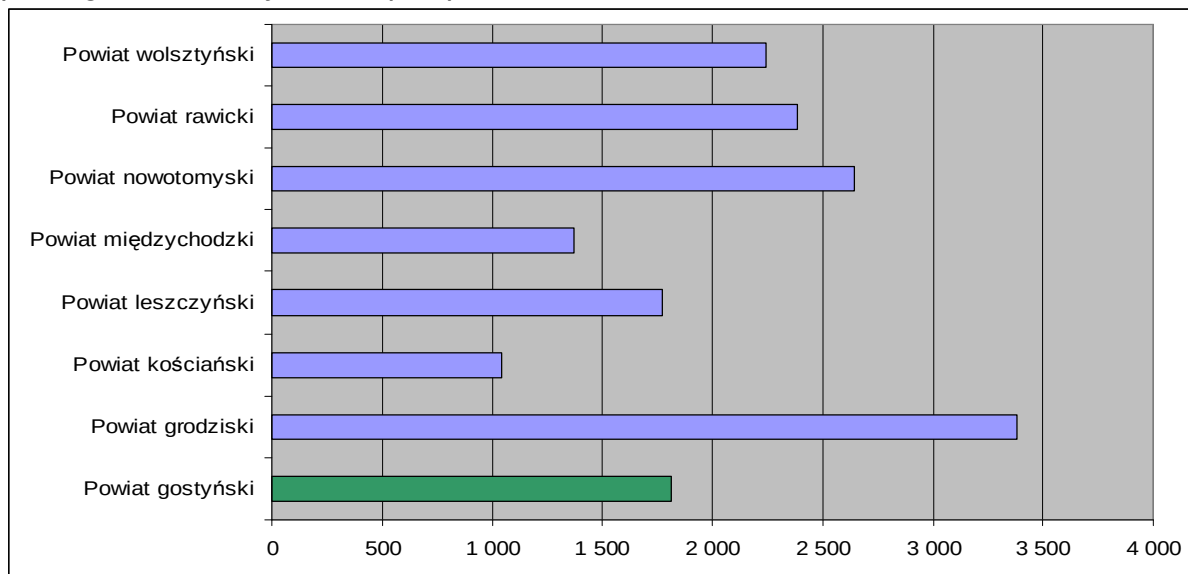
Źródło: http://www.stat.gov.pl/bdr_n/app/dane_podgrup.nowe_okno?p_zest_id=806113&p_typ=HTML, z dnia 23.06.2009r.

Szczególnie duży wzrost odnotowuje branża budowlana oraz działalność w zakresie usług administracyjnych. Powyższa tabela wskazuje również na rozwój usług okołorolniczych, finansowych oraz gastronomicznych. Niepokojący - choć niewielki - może być spadek działalności profesjonalnych i naukowych.

Poziom nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach powiatu gostyńskiego wpływający bezpośrednio na rozwój przedsiębiorstw i tworzenie nowych miejsc pracy

stawia powiat w przeciętnej sytuacji na poziomie sąsiadującego powiatu leszczyńskiego. Obrazuje to wykres nr 18.

Wykres nr 18 Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca w 2007r. w podregionie leszczyńskim. (w zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDR www.stat.gov.pl z dnia 01.06.2009r.

Należy zaznaczyć, że najwyższe nakłady inwestycyjne ponosi sektor przemysłowy z racji możliwości i potrzeb tegoż sektora. Należy również zwrócić uwagę na inwestujący sektor usług i napraw oraz budownictwo. Stosunkowo wysokie nakłady dotyczą również sektora pośrednictwa finansowego. Nie inwestuje natomiast sektor obsługi nieruchomości i firm.

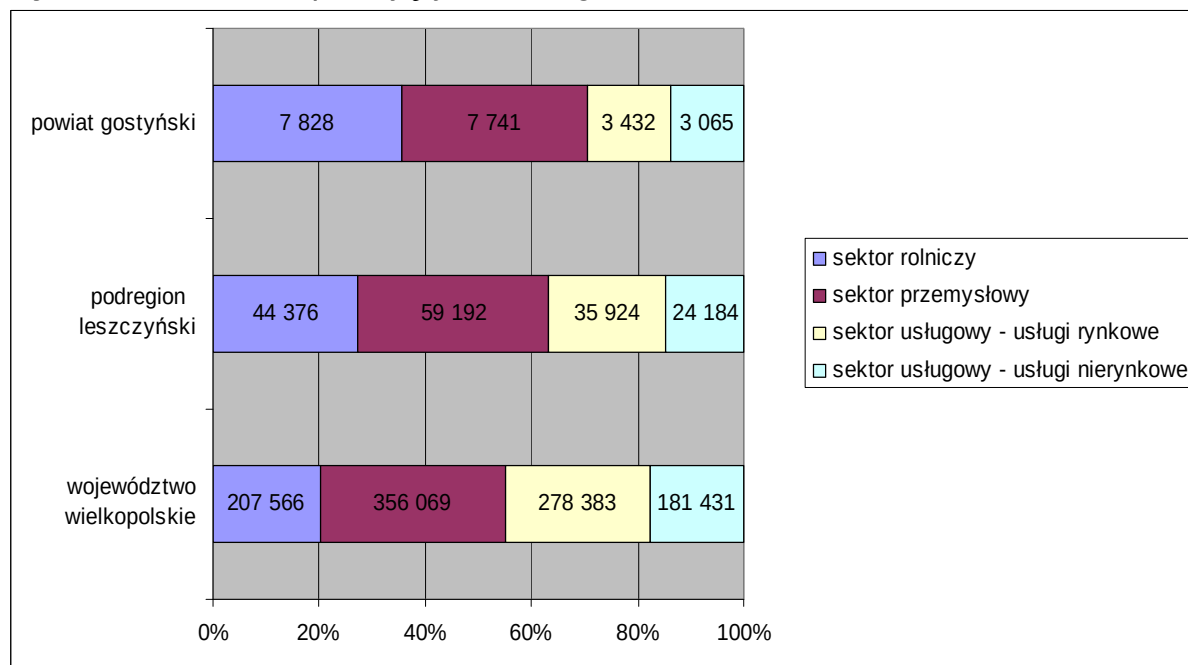
Tabela nr 24 Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według wybranych sekcji w 2007 r. w mln zł (ceny bieżące).

Powiaty	Ogółem	W tym:					
		Przemysł	Budownictwo	Handel i naprawy	Transport gospodarki magazynowa i łączność	Pośrednictwo finansowe	Obsługa nieruchomości i firm
Grodziski	167,0	137,4	2,1	10,3	1,1	1,8	4,8
Gostyński	137,2	101,6	4,9	14,8	0,8	0,7	0,1
Kościański	81,4	49,1	0,4	10,9	3,7	0,6	5,2
Leszczyński	89,4	40,5	4,4	21,2	0	0,1	5,5
Międzychodzki	50,0	34,3	1,5	4,2	3,4	0,4	0,2
Nowotomyski	190,1	144,8	5,2	25,1	7,4	0,2	3,8
Rawicki	142,0	68,6	2,7	11,2	1,9	0,3	0,6
Wolsztyński	123,0	70,3	1,1	15,9	20,8	0,3	3,7

Źródło: http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/poznan/ASSETS_08p13_01.pdf z dnia 19.06.2009r.

Powiat gostyński notuje najwyższą wartość produkcji sprzedanej przemysłu pośród sąsiadujących powiatów. Potwierdzeniem dużej aktywności lokalnych przedsiębiorstw, oprócz nakładów inwestycyjnych i produkcji sprzedanej przemysłu, są dochody uzyskiwane z działalności gospodarczej. Wskaźnikami mogą być dochody własne jednostek samorządu lokalnego, które w dużym stopniu zależą od sytuacji na rynku produkcyjnym i rynku pracy.

Wykres nr 19 Liczba pracujących według sektorów w 2007r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDR www.stat.gov.pl z dnia 01.06.2009r.

Powiat charakteryzuje niekorzystna struktura zatrudnienia z przewagą w sektorze rolniczym i przemysłowym. Potwierdza to rolniczy charakter powiatu oraz niską skłonność mieszkańców do prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

3.3.5. Otoczenie biznesu.

Powiat gostyński dysponuje dobrym zapleczem biznesowym. W gminach powiatu funkcjonują oddziały banków, które świadczą szeroki zakres usług dla przedsiębiorstw.

W powiecie gostyńskim działają także jednostki wspierające przedsiębiorczość poprzez udzielanie informacji i konsultacji gospodarczych, organizujące szkolenia i pomoc w pozyskiwaniu finansowania ze środków pomocowych. Poniższa tabela przedstawia instytucje otoczenia biznesu działające na rzecz przedsiębiorstw powiatu gostyńskiego.

Tabela nr 25 Działalność instytucji otoczenia biznesu w powiecie gostyńskim.

Instytucja	Klienci	Rodzaj usługi	Liczba klientów (powiat gostyński)		
			2006	2007	2008
ATC s.c.	Bezrobotni, pracujący, MSP	Szkolenia	846	949	331
Progres	Poszukujący pracy, przedsiębiorcy	Pośrednictwo pracy	1619 poszukujących pracy wprowadzonych do bazy.		
Stowarzyszenie Producentów Powozów Konnych (PSPPK)	Zrzeszeni	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Ochotnicze Hufce Pracy (OHP)	Osoby będące na przyuczeniu i naukach zawodu	Kształcenie i wychowanie młodzieży	68	57	60
Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych (SFPK)	Starterzy, MSP	Poręczenia	80	103	65
Stowarzyszenie Kupców Ziemi Gostyńskiej (SKZG)	Zrzeszeni	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Zakład Doskonalenia Zawodowego (ZDZ)	Sluchacze szkół dla dorosłych, kursanci	Szkolenia	b.d.	b.d.	b.d.
Cech Rzemiosł Różnych (CRR)	Zrzeszeni	Doradztwo	Ok. 1000*	Ok. 1000*	Ok. 1000*
Centrum Rozwoju Gminy Pępowo (CRGP)	Starterzy, MSP, rolnicy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości (SWPPG)	Uczniowie szkół, bezrobotni, starterzy, MSP	Informacje Szkolenia Doradztwo Pożyczki	502	684	1216

Źródło: Opracowanie własne.

*szacunkowo

Większość przedstawionych wyżej Instytucji Otoczenia Biznesu zatrudnia od 2 do 3 osób. Dlatego zakres i jakość usług są ograniczone. Za działalność na rzecz osób bezrobotnych, rozpoczynających działalność gospodarczą oraz MSP należy wyróżnić działalność ATC s.c. oraz ZDZ a także SFPK i SWPPG.

3.3.6. Instrumenty wsparcia przedsiębiorczości ze strony samorządów.

Możliwości wsparcia przedsiębiorczości przez samorządy gminne są ograniczone i standardowo ograniczają się do ulg w opłatach i podatkach, udostępniania gruntów pod inwestycje oraz współfinansowania działalności organizacji działających na rzecz rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.

W powiecie brakuje planów strategicznych oraz planów zagospodarowania przestrzennego a także gruntów będących w posiadaniu gmin i przeznaczonych pod działalność gospodarczą. Mimo strefy gospodarczej funkcjonującej w Gostyniu w chwili obecnej (06.2009) gmina nie posiada nieruchomości na tym terenie.

Tabela nr 26 Instrumenty wsparcia przedsiębiorstw w latach 2008 i 2009.

Gmina	Plany zagospodarowania przestrzennego	Nieruchomości gminne na sprzedaż	Ulg podatkowe	Dofinansowanie działalności IOB
Borek wlkp	TAK	TAK	NIE	NIE
Gostyń	TAK	TAK	TAK	TAK
Krobia	TAK	TAK	TAK	TAK
Pępowo	TAK	TAK	TAK	TAK
Piaski	TAK	TAK	NIE	TAK
Pogorzela	NIE	TAK	TAK	TAK
Poniec	TAK	TAK	NIE	TAK

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych samorządów.

Jeszcze mniej możliwości posiada samorząd powiatowy i ograniczają się one głównie do realizacji zadań Powiatowego Urzędu Pracy oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i służą bardziej polityce tworzenia miejsc pracy niż bezpośredniemu wsparciu przedsiębiorstw. Samorząd powiatowy może również partycypować w kosztach działalności organizacji działających na rzecz MSP. Powiat może również wpływać na działania kooperacyjne przedsiębiorstw oraz promować je. Starostwo powiatowe w Gostyniu wykorzystuje wszystkie ww formy, jednak z uwagi na ograniczone możliwości kadrowe i finansowe realizuje je w ograniczonym zakresie.

3.4. Edukacja w powiecie.

3.4.1. Szkolnictwo ponadgimnazjalne w powiecie.

Powiat dysponuje dobrze rozwiniętą siecią szkół średnich, zarówno ogólnokształcących jak i zawodowych, które posiadają bogatą ofertę kierunków i specjalności.

Najwięcej szkół znajduje się w stolicy powiatu czyli na terenie Gostynia. Pozostałe szkoły ponadgimnazjalne zlokalizowane są w Borku wlkp., Grabonogu, Krobi i Pogorzeli.

W powiecie działa także szkoła specjalna - Zespół Szkół Specjalnych w Brzeziu, w skład której wchodzi Szkoła Podstawowa, Gimnazjum, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy.

Tabela nr 27 Uczniowie w szkołach dla dzieci i młodzieży w 2007r. (na 10 tys.ludności).

	Podstawowa	Gimnazjum	Zasadnicza zawodowa	Ogólnokształcąca	Liceum profilowane	Technikum
gostyński	695,2	447,8	115,9	141	17,1	196,9
grodziski	765,2	456,5	120,6	82,2	21,4	183,7
kościański	691,1	414,4	85	175,7	19,9	86,8
leszczyński	713,1	412,8	20,5	18,6		
miedzichodzki	718,8	408,5	85,9	100,4	36,8	191,2
nowotomyski	720,6	424,2	117	165,8	58,5	139,9
rawicki	689,3	419,2	100	190,4		178,2
wolsztyński	753	431,4	145,3	119,4	68,9	219

Źródło: http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/poznan/ASSETS_08p00_04.pdf, z dnia 02.06.2009

3.4.2. Szkoły i kierunki kształcenia dostępne w powiecie.

Z punktu widzenia strategicznych kierunków rozwoju powiatu gostyńskiego, kluczowe znaczenie ma nauczanie średnie. Szkolnictwo to leży w gestii władz powiatowych. W powiecie gostyńskim na poziomie ponadgimnazjalnym kształci się co roku ponad tysiąc uczniów. Wśród uczniów największym zainteresowaniem cieszy się wykształcenie średnie zawodowe, następnie średnie ogólnokształcące oraz zasadnicze zawodowe.

Tabela nr 28 Uczniowie w ostatnich klasach szkół ponadgimnazjalnych w szkołach zarządzanych przez powiat w roku szkolnym 2008/2009.

Rodzaj szkoły	Liczba uczniów w ostatnich klasach
Liceum Ogólnokształcące	382
Liceum Profilowane	24
Technikum	419
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	319
RAZEM	1144

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Gostyniu.

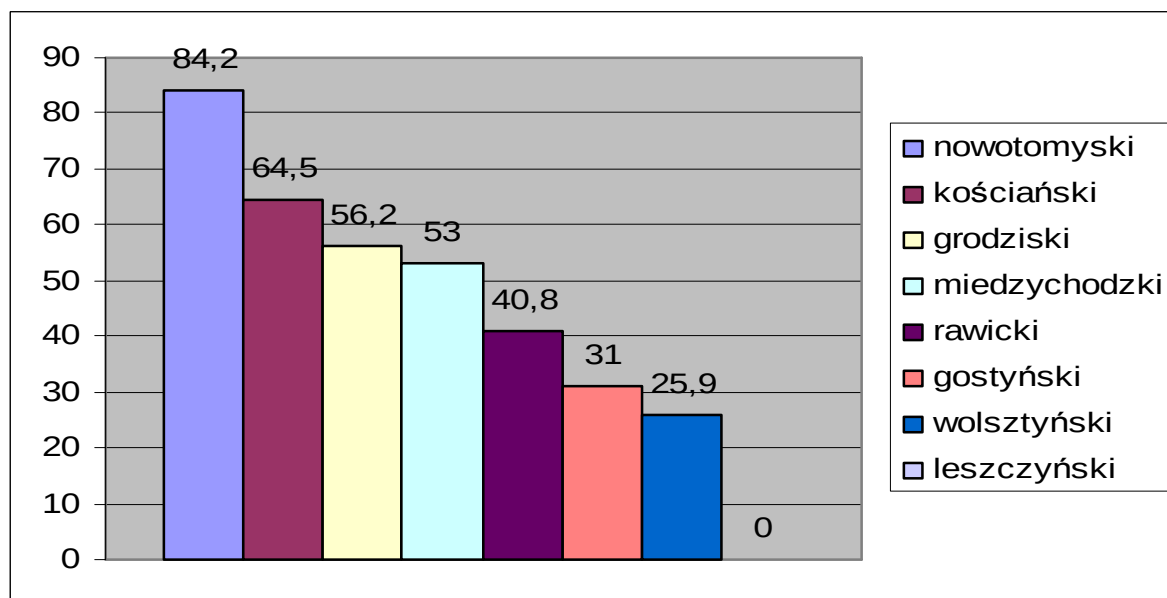
Łącznie w szkołach ponadgimnazjalnych powiatu naukę pobiera 4338 osób z czego 926 w systemie dla osób dorosłych i 3412 osób w systemie dziennym. Wyraźnie zarysowuje się duża liczba osób pracujących chcących uzupełnić kwalifikacje. Z poniższej tabeli można również wywnioskować, że duże znaczenie dla osób dorosłych ma bliskość placówki oświatowej. Biorąc pod uwagę liczbę osób kształcących również osoby dorosłe można uznać, że powiat dysponuje dobrze rozwiniętą bazą szkół ponadgimnazjalnych.

Tabela nr 29 Liczba uczniów w szkołach powiatu gostyńskiego.

Stan na 10.09.2008			SUMA
ZSO Gostyń		708	726
	dla dorosłych	18	
ZSZ Gostyń		1161	1246
	dla dorosłych	85	
ZSR Grabonóg		479	595
	dla dorosłych	116	
ZSOiZ Pogorzela		283	588
	dla dorosłych	305	
ZSOiZ Krobia		781	1183
	dla dorosłych	402	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Gostyniu.

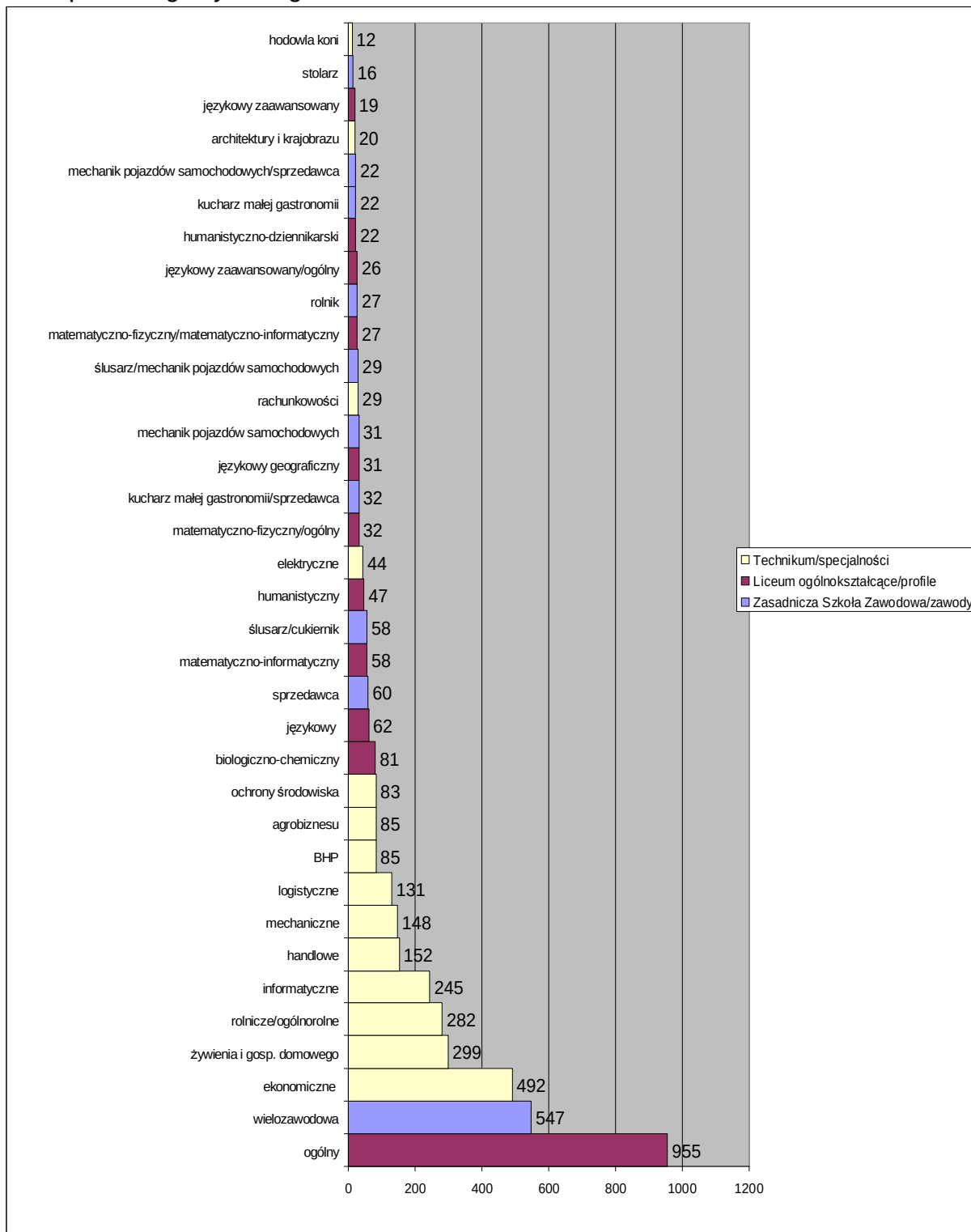
W powiecie nie ma uczelni wyższych. Jedyną możliwość kształcenia się na poziomie wyższym oferuje ATC s.c. wykorzystując studia e-learningowe na kierunkach ekonomia, pedagogika oraz finanse i rachunkowość. Osoby zainteresowane mogą również kształcić się na poziomie policealnym, ale jak wynika z poniższej tabeli oferta nie jest wystarczająca.

Wykres nr 20 Uczniowie w szkołach policealnych w 2007r. (na 10 tys. ludności).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

W Zasadniczej Szkole Zawodowej, umożliwiającej nabycie konkretnych zawodów i popartych praktykom w latach 2005 – 2009 kształci się 844 uczniowie. Natomiast z nauki zawodu na poziomie średnim czyli w technikach uczy się 2107 uczniów i jest forma kształcenia najpopularniejsza wśród młodzieży zamieszkującej powiat gostyński. Często wybieranym przez młodzież w ostatnich latach kierunkiem kształcenia jest kierunek średni ogólny na którym zdobywa wiedzę 1386 uczniów. Świadczy to o odsuwaniu przez młodzież decyzji dotyczącej kariery zawodowej.

Wykres nr 21 Najczęściej wybierane kierunki i specjalności kształcenia przez uczniów szkół powiatu gostyńskiego w latach 2005-2009.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Gostyniu.

Szczegółowy opis kierunków kształcenia dostępnych w powiecie gostyńskim stanowi załącznik nr 2 niniejszego opracowania.

Porównanie wykresu nr 21 z tabelą nr 11 „Zawody deficytowe, nadwyżkowe i wykazujące równowagę w powiecie gostyńskim w latach 2005-2008r.” przynosi niezadowalające wyniki i pozwala zauważyć rozbieżności między kierunkami kształcenia oferowanymi przez szkoły i wybieranymi przez uczniów a zapotrzebowaniem na określone zawody na lokalnym rynku pracy.

3.5. Wnioski i rekomendacje.

W wyniku analizy sporządzono następujące wnioski:

- Ø mimo dodatniego przyrostu naturalnego, saldo migracji ma wartości ujemne,
- Ø maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym,
- Ø spadek stopy bezrobocia przy wysokim wykorzystaniu programów aktywizujących PUP,
- Ø niska mobilność i aktywność zawodowa długotrwale bezrobotnych, kobiet i osób mieszkających na wsi,
- Ø duże zapotrzebowanie na konkretne zawody i umiejętności,
- Ø rosnąca liczba nowopowstałych firm,
- Ø narastające zjawisko zamykania się przedsiębiorstw,
- Ø niski wskaźnik przedsiębiorczości,
- Ø stosunkowo niski udział przedsiębiorstw mikro, a duży udział przedsiębiorstw dużych i średnich,
- Ø niekorzystna struktura zatrudnienia z przewagą w sektorze rolniczym i przemysłowym,
- Ø rozbieżność między kierunkami kształcenia a zapotrzebowaniem rynku pracy,
- Ø duża liczba osób kształcących się na kierunkach ogólnych,
- Ø rosnący poziom wykształcenia mieszkańców powiatu,

Rekomendacje:

- Ø wsparcie samozatrudnienia i działalności usługowej szczególnie na terenach wiejskich,
- Ø prowadzenie rzeczowych i bieżących badań i analiz lokalnego rynku pracy i szkolnictwa,
- Ø poszerzenie możliwości przekwalifikowania się osób bezrobotnych,
- Ø wsparcie MSP i Start up poprzez działalność informacyjną, szkoleniową, doradczą i finansową,
- Ø zwiększenie efektywności pozyskiwania środków zewnętrznych,
- Ø podnoszenie innowacyjności lokalnych przedsiębiorstw,
- Ø wsparcie kluczowych branż, w tym samozatrudnienia, przetwórstwa rolno - spożywczego, usług, powozów konnych,
- Ø racjonalizacja kierunków kształcenia przy współpracy z przedsiębiorstwami z uwzględnieniem potrzeb lokalnego rynku pracy, perspektyw rozwojowych powiatu i możliwości doposażenia bazy technodydaktycznej,
- Ø wsparcie uczniów przy wyborze ścieżki edukacyjno zawodowej poprzez podniesienie poziomu doradztwa zawodowego.

Część IV Analiza SWOT.

4.1. Metoda analizy SWOT.

Analiza SWOT jest jakościową metodą badania ogólnej sytuacji Powiatu i stanowi uzupełnienie metod wskaźnikowych badających stan, trendy i aspekty porównawcze w różnych sferach życia społeczno-gospodarczego.

Nazwa metody pochodzi od pierwszych liter słów określających w języku angielskim istotę przedmiotu analizy - mocne i słabe strony (Strengths and Weaknesses) oraz możliwości (szanse) i zagrożenia (Opportunities and Threats) dla rozwoju Powiatu. Metoda ta sprowadza się do badania tzw. determinant rozwoju w podziale na uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne.

Mocne i słabe strony, czyli stymulatory i bariery rozwoju odnoszone są do wewnętrznej sytuacji powiatu, powinny być analizowane pod kątem określenia pozycji powiatu w stosunku do innych powiatów subregionu i/lub województwa. Czynniki te stanowią zazwyczaj o istocie atrakcyjności rynku, na którym powiat funkcjonuje. Możliwości i zagrożenia są natomiast odnoszone do czynników zewnętrznych, na które powiat nie ma wpływu.

4.2. Analiza SWOT dla powiatu gostyńskiego.

Zakres analizy obejmuje uwarunkowania naturalne oraz antropologiczne, czyli związane z działaniami człowieka. Analizie poddano w szczególności cztery aspekty:

- o Rynek pracy - stan kapitału ludzkiego, w tym zjawiska demograficzne, sytuacja zawodowa i ekonomiczna ludności, stan bezrobocia w różnych grupach społecznych,
- o Przedsiębiorczość - życie gospodarcze, w tym branże wiodące, wielkość podmiotów, perspektywy rozwojowe, turystyka wraz z atrakcjami turystycznymi,
- o Edukację - poziom i zakres działalności szkół i placówek oświatowych oraz powiązania edukacji z aspektami funkcjonowania rynku pracy oraz rozwoju przedsiębiorczości wśród mieszkańców powiatu
- o Aspekty ogólnego rozwoju, w szczególności - warunki życia mieszkańców, w tym elementy infrastruktury społecznej, technicznej i informacyjnej, stan środowiska oraz zasobów naturalnych i ich wykorzystanie w ramach gospodarki i turystyki, sytuacja rozwojowa, w tym otwarcie na zewnątrz, czyli współpraca z innymi gminami i zagranicą.

Analiza poszczególnych czynników wskazuje na ich relatywne znaczenie i potencjalny wpływ na szansę sukcesu wdrażanego Programu Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości. Rozwój Powiatu powinien opierać się głównie na silnych stronach i szansach rozwojowych – stanowiących fundament rozwoju Powiatu - oraz na wzmacnianiu słabych stron i ograniczaniu zagrożeń.

Opracowanie analizy SWOT dla powiatu obejmowało dwa etapy działań, gdzie :

- I etap obejmował określenie mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń dla rozwoju powiatu przez ekspertów na podstawie diagnozy,
- II etap obejmował weryfikację w/w wyników w ramach konsultacji społecznych oraz ocenę poszczególnych elementów wg kryterium stanu (ocena) i ważności danego czynnika (waga). W przypadku mocnych stron należy rozwijać te, które otrzymały najniższą punktację , w przypadku słabych stron, szans i zagrożeń te które otrzymały najwyższą punktację.
- III etap – opracowanie wniosków z analizy SWOT.

Tabela nr 30 Analiza SWOT powiatu gostyńskiego.

Rynek Pracy			
Silne strony	Ocena	Waga	Ocena x Waga
- duża liczba mikro-, małych przedsiębiorstw	3	3	9
- wysoki poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców powiatu (duża liczba dotacji udzielonych na podjęcie działalności gospodarczej)	2	3	6
- mobilność i elastyczność osób wchodzących na R.P.	2	3	6
- obecność instytucji okołobiznesowych i pozarządowych	2	2	4
- wysokie kompetencje i współpraca z partnerami PSZ	2	2	4
- korzystne położenie geograficzne	2	2	4
Słabe strony	Ocena	Waga	Ocena x Waga
- duża liczba osób zatrudnionych w dużych firmach	2	2	4
- długotrwałe bezrobocie	3	3	9
- bezrobocie mieszkańców terenów wiejskich wynikające z rolniczego charakteru powiatu	2	3	6
- mała liczba ofert pracy dla kobiet, osób z wyższym wykształceniem oraz osób z niepełnosprawnością	3	3	9
- niedopasowanie struktury systemu kształcenia do specyfiki rynku pracy	2	3	6
- mała ilość środków na aktywizację osób bezrobotnych	2	2	4
Szanse	Ocena	Waga	Ocena x Waga
- powstawanie nowych mikro i małych firm	3	3	9
- lepsze wykorzystanie i rozwój potencjału ludzkiego	3	3	9
- pozyskiwanie środków unijnych	3	3	9
- podnoszenie kwalifikacji w specjalnościach atrakcyjnych dla rynku pracy	1	2	2
- wykorzystanie korzystnego położenia geograficznego do rozwoju różnych form przedsiębiorczości	2	3	6
- rozwój obszarów wiejskich (mała przedsiębiorczość, usługi, agroturystyka)	1	3	3

Zagrożenia	Ocena	Waga	Ocena x Waga
- możliwość upadku dużych firm	1	2	2
- pogłębienie się zjawiska długotrwałego bezrobocia	2	3	6
- słaba koniunktura gospodarcza	2	3	6
- brak partnerstwa współpracy między instytucjami kształtującymi Rynek Pracy	2	2	4
- uwarunkowania prawne (wysokie koszty zatrudnienia, nieprzyjazne prawo)	3	3	9
- rozwój „szarej strefy” w obszarze zatrudnienia	3	3	9

Przedsiębiorczość			
Silne strony	Ocena	Waga	Ocena x Waga
- uruchomienie stref gospodarczych	3	3	9
- wdrożony system ulg inwestycyjnych	2	2	4
- wysoki potencjał ludzki – przedsiębiorczość mieszkańców	3	3	9
- funkcjonowanie organizacji otoczenia biznesu	3	3	9
- różnorodność branż produkcji przemysłowej	2	2	4
- bogate zasoby materialne	2	1	2
Słabe strony	Ocena	Waga	Ocena x Waga
- brak terenów inwestycyjnych należących do JST	2	3	6
- brak planów zagospodarowania przestrzennego	3	3	9
- niedogodne rozwiązania komunikacyjne	2	2	4
- niekorzystna struktura wykształcenia (brak specjalistów branżowych)	2	2	4
- niska absorpcja środków zewnętrznych UE	3	3	9
- słaba integracja środowiska gospodarczego	3	3	9
Szanse	Ocena	Waga	Ocena x Waga
- wykorzystanie programów UE	3	3	9
- przyspieszenie procedury oceny i przyznawania środków	3	3	9
- wzrost dostępności kapitału	3	3	9
- rozwój innowacyjnych sektorów gospodarczych	3	2	6
- poprawa układu komunikacyjnego	2	2	4
- poprawa systemu edukacyjnego	2	3	6

Zagrożenia	Ocena	Waga	Ocena x Waga
- spowolnienie procesów decyzyjnych	3	3	9
- upolitycznienie procesów gospodarczych	3	3	9
- pogorszenie obsługi administracyjnej	2	2	4
- niedostosowanie oferty edukacyjnej do rynku pracy	2	2	4
- niekorzystna dla przedsiębiorców polityka podatkowa	3	3	9
- niekorzystne skutki kryzysu gospodarczego	2	3	6

Edukacja			
Silne strony	Ocena	Waga	Ocena x Waga
- bogata oferta placówek edukacyjnych	3	3	9
- dobrze wykwalifikowana kadra pedagogiczna	3	3	9
- wysoki poziom szkolnictwa	2	2	4
- instytucje wspierające edukację	2	3	6
- wsparcie edukacji poprzez realizację projektów UE przez JST	3	3	9
- wymiana międzynarodowa uczniów w ramach programów współpracy	3	3	9
Słabe strony	Ocena	Waga	Ocena x Waga
- nadmiar szkolnictwa ogólnokształcącego	3	2	6
- brak doradztwa zawodowego w szkołach	3	3	9
- brak przepływu informacji pomiędzy rynkiem pracy a szkolnictwem	3	3	9
- przewaga teorii nad praktyką	2	2	4
- zły odbiór społeczny szkolnictwa zawodowego (przerost ambicji edukacyjnych rodziców)	3	2	6
- niż edukacyjny	2	3	6
Szanse	Ocena	Waga	Ocena x Waga
- ograniczenie procesów migracji absolwentów	3	3	9
- szybkie dostosowywanie do nowych trendów edukacyjnych	3	3	9
- dobrze wykształceni fachowcy	3	3	9
- możliwość porozumienia między pracodawcami i pracownikami	3	3	9
- rozszerzenie i poprawa oferty edukacyjnej	2	2	4
- zbieranie doświadczeń i otwarcie na nowe rynki pracy	3	2	6

Zagrożenia			
- brak fachowców na rynku pracy	3	3	9
- nieumiejętność planowania kariery	3	3	9
- kształcenie potencjalnych bezrobotnych	3	3	9
- brak doświadczenia	2	2	4
- wykluczenie społeczne absolwentów i zanik szkół zawodowych	2	3	6
- zmniejszająca się liczba oddziałów / wzrost bezrobocia u nauczycieli	2	2	4

Rozwój ogólny			
Silne strony	Ocena	Waga	Ocena x Waga
- dostępność obszarów inwestycyjnych	2	3	6
- czyste środowisko naturalne	2	3	6
- organizacje pozarządowe działające w różnych dziedzinach	3	3	9
- duża liczba przedsiębiorstw	2	3	6
- możliwość korzystania ze wsparcia z różnych instytucji (Fundusz Poręczeń, Urzędy Gmin, Ulgi), PUP – dotacje	3	3	9
- współpraca międzynarodowa z miastami partnerskimi	1	3	3
Słabe strony	Ocena	Waga	Ocena x Waga
- niekorzystne rozwiązania w zakresie komunikacji publicznej	2	3	6
- duża liczba osób utrzymujących się z rolnictwa (rodziny wielopokoleniowe)	3	3	9
- słabo rozwinięta agroturystyka	2	3	6
- edukacja niezgodna z zapotrzebowaniem rynku pracy	3	3	9
- migracja wykształconej młodzieży	2	3	6
- nadmiernie rozwinięta pomoc społeczna (brak motywacji klientów do podjęcia pracy)	2	2	4
Szanse	Ocena	Waga	Ocena x Waga
- większa dostępność funduszy unijnych	2	3	6
- rozwój kapitału ludzkiego	2	3	6
- napływ inwestorów	2	3	6
- rozwój infrastruktury gospodarczej	1	3	3
- porozumienie władz lokalnych	3	3	9
- współpraca instytucji działających na terenie powiatu	2	3	6

Zagrożenia	Ocena	Waga	Ocena x Waga
- zmniejszająca się liczba połączeń (PKS, PKP)	2	2	4
- niezmienność profilu kształcenia	3	3	9
- brak wsparcia osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem	3	3	9
- ogólny stan gospodarczy kraju	2	2	4
- mało elastyczne przepisy prawne niedostosowane do potrzeb (długa droga legislacyjna)	2	2	4
- brak współpracy między instytucjami lokalnymi	2	3	6

4.3. Wnioski i rekomendacje wynikające z analizy SWOT.

Na podstawie przeprowadzonej analizy SWOT stwierdzono, że dla wzmocnienia rozwoju Powiatu Gostyńskiego w obszarze rynku pracy, edukacji i przedsiębiorczości kluczowe są następujące działania:

- à dalszy rozwój i wzmocnienie instytucji okołobiznesowych i pozarządowych,
- à ograniczenie długotrwałego bezrobocia, w tym wśród kobiet,
- à lepsze wykorzystanie potencjału ludzkiego, w tym na terenach wiejskich,
- à dalszy rozwój mikro i małych przedsiębiorstw,
- à podniesienie poziomu szkolnictwa i dostosowanie go do potrzeb rynku pracy ,
- à rozwój instytucji wspierających procesy edukacyjne w regionie,
- à uruchomienie doradztwa zawodowego w szkołach, na poziomie gimnazjum,
- à poprawa przepływu informacji pomiędzy pracodawcami a sektorem edukacji,
- à szybkie reagowanie sektora edukacji, w tym ustawicznej na potrzeby rynku pracy,
- à ograniczenie migracji osób młodych,
- à lepsze wykorzystania zasobów naturalnych dla rozwoju gospodarczego,
- à wzrost kompetencji osobistych młodzieży, kobiet, mieszkańców terenów wiejskich i innych osób w zakresie planowania własnego życia zawodowego,
- à poprawa statusu szkolnictwa zawodowego w społeczeństwie,
- à wzmocnienie aktywności w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- à poprawa współpracy międzynarodowej i wymiany doświadczeń w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego,
- à współpraca i partnerstwo lokalnych aktorów (samorządów różnych szczebli, publicznych służb zatrudnienia, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, szkół i placówek oświatowych, instytucji pomocy społecznej itp.) w rozwoju rynku pracy edukacji i przedsiębiorczości,
- à podnoszenie kompetencji pracowników publicznych służb zatrudnienia, edukacji oraz otoczenia przedsiębiorczości w celu doskonalenia systemów zarządzania kluczowymi sektorami.

Część V Program Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości.
5.1. Streszczenie Programu.
5.1.1. Misja i Cele strategiczne Programu.

W ramach prac nad Programem zdefiniowano cele strategiczne oraz misję powiatu gostyńskiego. Cel strategiczny nadrzędny Programu umożliwia rozwiązanie problemów kluczowych zidentyfikowanych w zakresie rynku pracy i przedsiębiorczości, a jego osiągnięcie wspierane jest poprzez realizację celów strategicznych zdefiniowanych w zakresie edukacji i rozwoju ogólnego.

Zestawienie nr 1

Misja: POWIAT GOSTYŃSKI MIEJSCEM PRZYJAZNYM DLA LUDZI I PRZEDSIĘBIORSTW	
SYNTEZA PROGRAMU	
<u>CEL STRATEGICZNY NADRZĘDNY</u>	
DOBRE MIEJSCA PRACY WYKORZYSTUJĄCE POTENCJAŁ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY POWIATU - spadek stopy bezrobocia o 4% w ciągu 5 lat - przy wspomagającej polityce finansowo-gospodarczej państwa	
<u>PROBLEM KLUCZOWY NADRZĘDNY</u>	
SŁABE WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POWIATU DLA TWORZENIA DOBRYCH MIEJSC PRACY I ZMNIEJSZANIA BEZROBOCIA	
<u>CEL STRATEGICZNY</u>	
RYNEK PRACY	
OGRANICZENIE BEZROBOCIA W POWIECIE ☞ zmniejszenie liczby osób długotrwale bezrobotnych ☞ zwiększenie liczby miejsc pracy ☞ zmiana postaw pracodawców i pracowników	
<u>PROBLEM KLUCZOWY</u>	

BEZROBOCIE WYŻSZE W POWIECIE (12%) NIŻ W WOJ. WIELKOPOLSKIM (8,1%) ☞ duża liczba osób długotrwale bezrobotnych ☞ niewystarczająca liczba miejsc pracy ☞ niekorzystne, wzajemne postawy pracodawców i pracowników
<u>CEL STRATEGICZNY</u>
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ
DOBRE ROZWINIĘTA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ ☞ dobrze rozwinięta turystyka wiejska ☞ inwestycje zewnętrzne zgodne z oczekiwaniami ☞ duża liczba mikro-, małych przedsiębiorstw ☞ duża kwota pozyskanych środków zewnętrznych
<u>PROBLEM KLUCZOWY</u>
NIEDOSTATECZNA KONDYCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ☞ słaba baza agroturystyczna ☞ mało inwestorów zewnętrznych ☞ mniejsza liczba mikro-, małych przedsiębiorstw ☞ niska absorpcja środków zewnętrznych przez firmy
<u>CEL STRATEGICZNY</u>
EDUKACJA
DOBRE ZORGANIZOWANA EDUKACJA ☞ niskie bezrobocie wśród kobiet ☞ świadomy wybór drogi kariery zawodowej ☞ dopasowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy
<u>PROBLEM KLUCZOWY</u>
ŹLE ZORGANIZOWANA EDUKACJA ☞ trudności z podjęciem pracy przez kobiety ☞ zły wybór kierunków kształcenia ☞ niedopasowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy
<u>CEL STRATEGICZNY</u>

ROZWÓJ OGÓLNY

WZROST POZIOMU WYKORZYSTANIA POTENCJAŁU LUDZKIEGO

- ☞ zatrzymanie na lokalnym rynku pracy młodych ludzi z wykształceniem wyższym
 - ☞ lepsza integracja społeczna
 - ☞ mniejsza liczba beneficjentów opieki społecznej

WYSOKI POZIOM INFRASTRUKTURY W POWIECIE

- ☞ wystarczająca liczba stref gospodarczych w powiecie
 - ☞ dobrze funkcjonująca komunikacja publiczna
 - ☞ wysoka innowacyjność gospodarki powiatu

PROBLEMY KLUCZOWE

NIEDOSTATECZNE WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU LUDZKIEGO

- ☞ odpływ młodych ludzi z wykształceniem wyższym
 - ☞ niewystarczająca integracja społeczna
 - ☞ nadmiernie rozwinięty system opieki społecznej

NIETYCZAJĄCY POZIOM INFRASTRUKTURY W POWIECIE

- ☞ mała ilość przygotowanych stref gospodarczych w powiecie
 - ☞ słabo rozwinięta sieć komunikacji
 - ☞ zbyt mała innowacyjność rozwojowa

Program może być finansowany ze:

- środków własnych powiatu,
- środków budżetowych przeznaczanych na realizację strategii narodowych, w tym strategii rozwoju regionalnego i zatrudnienia,
- środków Unii Europejskiej,
- środków Funduszu Pracy,
- funduszy specjalnych,
- oraz środków prywatnych.

Warunkiem zdecydowanej poprawy na rynku pracy jest skuteczna,
pro-zatrudnieniowa polityka finansowo-gospodarcza państwa.

5.1.2. Czas realizacji Programu.

Czas realizacji programu został ustalony na lata 2009 – 2015 roku, tj. na okres, w którym powinna nastąpić zdecydowana poprawa sytuacji na rynku pracy w zakresie poziomu i struktury bezrobocia.

5.1.3. Projekty Priorytetowe.

Spośród szeregu działań niezbędnych do realizacji, dla osiągnięcia celów strategicznych programu – jako cztery priorytetowe – zespół wybrał następujące projekty:

Projekt 1 -	PROMOCJA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ KOBIET
Projekt 2 -	SYSTEM WSPARCIA OSÓB PODEJMUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ
Projekt 3 -	CENTRUM INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY
Projekt 4 -	WZROST AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW WSI

W/w projekty zostały opisane w postaci skróconej oraz w postaci logicznej matrycy projektu w dalszej części opracowania, które zawierają m.in. opis celów projektów, wskaźniki realizacji oraz uwarunkowania. Koszty realizacji tych projektów przedstawia poniższe zestawienie.

W/w dokumenty, opisujące ogólne założenia priorytetowych projektów, stanowią podstawę do opracowania dokumentów aplikacyjnych o środki unijne i wymagają aktualizacji i dostosowania do wymagań określonych programów. Warunkiem otrzymania pomocy z Unii Europejskiej jest – obok efektów projektu – jak największy udział środków krajowych, w tym własnych i prywatnych. Pomyślna realizacja Programu zależy w głównym stopniu od umiejętności poszukiwania przez powiat alternatywnych źródeł finansowania (potrzeby powiatów przekraczają środki dostępne z UE), aktywizowania zasobów lokalnych, prawidłowego pisania wniosków aplikacyjnych oraz prawidłowego wdrażania projektów.

Zestawienie nr 2

KOSZTY PROJEKTÓW PRIORYTETOWYCH			
Tytuł projektu	Okres realizacji	Koszt realizacji ogółem	Źródła finansowania
PROMOCJA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ KOBIET	I kw.'2010 - IV kw.2015	17.906.000 zł	- środki powiatu (jst) - środki budżetu państwa, w tym fundusze celowe (PUP – Fundusz Pracy) - środki unijne (POKL)
SYSTEM WSPARCIA OSÓB PODEJMUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ	IV kw.'2009 - IV kw.2015	29.750.000 zł	- środki powiatu i gmin (jst) - środki budżetu państwa, w tym fundusze celowe (PUP) - środki unijne (POKL, WRPO, PROW) - środki BGK/ ² - SFPK/ ³ - SWPPG/ ⁴ - LGD/ ⁵ - prywatne – przedsiębiorcy
CENTRUM INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY	I kw.'2010 - IV kw.2015	7.220.000 zł	- środki powiatu i gmin (jst) - środki budżetu państwa, w tym fundusze celowe (PUP) - środki unijne (POKL) - prywatne – przedsiębiorcy
WZROST AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ I INTELIGENCJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW WSI	II kw.'2010 - IV kw.2015	542.000 zł	- środki powiatu i gmin (jst) - środki budżetu państwa, w tym fundusze celowe (PUP) - środki unijne (POKL, PROW) - OPS/ ⁶ - NGOs/ ⁷ - prywatne – przedsiębiorcy
koszt ogółem na okres IV kw.'2009 – IV kw.'2015		<u>55.418.000 zł</u>	

² Bank Gospodarstwa Krajowego

³ Fundusz Poręczeń Kredytowych

⁴ Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości Powiatu Gostyńskiego

⁵ Lokalna Grupa Działania

⁶ Ośrodek Pomocy Społecznej

⁷ Organizacje pozarządowe

5.2. Podstawy informacyjne i metodyka Programu.

Program ograniczania bezrobocia i rozwoju przedsiębiorczości został opracowany zgodnie z zasadami przygotowania programów operacyjnych rozwoju regionalnego oraz ze standardami planowania funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Program jest wynikiem prac o różnym charakterze. Podstawą do opracowania Programu była z jednej strony wnikliwa analiza wyników badań pierwotnych oraz danych wtórnych, które zostały zagregowane na potrzeby diagnozy stanu powiatu, z drugiej zaś wyniki konsultacji społecznych poświęconych programowaniu. Ponadto wykorzystano inne dostępne na rynku opracowania oraz wiedzę i doświadczenie szerokiego grona osób zaangażowanych w proces współtworzenia programu. Wszelkie założenia programu wynikają z:

- rozpoznania kluczowych problemów powiatu w obszarach związanych z rynkiem pracy, edukacją i przedsiębiorczością,
- zdefiniowania czynników hamujących rozwój tych obszarów oraz uwarunkowań utrudniających podejmowanie działań zmierzających do poprawy sytuacji,
- określenia potrzeb i priorytetów powiatu mających na celu pokonanie problemów kluczowych

5.2.1. Informacja o metodach Programu.

5.2.1.1. Metoda analizy.

Część analityczna (Diagnoza Powiatu Gostyńskiego) została opracowana na podstawie danych wtórnych oraz innych informacji dotyczących głównie sytuacji na rynku pracy, struktury bezrobocia oraz jego przyczyn, szczególnie w aspekcie możliwości edukacyjnych oraz aktywizacji zawodowej, w kontekście posiadanych zasobów edukacyjnych i profilów kształcenia oraz poziomu rozwoju gospodarczego, przy uwzględnieniu sytuacji demograficznej w powiecie.

5.2.1.2. Metoda programowania.

Podstawą do wypracowania podstaw Programu były konsultacje społeczne przeprowadzone w formie warsztatów, które odbyły się na terenie powiatu, przy udziale przedstawicieli: władz samorządowych, urzędu pracy, gospodarki, liderów lokalnych oraz bezrobotnych. Warsztaty obejmowały dwa bloki tematyczne: informacyjno-analityczny i programistyczny.

Celem pierwszego bloku było dostarczenie uczestnikom warsztatów podstawowej wiedzy na temat sytuacji na rynku pracy i prognoz w tym zakresie, krajowych i unijnych instrumentów walki z bezrobociem i wspierania przedsiębiorczości, zasobów edukacyjnych oraz rozwoju przedsiębiorczości w danym powiecie.

Celem drugiego bloku było wypracowanie podstaw do powiatowego Programu Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości. Blok ten został przeprowadzony przy wykorzystaniu metody MAPS – Metody Aktywnego Planowania Strategii – uspołecznionej metody uznanej i stosowanej w Unii Europejskiej.

5.2.2. Metoda Aktywnego Planowania Strategii (MAPS)

Istotą metody MAPS jest założenie, że informacje i wiedza potrzebne do opracowania strategii lub programów istnieją w lokalnym środowisku, ale poszczególne jej elementy są nieskoordynowane i nieuporządkowane oraz rozproszone w różnych instytucjach, organizacjach i umysłach poszczególnych lokalnych ekspertów.

Merytoryczną rolę w wypracowywaniu strategii/programów lokalnych odgrywają liderzy lokalni, włączeni do zespołu planującego na podstawie ich reprezentatywności, posiadanego doświadczenia oraz wiedzy w określonym zakresie. Wyzwolenie w zespole planującym poczucia identyfikacji z wypracowanymi wynikami oraz odpowiedzialności za późniejsze wdrażanie strategii ma kluczowe znaczenie dla powodzenia przedsięwzięcia.

Planowanie strategii odbywa się w trzech sesjach warsztatowych i opiera się na planowaniu zorientowanym na cele. Warsztaty prowadzone są przez moderatora - osobę z zewnątrz, która kieruje dyskusją, porządkuje i strukturalizuje wypowiedzi, oraz utrwała wyniki dyskusji.

Podstawowym narzędziem zbierania materiałów do dalszej pracy jest „burza mózgów”. Dochodzenie do wyników przez zespół planujący osiągane jest drogą powszechnej zgody. Stąd też w wypadku nieuniknionych rozbieżności (uwzględnianie których jest silną stroną tej metody) musi być zawarty konsensus na taki a nie inny zapis - przez wszystkich członków zespołu. Oznacza to, iż osiągnięcie porozumienia metodą głosowania jest niewłaściwe i niedopuszczalne w tej metodzie.

Zasadnicze etapy pracy to:

ETAP 1- ANALIZA PROBLEMÓW, która ma na celu:

- identyfikację najważniejszych problemów w określonych dziedzinach, gdzie problemem jest stan negatywny, istotny i powszechny; praca nad analizą problemów jest poprzedzona pracami nad analizą jakościową SWOT w określonych dziedzinach tematycznych,
- uporządkowanie problemów i ustalenie związków przyczynowo-skutkowych między problemami w formie „Drzewa problemów”,
- wybór problemu kluczowego, jego przyczyn i skutków.

ETAP 2 - ANALIZA CELÓW polega na opisaniu przyszłej sytuacji, która zaistnieje, gdy zostaną rozwiązane najważniejsze, zidentyfikowane problemy w określonych dziedzinach. Analiza celów obejmuje między innymi:

- określenie celu strategicznego,
- określenie celów operacyjnych (bieżących), których realizacja przyczyni się do osiągnięcia celu strategicznego, oraz ustalenie efektów realizacji celu strategicznego,
- ustalenie związków przyczynowo-skutkowych w formie „Drzewa celów”,

ETAP 3 - PRZEGLĄD PLANOWANIA PROGRAMU, podczas którego dokonuje się:

- wyboru tych celów, których realizacja jest bezpośrednio zależna od regionu,
- hierarchizacji celów, tj. wyboru priorytetowych celów do realizacji w najbliższym okresie,

- określenia mierników dla tych celów i uwarunkowań dla ich realizacji,
- wyniki podaje się w formie Logicznej Matrycy Projektu.

ETAP 4 - PLAN ZADAŃ to etap szczegółowego projektowania, który obejmuje:

- ustalenie logicznej sekwencji działań - zadań niezbędnych do realizacji i umożliwiających osiągnięcie określonych celów operacyjnych - bieżących, a tym samym celów strategicznych,
- ustalenie czasu trwania poszczególnych zadań,
- określenie wysokości środków finansowych - budżetu niezbędnego do wykonania poszczególnych zadań,
- określenie źródeł finansowania,
- określenie jednostki odpowiedzialnej za wykonanie zadań.

W konsultacjach społecznych będących podstawą opracowania niniejszego Programu wzięło udział 20 osób – przedstawiciele samorządów, instytucji i przedsiębiorstw, w tym:

- pracownicy powiatowego urzędu pracy, w tym szczególnie osoby biorące udział w realizacji programów walki z bezrobociem,
- przedstawiciele starostwa powiatowego zajmujące się rozwojem gospodarczym i edukacją,
- przedstawiciele samorządu powiatowego i gminnych, związani z tematyką projektu,
- przedstawiciele przedsiębiorców i ich organizacji,
- organizacje i instytucje okołobiznesowe

5.3. Analiza Problemów

Analiza problemów jest etapem budowania programu, który ma na celu identyfikację najważniejszych i powszechnie występujących problemów w obszarze rynku pracy, przedsiębiorczości, edukacji oraz ogólnego rozwoju powiatu.

Spis zidentyfikowanych, najważniejszych problemów występujących w powiecie, syntetyczny, w w/w obszarach, z podziałem na problem kluczowy oraz problemy o charakterze przyczyn i skutków, przedstawiają poniższe zestawienia nr 3, 3a-d, opracowane na podstawie analizy problemów, zamieszczonej w załączniku - Drzewo Problemów.

Zestawienie nr 3

ANALIZA PROBLEMÓW	
PROBLEMY - skutki nadrzędne	- è ubóstwo niektórych grup społecznych - è utrzymująca się słaba integracja lokalnej społeczności – utrzymywanie się patologii społecznych i wyższego bezrobocia, w tym wtórnego i dziedzicznego - è słabszy rozwój społeczno-gospodarczy powiatu, np. w zakresie turystyki - è mała liczba nowych miejsc pracy - è ograniczone inwestycje przedsiębiorców wewnętrznych i zewnętrznych - è większe trudności w podjęciu pracy, w tym kobiet - è mniejsza mobilność zawodowa mieszkańców, zwłaszcza 50+ - è utrzymywanie się postaw biernych w zakresie aktywności zawodowej
PROBLEM KLUCZOWY - nadrzędny	SŁABE WYKORZYSTANIE POTECJAŁU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POWIATU DLA TWORZENIA DOBRYCH MIEJSC PRACY I ZMNIEJSZANIA BEZROBOCIA
RYNEK PRACY	
PROBLEM KLUCZOWY - główny	BEZROBOCIE WYŻSZE W POWIECIE (12%) NIŻ W WOJ. WIELKOPOLSKIM (8,1%)
PROBLEMY GŁÓWNE - przyczyny	- ç duża liczba osób długotrwale bezrobotnych - ç niewystarczająca liczba miejsc pracy - ç duża liczba długotrwale bezrobotnych - ç niekorzystne, wzajemne postawy pracodawców i pracowników
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	
PROBLEM KLUCZOWY - główny	NIEDOSTATECZNA KONDYCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
PROBLEMY GŁÓWNE - przyczyny	- ç słaba baza agroturystyczna - ç mało inwestorów zewnętrznych - ç mniejsza liczba mikro-, małych przedsiębiorstw - ç niska absorpcja środków zewnętrznych przez firmy
EDUKACJA	
PROBLEM KLUCZOWY - główny	ŹŁE ZORGANIZOWANA EDUKACJA

PROBLEMY GŁÓWNE - przyczyny	☞ trudności z podjęciem pracy przez kobiety ☞ zły wybór kierunków kształcenia ☞ niedopasowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy
ROZWÓJ OGÓLNY	
PROBLEM KLUCZOWY - główny	NIEDOSTATECZNE WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU LUDZKIEGO
PROBLEMY GŁÓWNE - przyczyny	☞ odpływ młodych ludzi z wykształceniem wyższym ☞ niewystarczająca integracja społeczna ☞ nadmiernie rozwinięty system opieki społecznej
PROBLEM KLUCZOWY - GŁÓWNY	NIEWYSTARCZAJĄCY POZIOM INFRASTRUKTURY W POWIECIE
PROBLEMY GŁÓWNE - PRZYCZYNY	☞ mała ilość przygotowanych stref gospodarczych w powiecie ☞ słabo rozwinięta sieć komunikacji ☞ zbyt mała innowacyjność rozwojowa

Zestawienie nr 3a

ANALIZA PROBLEMÓW	
RYNEK PRACY	
problemy - skutki	- è utrzymywanie się patologii społecznych i wyższego bezrobocia - è słabszy rozwój społeczno-gospodarczy powiatu, - è ubóstwo - è wtórne i dziedziczne bezrobocie
PROBLEM KLUCZOWY - główny	BEZROBOCIE WYŻSZE W POWIECIE (12%) NIŻ W WOJ. WIELKOPOLSKIM (8,1%)
PROBLEMY GŁÓWNE - przyczyny	§ DUŻA LICZBA OSÓB DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH § NIEWYSTARCZAJĄCA LICZBA MIEJSC PRACY § NIEKORZYSTNE, WZAJEMNE POSTAWY PRACODAWCÓW I PRACOWNIKÓW
PROBLEMY GŁÓWNE - przyczyny	§ <u>DUŻA LICZBA OSÓB DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH</u> Ze względu na: • duże bezrobocie wśród kobiet, gdyż są: - o niewystarczający system opieki nad osobami zależnymi - o konserwatywna mentalność kobiet - o stereotyp „matki Polki” - o obowiązek rejestracji w PUP wynikający z przepisów opieki społecznej i ubezpieczeń zdrowotnych • trudności ludzi młodych na rynku pracy, gdyż są: - o mała liczba miejsc pracy dla młodzieży z wyższym wykształceniem - o brak doświadczenia - o brak praktyki - o wysokie wymagania płacowe osób młodych - o nieznajomość rynku pracy • wysoki poziom bezrobocia wśród osób zamieszkujących wieś, gdyż są: - o ograniczone możliwości dojazdu i słaba komunikacja PKS, PKP - o mała liczba firm na terenach wiejskich • wysokie bezrobocie wśród osób niepełnosprawnych, gdyż są: - o stereotypy dot. mniejszej efektywności - o negatywny stosunek przedsiębiorców do zatrudniania takich osób - o stanowiska pracy nie są przygotowane dla osób

	niepełnosprawnych • problemy osób powyżej 50 roku życia na rynku pracy, gdyż są: - o stereotypy pracodawców - negatywny stosunek do zatrudniania takich osób - o zachowawcza postawa tych osób (strach) § NIEWYSTARCZAJĄCA LICZBA MIEJSC PRACY Ze względu na: • dość małe możliwości odbywania stażu przez absolwentów w celu zaistnienia na rynku pracy • niewielka ilość środków na aktywizację bezrobotnych • niska efektywność wykorzystania środków, form oferowanych przez pup • brak badania efektów oddziaływania instrumentów rynku pracy § NIEKORZYSTNE, WZAJEMNE POSTAWY PRACODAWCÓW I PRACOWNIKÓW Ze względu na: • niską aktywność bezrobotnych gdyż są: - o silne występowanie postawy roszczeniowej wśród bezrobotnych - o mała motywacja osób długotrwale bezrobotnych - o mała elastyczność bezrobotnego w przyuczeniu do nowego zawodu - o niska świadomość bezrobotnych o możliwościach kształcenia • zatrudnianie osób „na czarno” gdyż są: - o nierzetelność części pracodawców (problemy z wypłatą wynagrodzeń) - o niskie zarobki stanowiące barierę dla osoby bezrobotnej w podejmowaniu pracy - o niechęć pracodawców do zatrudniania kobiet i matek - o niechęć pracodawców do zatrudniania osób młodych bez doświadczenia - o słaba promocja elastycznych form zatrudnienia
UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	§ ZBYT LIBERALNE PRZEPISY W ZAKRESIE OPIEKI SPOŁECZNEJ

Zestawienie nr 3b

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	
PROBLEMY GŁÓWNE - skutki	- è utrzymanie się wyższego bezrobocia - è słabszy rozwój społeczno-gospodarczy powiatu, w tym w zakresie turystyki - è mała liczba nowych miejsc pracy - è ograniczone inwestycje przedsiębiorców wewnętrznych i zewnętrznych
PROBLEM KLUCZOWY - główny	NIEDOSTATECZNA KONDYCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
PROBLEMY GŁÓWNE - przyczyny	- ç słaba baza agroturystyczna - ç mało inwestorów zewnętrznych - ç mniejsza liczba mikro-, małych przedsiębiorstw - ç niska absorpcja środków zewnętrznych przez firmy
PROBLEMY GŁÓWNE - przyczyny	ç <u>SŁABA BAZA AGROTURYSTYCZNA</u> Ze względu na: • słabe otwarcie na nowe formy działalności • słaba promocja regionu • kiepskie warunki geograficzne • mała świadomość pozyskania środków z UE ç <u>MAŁO INWESTORÓW ZEWNĘTRZNYCH</u> Ze względu na: • mała ilość ulg zachęcających do inwestowania w powiecie • mała ilość wyspecjalizowanych pracowników • mała dbałość właścicieli firm o przygotowanie zawodowe uczniów • mało przygotowanych terenów inwestycyjnych • powolny proces decyzyjny JST • niechęć środowiska lokalnego MSP • małe zaangażowanie osób starających się o pracę ç <u>MNIEJSZA LICZBA MIKRO-, MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW</u> Ze względu na: • małe wsparcie dla osób otwierających działalność gospodarczą gdyż są: - o ograniczona pomoc instytucji wspierających - o mała pomoc przedsiębiorstwom przez samorząd • mała wiedza na temat możliwości zdobycia środków finansowych na własną działalność gospodarczą gdyż są: - o mała motywacja na uruchomienie własnej działalności gospodarczej - o niska motywacja społeczeństwa do podejmowania własnej inicjatywy - o niska zdolność do podejmowania ryzyka

	0 niska świadomość przedsiębiorców z możliwości korzystania z innowacji § <u>NISKA ABSORPCJA ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH PRZEZ FIRMY</u> Ze względu na: • małą absorpcję środków z UE przez MSP gdyż są: - o skomplikowane procedury przy pozyskaniu środków UE • problemy uzyskania kredytów na rozwój własnej działalności gospodarczej gdyż są: - o wysokie koszty kredytów dla przedsiębiorców
--	---

Zestawienie nr 3c

EDUKACJA	
PROBLEMY GŁÓWNE - skutki	- è utrzymywanie wyższego bezrobocia - è słabszy rozwój społeczno-gospodarczy powiatu - è ograniczone inwestycje przedsiębiorców wewnętrznych i zewnętrznych - è większe trudności w podjęciu pracy, w tym kobiet
PROBLEM KLUCZOWY - główny	ŹŁE ZORGANIZOWANA EDUKACJA
PROBLEMY GŁÓWNE - przyczyny	- ç trudności z podjęciem pracy przez kobiety - ç zły wybór kierunków kształcenia - ç niedopasowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy
PROBLEMY GŁÓWNE - przyczyny	ç <u>TRUDNOŚCI Z PODJĘCIEM PRACY PRZEZ KOBIETY</u> Ze względu na: • zbyt mała liczba miejsc w przedszkolach dla dzieci • przedszkola czynne do godz. 16'00 • ograniczona liczba przedszkoli na wsi • zbyt mała ilość kierunków kształcenia, stereotypowość szkoleń • za mała liczba konkurencyjnych przedszkoli ç <u>ZŁY WYBÓR KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA</u> Ze względu na: • niedoceniające przez społeczeństwo wagi wykształcenia na wsi gdyż jest: - o brak zachęty do kształcenia młodzieży z terenów wiejskich • małe zdecydowanie uczniów co do dalszej kariery zawodowej gdyż jest: - o zbyt mały nacisk na szkolnictwo zawodowe • słaby dostęp młodzieży do informacji nt. rynku pracy i możliwości dalszego kształcenia gdyż jest: - o brak doradztwa zawodowego w gimnazjach ç <u>MAŁE ZAANGAŻOWANIE PPP, OSÓB I INSTYTUCJI</u> ç <u>NIEDOPASOWANIE KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA DO POTRZEB RYNKU PRACY</u> Ze względu na: • niedostosowanie kształcenia do zapotrzebowania na rynku pracy gdyż są:

	- o mała liczba szkół kształcących umiejętności praktyczne - o teoretyczność nauczania - o złe przygotowanie szkół w zakresie praktycznej nauki zawodu - o dość mała współpraca pomiędzy szkołami a pracodawcami - o zmiana systemu szkolnictwa ma zły wpływ na wyszkolenie uczniów - negatywny skutek reformy - o niedostosowanie programu <u>ć MAŁA LICZBA PRAKTYCZNYCH PROJEKTÓW</u> • mała edukacja na rzecz przedsiębiorczości w szkołach gdyż są: - o małe możliwości doksztalcania lub przekwalifikowania dorosłych - o niechęć do zmiany zawodu
--	--

Zestawienie nr 3d

ROZWÓJ OGÓLNY	
PROBLEMY GŁÓWNE - skutki	- è utrzymująca się słaba integracja lokalnej społeczności – utrzymywanie wyższego bezrobocia - è słabszy rozwój społeczno-gospodarczy powiatu - è mniej inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych - è mniejsza mobilność zawodowa mieszkańców - è utrzymywanie się postaw biernych w zakresie aktywności zawodowej
PROBLEM KLUCZOWY - główny	NIEDOSTATECZNE WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU LUDZKIEGO
PROBLEMY GŁÓWNE - przyczyny	- ç odpływ młodych ludzi z wykształceniem wyższym - ç niewystarczająca integracja społeczna - ç nadmiernie rozwinięty system opieki społecznej
PROBLEMY GŁÓWNE - przyczyny	ç <u>ODPŁYW MŁODYCH LUDZI Z WYKSZTAŁCENIEM WYŻSZYM</u> Ze względu na: • niedostateczna ilość mieszkań na rynku pierwotnym i wtórnym • brak odpowiednich miejsc pracy ç <u>NIEWYSTARCZAJĄCA INTEGRACJA SPOŁECZNA</u> Ze względu na: • zły przepływ informacji, mało działań integrujących • mała współpraca instytucji, organizacji pozarządowych • ograniczone środki finansowe • mała aktywność społeczna ç <u>NADMIERNIE ROZWINIĘTY SYSTEM OPIEKI SPOŁECZNEJ</u> Ze względu na: • zbyt duży „związek” między OPS a PUP w odniesieniu do bezrobotnych • nieufność w kwestii sensu szkolenia się – postawy bierne • mała atrakcyjność legalnej pracy (szara strefa + zasiłek)
PROBLEM KLUCZOWY - GŁÓWNY	NIEWYSTARCZAJĄCY POZIOM INFRASTRUKTURY W POWIECIE
PROBLEMY GŁÓWNE - PRZYCZYNY	- ç mała ilość przygotowanych stref gospodarczych w powiecie - ç słabo rozwinięta sieć komunikacji - ç zbyt mała innowacyjność rozwojowa

PROBLEMY GŁÓWNE - PRZYCZYNY	§ MAŁA ILOŚĆ PRZYGOTOWANYCH STREF GOSPODARCZYCH W POWIECIE Ze względu na: • mało gruntów przeznaczonych pod zabudowę przemysłową • niska motywacja – ulgi operacyjne dla nowotworzonych przedsiębiorstw gdyż jest: - o nadmierna biurokracja w samorządach § SŁABO ROZWINIĘTA SIEĆ KOMUNIKACJI Ze względu na: • zły stan dróg w powiecie • ograniczone środki finansowe § ZBYT MAŁA INNOWACYJNOŚĆ ROZWOJOWA Ze względu na: • mała intensywność wielofunkcyjnego rozwoju wsi • zbyt mała ilość środków zewnętrznych, pozyskiwanych z UE gdyż są: - o wysokie wymagania dot. pozyskiwania środków z UE - o mała pomoc w pozyskiwaniu środków z UE
UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	§ KRYZYS GOSPODARCZY I ZMNIEJSZONE PKB - MNIEJ ŚRODKÓW Z BUDŻETU PAŃSTWA DLA SAMORZĄDÓW § NIEJASNOŚĆ PRZEPISÓW – CZĘSTE ZMIANY § KONFLIKTY POLITYCZNE

5.4. Analiza Celów.

Analiza celów polega na opisanu przyszłej sytuacji, która zaistnieje gdy zostaną rozwiązane najważniejsze, zidentyfikowane problemy w powiecie - w obszarze rynku pracy, przedsiębiorczości, edukacji oraz rozwoju ogólnego powiatu. Cele dzielą się na cel strategiczny nadrzędny, cele strategiczne oraz cele operacyjne, których realizacja przyczynia się do osiągnięcia celów strategicznych, poprzez rozwiązywanie problemów kluczowych w obszarach objętych Programem.

5.4.1. Cel strategiczny.

W „Programie Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości” zdefiniowano jeden cel strategiczny nadrzędny, który realizowany jest głównie poprzez cele strategiczne z obszaru rynku pracy i przedsiębiorczości. Cel ten wspierany jest dodatkowo przez realizację celów strategicznych z obszaru edukacji i rozwoju ogólnego powiatu.

5.4.2. Cele operacyjne.

Cele operacyjne są to cele bieżące, których realizacja przyczynia się i warunkuje realizację celu strategicznego.

Wyniki prac obejmujące spis celów z podziałem na cel strategiczny nadrzędny, cel strategiczny oraz cele operacyjne, syntetycznie oraz w podziale na rynek pracy, przedsiębiorczość, edukację oraz rozwój ogólny powiatu przedstawiają Zestawienia nr 4, 4a-d, opracowane na podstawie analizy celów, przedstawiających strukturę związków przyczynno-skutkowych, zamieszczonych w załączniku nr 8.

Zestawienie nr 4

SYNTEZA PROGRAMU	
<u>CELE STRATEGICZNE – EFEKTY</u>	
è wzrost zamożności mieszkańców è zmniejszenie patologii społecznych i spadek bezrobocia, w tym wtórnego i dziedzicznego è wyższa dynamika rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu, w tym w zakresie turystyki è więcej inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych – większa liczba nowych miejsc pracy è wzrost kwalifikacji, tym samym możliwości zatrudnienia, w tym kobiet è większa mobilność zawodowa mieszkańców	
<u>CEL STRATEGICZNY NADRZĘDNY</u>	
DOBRE MIEJSCA PRACY WYKORZYSTUJĄCE POTENCJAŁ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY POWIATU - spadek stopy bezrobocia o 4% w ciągu 5 lat - przy wspomagającej polityce finansowo-gospodarczej państwa	
<u>CEL STRATEGICZNY</u>	
RYNEK PRACY	
OGRANICZENIE BEZROBOCIA W POWIECIE - ç zmniejszenie liczby osób długotrwale bezrobotnych - ç zwiększenie liczby miejsc pracy - ç zmiana postaw pracodawców i pracowników	
<u>CEL STRATEGICZNY</u>	
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	
DOBRCZE ROZWINIĘTA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ - ç dobrze rozwinięta turystyka wiejska - ç inwestycje zewnętrzne zgodne z oczekiwaniami - ç duża liczba mikro-, małych przedsiębiorstw - ç duża kwota pozyskanych środków zewnętrznych	

<u>CEL STRATEGICZNY</u>
EDUKACJA
DOBRZE ZORGANIZOWANA EDUKACJA ☞ niskie bezrobocie wśród kobiet ☞ świadomy wybór drogi kariery zawodowej ☞ dopasowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy
<u>CEL STRATEGICZNY</u>
ROZWÓJ OGÓLNY
WZROST POZIOMU WYKORZYSTANIA POTENCJAŁU LUDZKIEGO ☞ zatrzymanie na lokalnym rynku pracy młodych ludzi z wykształceniem wyższym ☞ lepsza integracja społeczna ☞ mniejsza liczba beneficjentów opieki społecznej WYSOKI POZIOM INFRASTRUKTURY W POWIECIE ☞ wystarczająca liczba stref gospodarczych w powiecie ☞ dobrze funkcjonująca komunikacja publiczna ☞ wysoka innowacyjność gospodarki powiatu

Zakłada się, że program będzie realizowany ze:

- środków własnych,
- środków budżetowych przeznaczanych na realizację strategii narodowych, w tym strategii rozwoju regionalnego i zatrudnienia,
- środków unijnych,
- środków Funduszu Pracy,
- funduszy specjalnych,
- oraz środków prywatnych.

Warunkiem zdecydowanej poprawy na rynku pracy jest skuteczna,
pro-zatrudnieniowa polityka finansowo-gospodarcza państwa.

Zestawienie nr 4a

ANALIZA CELÓW	
RYNEK PRACY	
CELE OPERACYJNE - efekty	- è wzrost zamożności mieszkańców - è wyższa dynamika rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu - è zmniejszenie patologii społecznych i spadek bezrobocia, w tym wtórnego i dziedzicznego
CEL STRATEGICZNY - GŁÓWNY	OGRANICZENIE BEZROBOCIA W POWIECIE
CELE OPERACYJNE - środki	- ç ZMNIEJSZENIE LICZBY OSÓB DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH - ç ZWIĘKSZENIE LICZBY MIEJSC PRACY - ç ZMIANA POSTAW PRACODAWCÓW I PRACOWNIKÓW
CELE OPERACYJNE - środki	ç <u>ZMNIEJSZENIE LICZBY OSÓB DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH</u> Gdyż są: • mniejsza liczba bezrobotnych kobiet, w wyniku: - o poprawy systemu opieki nad osobami zależnymi - o zmiany mentalności kobiet - o zmiany stereotypu „matki Polki” - o nabycia doświadczenia • lepszą sytuacją osób do 25 roku życia na rynku pracy, w wyniku: - o wzrostu liczby miejsc pracy dla młodzieży z wyższym wykształceniem - o nabytych doświadczeń - o dostępność praktyki - o mniejszych wymagań płacowych osób młodych - o znajomość rynku pracy • ograniczenie bezrobocia wśród osób mieszkających na wsi, w wyniku: - o lepszej komunikacji publicznej - o dużej liczby firm na terenach wiejskich • mniejsze bezrobocie wśród osób niepełnosprawnych, w wyniku: - o zmiany stereotypów n.t. mniejszej efektywności osób niepełnosprawnych - o gotowość przedsiębiorców do zatrudniania osób niepełnosprawnych - o stanowiska pracy są przygotowane dla osób niepełnosprawnych • sprawną system pomocy osobom powyżej 50 roku życia w odnalezieniu się na rynku pracy, w wyniku: - o zmiany stereotypów pracodawców n.t. efektywności pracy osób +50

	o gotowość do podjęcia pracy osób +50 § <u>ZWIĘKSZENIE LICZBY MIEJSC PRACY</u> Gdyż są: • zwiększenie liczby staży – możliwość zaistnienia na rynku pracy • większa ilość środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu • sprawny system badania rynku pracy w zakresie wykorzystania środków oferowanych przez pup • znane efekty oddziaływania instrumentów rynku pracy § <u>ZMIANA POSTAW PRACODAWCÓW I PRACOWNIKÓW</u> Gdyż są: • wysoka aktywność bezrobotnych, w wyniku: - o zmiany postawy na mniej roszczeniową wśród bezrobotnych - o wysokiej motywacji osób bezrobotnych do podjęcia pracy, w tym osób długotrwale bezrobotnych - o większej aktywności bezrobotnych do przekwalifikowania się - o wyższej świadomości bezrobotnych co do możliwości kształcenia się, doskonalenia zawodowego • ograniczenie „szarej strefy”, w wyniku: - o większego egzekwowania od pracodawców przestrzegania przepisów prawa - o adekwatności zarobków do wykonywanej pracy - o zmiany w postawach pracodawców do zatrudniania kobiet, w tym matek i kobiet po 50-tce - o zmiana postawy pracodawców w odniesieniu do osób młodych bez doświadczenia większej promocji elastycznych form zatrudnienia wśród pracodawców
UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	§ <u>ZMIANA PRZEPISÓW W ZAKRESIE OPIEKI SPOŁECZNEJ</u>

Zestawienie nr 4b

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	
CELE OPERACYJNE - efekty	- è wzrost zamożności mieszkańców - è zmniejszenie patologii społecznych i spadek bezrobocia - è wyższa dynamika rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu, w tym w zakresie turystyki - è więcej inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych – większa liczba nowych miejsc pracy
CEL STRATEGICZNY - GŁÓWNY	DOBRE ROZWINIĘTA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ
CELE OPERACYJNE - środki	§ DOBRZE ROZWINIĘTA TURYSTYKA WIEJSKA § INWESTYCJE ZEWNĘTRZNE ZGODNE Z OCZEKIWANIAM § DUŻA LICZBA MIKRO-, MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW § DUŻA KWOTA POZYSKANYCH ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH
CELE OPERACYJNE - środki	§ <u>DOBRE ROZWINIĘTA TURYSTYKA WIEJSKA</u> Gdyż są: • dobrze promowany region • zróżnicowana działalność gospodarcza na obszarach wiejskich • § <u>INWESTYCJE ZEWNĘTRZNE ZGODNE Z OCZEKIWANIAM</u> Gdyż są: • tereny inwestycyjne dobrze przygotowane • sprawnie działający system ulg zachęcających do inwestowania w powiecie • sprawnie podejmowane decyzje przez JST • duża dostępność do wykwalifikowanych pracowników • § <u>DUŻA LICZBA MIKRO-, MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW</u> Gdyż są: • sprawny system wsparcia dla osób otwierających działalność gospodarczą • duża wiedza na temat możliwości pozyskiwania środków finansowych na rozwój działalności gospodarczej • rozwinięte firmy innowacyjne • przedsiębiorcy świadomie i chętnie podejmują ryzyko gospodarcze

	§ <u>DUŻA KWOTA POZYSKANYCH ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH</u> Gdyż są: • dobrze działający system wsparcia dla pozyskiwania środków UE • dobrze działający fundusz poręczeń • dobrze działające fundusze pożyczkowe
UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	§ <i>REALNE KOSZTY ZATRUDNIENIA</i> § <i>POLSKA W STREFIE EURO</i> § <i>NISKIE PODATKI</i> § <i>ŁATWO DOSTĘPNE KREDYTY</i>

Zestawienie nr 4c

EDUKACJA	
CELE OPERACYJNE - efekty	- è wzrost zamożności mieszkańców - è wyższa dynamika rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu - è więcej inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych - è zmniejszenie patologii społecznych i spadek bezrobocia, - è wzrost kwalifikacji, tym samym możliwości zatrudnienia, w tym kobiet
CEL STRATEGICZNY - GŁÓWNY	DOBRCZE ZORGANIZOWANA EDUKACJA
CELE OPERACYJNE - środki	- ç NISKIE BEZROBOCIE WŚRÓD KOBIET - ç ŚWIADOMY WYBÓR DROGI KARIERY ZAWODOWEJ - ç DOPASOWANIE KSZTAŁCENIA DO POTRZEB RYNKU PRACY
CELE OPERACYJNE - środki	ç <u>NISKIE BEZROBOCIE WŚRÓD KOBIET</u> Gdyż są: • większa liczba konkurencyjnych przedszkoli i ich elastyczność w opiece nad dziećmi • większa liczba miejsc w przedszkolach dla dzieci • przełamane stereotypy zawodowe u kobiet • szkolenia dot. zakładania przedszkoli i alternatywnych zawodów dla kobiet ç <u>ŚWIADOMY WYBÓR DROGI KARIERY ZAWODOWEJ</u> Gdyż są: • polityka informacyjna na wsi n.t. edukacji • szkolenia na terenach wiejskich • system wspierania w podejmowaniu decyzji co do dalszej kariery zawodowej w wyniku: - o dostarczania informacji n.t. rynku pracy - o utworzenie punktów doradztwa zawodowego - o utworzenie centrum informacji, planowania kariery • znajomość rynku pracy w wyniku: - o prowadzenia doradztwa w gimnazjum ç <u>DOPASOWANIE KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA DO POTRZEB RYNKU PRACY</u> Gdyż są: • dostosowany profil kształcenia do potrzeb na rynku pracy w wyniku: - o praktyczności nauczania - o dobrej współpracy pomiędzy szkołami a pracodawcami

	- o poszerzenia oferty programowej - o większej liczby projektów ze środków UE • edukacja n.t. przedsiębiorczości w szkołach w wyniku: - o zwiększonej liczby zajęć z przedsiębiorczości - o kształcenia i przekwalifikowaniu dorosłych
--	---

Zestawienie nr 4d

ROZWÓJ OGÓLNY POWIATU	
CELE OPERACYJNE - efekty	- è wzrost zamożności mieszkańców - è zmniejszenie patologii społecznych i spadek bezrobocia - è wyższa dynamika rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu - è więcej inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych – większa liczba nowych miejsc pracy - è większa mobilność zawodowa mieszkańców
CEL STRATEGICZNY - GŁÓWNY	WZROST POZIOMU WYKORZYSTANIA POTENCJAŁU LUDZKIEGO
CELE OPERACYJNE - środki	§ ZATRZYMANIE NA LOKALNYM RYNKU PRACY MŁODYCH LUDZI Z WYKSZTAŁCENIEM WYŻSZYM § LEPSZA INTEGRACJA SPOŁECZNA § MNIEJSZA LICZBA BENEFICJENTÓW OPIEKI SPOŁECZNEJ
CELE OPERACYJNE - środki	§ <u>ZATRZYMANIE NA LOKALNYM RYNKU PRACY MŁODYCH LUDZI Z WYKSZTAŁCENIEM WYŻSZYM</u> Gdyż są: • wzrost ilości mieszkań na rynku pierwotnym i wtórnym • tworzone odpowiednie miejsca pracy § <u>LEPSZA INTEGRACJA SPOŁECZNA</u> Gdyż są: • lepszy przepływ informacji na rzecz działań integrujących • lepsza współpraca instytucji, organizacji pozarządowych • zwiększone nakłady finansowe na rzecz integracji społecznej • większa aktywność społeczna § <u>MNIEJSZA LICZBA BENEFICJENTÓW OPIEKI SPOŁECZNEJ</u> Gdyż są: • zmiana rozwiązań systemowych w zakresie powiązań między OPS a PUP w odniesieniu do bezrobotnych • zmiana biernych postaw – zwiększenie aktywności własnej • większa atrakcyjność legalnej pracy
CEL STRATEGICZNY - GŁÓWNY	WYSOKI POZIOM INFRASTRUKTURY W POWIECIE
CELE OPERACYJNE - środki	§ WYSTARCZAJĄCA LICZBA STREF GOSPODARCZYCH W POWIECIE § DOBRZE FUNKCJONUJĄCA KOMUNIKACJA PUBLICZNA § WYSOKA INNOWACYJNOŚĆ GOSPODARKI POWIATU
CELE OPERACYJNE - środki	§ <u>WYSTARCZAJĄCA LICZBA STREF GOSPODARCZYCH W POWIECIE</u> Gdyż są: • wzrost ilości gruntów przeznaczonych pod zabudowę przemysłową • większa motywacja do zakładania działalności gospodarczej oraz inwestowania w powiecie w wyniku: - o ograniczenia biurokracji w samorządach

	§ <u>DOBRE FUNKCJONUJĄCA KOMUNIKACJA PUBLICZNA</u> Gdyż są: • dobry stan dróg w powiecie • dostępność transportu drogowego w wyniku: - o wystarczających nakładów finansowych § <u>WYSOKA INNOWACYJNOŚĆ GOSPODARKI POWIATU</u> Gdyż są: • wielofunkcyjny rozwój wsi • wysokie wykorzystanie środków UE w wyniku: - o system pomocy w pozyskiwaniu środków UE
UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	§ ZWIĘKSZENIE ŚRODKÓW Z BUDŻETU PAŃSTWA DLA SAMORZĄDÓW § UPROSZCZENIE PRZEPISÓW PRAWA (DOPRECYZOWANIE) § ROZWIĄZANIE KONFLIKTÓW POLITYCZNYCH § ZMIANA ROZWIĄZAŃ SYSTEMOWYCH W ZAKRESIE POWIĄZAŃ PUP I OPS

5.4.3. Efekty realizacji programu

Efektami programu są te cele, których realizacja nastąpi głównie w wyniku realizacji niektórych celów strategicznych oraz celów operacyjnych. Tak więc efektami wynikającymi ze zrealizowania programu będzie w obszarze:

RYNEK PRACY, przy celu strategicznym:

OGRANICZENIE BEZROBOCIA W POWIECIE

będzie:

- Ø WZROST ZAMOŻNOŚCI MIESZKAŃCÓW
- Ø WYŻSZA DYNAMIKA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POWIATU
- Ø ZMNIEJSZENIE PATOLOGII SPOŁECZNYCH I SPADEK BEZROBOCIA, W TYM WTÓRNEGO I DZIEDZICZNEGO

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, przy celu strategicznym:

DOBRE ROZWINIĘTA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

będzie:

- Ø WZROST ZAMOŻNOŚCI MIESZKAŃCÓW
- Ø ZMNIEJSZENIE PATOLOGII SPOŁECZNYCH I SPADEK BEZROBOCIA
- Ø WYŻSZA DYNAMIKA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POWIATU, W TYM W ZAKRESIE TURYSTYKI

Ø WIĘCEJ INWESTORÓW WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH – WIĘKSZA LICZBA NOWYCH MIEJSC PRACY

EDUKACJA, przy celu strategicznym:

DOBRZE ZORGANIZOWANA EDUKACJA

będzie:

- Ø WZROST ZAMOŻNOŚCI MIESZKAŃCÓW
- Ø WYŻSZA DYNAMIKA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POWIATU
- Ø WIĘCEJ INWESTORÓW WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH
- Ø ZMNIEJSZENIE PATOLOGII SPOŁECZNYCH I SPADEK BEZROBOCIA
- Ø WZROST KWALIFIKACJI, TYM SAMYM MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA, W TYM KOBIET

ROZWÓJ OGÓLNY POWIATU, przy celu strategicznym:

**WZROST POZIOMU WYKORZYSTANIA POTENCJAŁU LUDZKIEGO
i WYSOKI POZIOM INFRASTRUKTURY W POWIECIE**

będzie:

- Ø WZROST ZAMOŻNOŚCI MIESZKAŃCÓW
- Ø ZMNIEJSZENIE PATOLOGII SPOŁECZNYCH I SPADEK BEZROBOCIA
- Ø WYŻSZA DYNAMIKA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POWIATU
- Ø WIĘCEJ INWESTORÓW WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH – WIĘKSZA LICZBA NOWYCH MIEJSC PRACY
- Ø WIĘKSZA MOBILNOŚĆ ZAWODOWA MIESZKAŃCÓW

5.5. Przegląd Planowania Programu

Przegląd Planowania Programu określa w sposób bardziej szczegółowy te cele, które muszą zostać osiągnięte podczas wdrażania programu, a ich realizacja jest bezpośrednio zależna od powiatu. Istotną częścią tego etapu jest również wyodrębnienie tych celów, których zrealizowanie nie leży w bezpośrednich możliwościach powiatu, nie są pod kontrolą osób i instytucji wdrażających program, ale są ważne dla jego powodzenia. Cele te nazywane są uwarunkowaniami zewnętrznymi, a ich skuteczna realizacja wymaga podjęcia dodatkowych działań, głównie o

charakterze lobbingowym. Wskaźniki nadane⁸ poszczególnym celom precyzują formę ich realizacji. Przypisanie wskaźnikom cech wymiennych określa stopień i czas realizacji poszczególnych celów.

Hierarchizacji celów i wyboru projektów priorytetowych dokonano podczas warsztatów, na podstawie indywidualnych głosów oddawanych przez każdego uczestnika Zespołu strategicznego.

Podstawą wyboru priorytetowych projektów były:

- wyniki diagnozy stanu powiatu - dot. sytuacji na rynku pracy, w gospodarce i edukacji - przedstawione podczas warsztatów,
- wyniki analizy jakościowej SWOT powiatu, sporządzonej na warsztatach
- analiza celów i zadań – umożliwiających rozwiązanie najważniejszych problemów w obszarach objętych Programem
- świadomość, wiedza i wola uczestników zespołu programowego.

Wyniki głosowania przedstawia załącznik nr 3. W ramach tego procesu dokonano wyboru następujących projektów, przedstawionych w poniższej tabeli:

Tabela nr 31 Zestawienie projektów priorytetowych.

obszar	Tytuł projektu
RYNEK PRACY	Promocja aktywności zawodowej kobiet
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	System wsparcia osób podejmujących działalność gospodarczą
EDUKACJA	Centrum informacji i planowania kariery
ROZWÓJ OGÓLNY POWIATU	Wzrost aktywności zawodowej i integracji społecznej mieszkańców wsi

Wyniki Przeglądu Planowania Programu dla wybranych projektów, z podziałem na cele własne i uwarunkowania zewnętrzne oraz określeniem wskaźników dla poszczególnych celów, w podziale na obszary objęte Programem: rynek pracy, przedsiębiorczość, edukacja i rozwój ogólny przedstawiają Zestawienia nr 5 a-d, opracowane na podstawie wyników warsztatów – konsultacji społecznych.

⁸ wskaźniki nadane tylko celom związanym z wybranymi działaniami priorytetowymi. W zależności od potrzeb wynikających na etapie wdrażania programu, wskaźniki dla pozostałych celów powinny być uzupełnione.

Zestawienie nr 5a

PRZEGLĄD PLANOWANIA PROJEKTU		
RYNEK PRACY		
Tytuł projektu: <u>PROMOCJA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ KOBIET</u>		
Logika interwencji	wskaźniki	Założenia – uwarunkowania zewnętrzne
cel strategiczny nadrzędny		
Ograniczenie bezrobocia w powiecie	Obniżenie liczby bezrobotnych w ciągu 5 lat o 500 osób	aktywna polityka rynku pracy
cel projektu		
Wzrost aktywności zawodowej kobiet	- obniżenie stopy bezrobocia wśród kobiet w powiecie o 4% w ciągu 5 lat - wzrost świadomości co do roli społecznej kobiet - wzrost aktywności społecznej kobiet - wzrost współpracy Stowarzyszenia działającego na rzecz kobiet (1)	Aktywna Polityka Prorodzinna
cele operacyjne - Rezultaty		
- Podniesienie bądź zmiana kwalifikacji zawodowej kobiet - Wzrost motywacji kobiet do poszukiwania i podejmowania pracy - Zmiana mentalna w myśleniu o swojej roli w społeczeństwie - Promocja elastycznych form zatrudnienia - Zapewnienie systemu opieki nad dziećmi	- Liczba kobiet przeszkolonych w zakresie elastyczności form zatrudniania (500 osób) - Liczba dzieci w powiecie objętych opieką przedszkolną (100 dzieci)	- Aktywna promocja w powiecie - Wsparcie JST i środków europejskich (EFS)

Zestawienie nr 5b

PRZEGLĄD PLANOWANIA PROJEKTU		
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ		
Tytuł projektu: <u>SYSTEM WSPARCIA OSÓB PODEJMUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ</u>		
Logika interwencji	wskaźniki	Założenia – uwarunkowania zewnętrzne
cel strategiczny nadrzędny		
Dobrze rozwinięta przedsiębiorczość	- Liczba działających firm na terenie powiatu - Liczba nowych miejsc pracy	- Niskie podatki - Regularne koszty zatrudnienia
cel projektu		
Powstanie systemu wsparcia osób prowadzących działalność gospodarczą	Liczba nowo powstałych firm w roku	Łatwo dostępne kredyty
cele operacyjne - Rezultaty		
1. Współpraca JST 2. Współpraca organizacji okołobiznesowych 3. Doradztwo na rzecz MSP 4. Zróżnicowane źródła dochodu na obszarach wiejskich	- Umowy współpracy - Ilość beneficjentów	Formalne partnerstwo JST

Zestawienie nr 5c

PRZEGLĄD PLANOWANIA PROJEKTU		
EDUKACJA		
Tytuł projektu: <u>CENTRUM INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ</u>		
Logika interwencji	wskaźniki	Założenia – uwarunkowania zewnętrzne
cel strategiczny nadrzędny		
Dobrze zorganizowana edukacja	- Obniżenie stopy bezrobocia w powiecie o 5% w ciągu 5 lat - Obniżenie bezrobocia wśród uczestników projektu o 200 osób	znalezienie organizacji prowadzącej Centrum likwidacji Informacyjnej i Planowania Kariery
cel projektu		
Kompleksowe wsparcie w zakresie informacji zawodowej i planowania kariery	- utworzenie 1 ośrodka - zasięg geograficzny – powiat - liczba osób zatrudnionych w Centrum do 8	zgoda władz lokalnych i finansowanie przez gminy i starostwo
cele operacyjne - Rezultaty		
- Dostosowanie kwalifikacji zawodowych osób kończących szkołę ponadgimnazjalną - Świadomy wybór drogi kariery - Zmniejszenie bezrobocia wśród kobiet - Przekwalifikowanie zawodowe osób - Przygotowanie biura, wyposażenie w środki trwałe	- Liczba szkół – 6 - Liczba osób ok. 1500 tj. 50 oddziałów x 30 osób (ostatnie klasy) - Liczba szkół 20 (gimnazja) - Liczba uczniów 600 tj. 20 x 30 uczniów (ostatnie klasy) - Liczba szkoleń 10 w roku - Liczba osób 200 rocznie - Przeszkolenie 8 osób, najem lokalu - Zagwarantowanie środków w budżetach gmin	

Zestawienie nr 5d

PRZEGLĄD PLANOWANIA PROJEKTU		
ROZWÓJ OGÓLNY POWIATU		
Tytuł projektu: <u>WZROST AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW WSI</u>		
Logika interwencji	wskaźniki	Założenia – uwarunkowania zewnętrzne
cel strategiczny nadrzędny		
Wzrost poziomu wykorzystania potencjału ludzkiego	• Obniżenie liczby bezrobotnych w ciągu 5 lat o 500 osób • Wzrost liczby inicjatyw w zakresie integracji społecznej w okresie 5 lat o 10 %	• aktywna polityka rynku pracy i pomocy społecznej • promocja organizacji pozarządowych
cel projektu		
Wzrost aktywności zawodowej mieszkańców i integracja społeczna na wsi	• Liczba inicjatyw w zakresie integracji społecznej • Liczba inicjatyw w zakresie aktywności zawodowej	• wsparcie władz lokalnych (gminy, powiat) • wsparcie organizacji pozarządowych oraz instytucji
cele operacyjne - Rezultaty		
1. Zwiększenie zatrudnienia mieszkańców wsi 2. Wzrost umiejętności w poruszaniu się na rynku pracy 3. Zwiększenie motywacji na wsi do poszukiwania i podjęcia pracy 4. Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców wsi 5. Nawiązanie trwałej współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi 6. Spotkania i działania integracyjne społ. wiejskiej.	• Liczba osób ze wsi przeszkolonych zawodowo • Liczba osób ze wsi, która otworzyła własną działalność gospodarczą • Liczba osób korzystających z doradztwa • Liczba warsztatów motywacyjnych • Liczba spotkań służących wypracowaniu programów rozwoju wsi • liczba cyklicznych spotkań mieszkańców ze wsi, przedsiębiorstw, instytucji • liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego • liczba spotkań służących wypracowaniu harmonogramu spotkań	

5.6. Plan Zadań

Plan zadań jest to dalszy etap szczegółowego programowania, podczas którego zostaje wypracowane zestawienie działań najważniejszych i niezbędnych do realizacji poszczególnych celów operacyjnych – wybranych priorytetowych projektów. Etap ten obejmuje również opracowanie wskaźników dla poszczególnych działań, harmonogramu realizacji, budżetu oraz identyfikację potencjalnych źródeł finansowania. Zgodnie z założeniami programu, w/w charakterystyka obejmuje tylko - wybrane przez zespół – cztery priorytetowe projekty/⁹. Koszty projektów zostały określone przez zespół szacunkowo i w trakcie ich wdrażania powinny zostać skorygowane w oparciu o faktyczny zakres i szczegółowe kosztorysy. Zmianie może ulec również czas realizacji - w zależności od aktualnej sytuacji finansowo-gospodarczej w powiecie, jego gminach oraz w kraju, a ponadto od dostępności do różnych źródeł finansowania.

5.6.1. Zestawienie Zadań

Plany zadań opracowano dla wybranych, priorytetowych celów operacyjnych - projektów, a więc zadań w największym stopniu przyczyniających się do osiągnięcia celu strategicznego, nadrzędnego Programu:

DOBRE MIEJSCA PRACY WYKORZYSTUJĄCE POTENCJAŁ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY POWIATU

poprzez osiągnięcie celów strategicznych określonych: dla rynku pracy, przedsiębiorczości, edukacji i rozwoju ogólnego powiatu.

Wyniki prac zespołu programowego przedstawiają Zestawienia nr 6a-d, opracowane na podstawie wyników warsztatów.

Zestawienie nr 6a

⁹ charakterystyka pozostałych zadań, jak i zakres zadań powinny być uzupełniane w miarę potrzeb wynikających z realizacji programu

PLAN ZADAŃ	
RYNEK PRACY	
Tytuł projektu: <u>PROMOCJA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ KOBIET</u>	
Cel strategiczny nadrzędny:	Ograniczenie bezrobocia w powiecie
Cel projektu:	Wzrost aktywności zawodowej kobiet
Okres realizacji:	I kw. 2010 - IV kw.2015
Budżet Projektu:	17.906.000 zł
Źródła finansowania:	środki powiatu (jst), środki budżetu państwa, w tym fundusze celowe (PUP - Fundusz Pracy), środki unijne (POKL)
Zadania / Działania:	
1. Szkolenia zawodowe 2. Warsztaty motywacyjne i autoprezentacja połączone ze szkoleniem 3. Rozmowy doradcze z psychologiem 4. Cykl seminarium i konferencji na terenach wiejskich 5. Konferencja z pracodawcami 6. Utworzenie oddziałów Opieki przedszkolnej w powiecie 7. Wsparcie powstawania i funkcjonowania stowarzyszeń na rzecz kobiet	

Zestawienie nr 6b

PLAN ZADAŃ	
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	
Tytuł projektu: <u>SYSTEM WSPARCIA OSÓB PODEJMUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ</u>	
Cel strategiczny nadrzędny:	Dobrze rozwinięta przedsiębiorczość
Cel projektu:	Powstanie systemu wsparcia osób prowadzących działalność gospodarczą
Okres realizacji:	IV kw. 2009 - IV kw.2015
Budżet Projektu:	29.750.000 zł
Źródła finansowania:	środki powiatu i gmin (jst), środki budżetu państwa, w tym fundusze celowe (PUP), środki unijne (POKL, WRPO, PROW), środki BGK, SFPK, SWPPG, LGD, prywatne - przedsiębiorcy
Zadania / Działania:	
1. Poznanie potrzeb (ankieta) 2. Szkolenia 3. Wprowadzenie ulg podatkowych przez gminy 4. Promocja przedsiębiorstw 5. Różnicowanie źródeł dochodów na wsi 6. Poręczenia kredytów	

Zestawienie nr 6c

PLAN ZADAŃ	
EDUKACJA	
Tytuł projektu: <u>CENTRUM INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ</u>	
Cel strategiczny nadrzędny:	Dobrze zorganizowana edukacja
Cel projektu:	Kompleksowe wsparcie w zakresie informacji zawodowej i planowania kariery
Okres realizacji:	I kw.'2010 - IV kw.2015
Budżet Projektu:	7.220.000 zł
Źródła finansowania:	środki powiatu i gmin (jst), środki budżetu państwa, w tym fundusze celowe (PUP), środki unijne (POKL), prywatne – przedsiębiorcy
Zadania / Działania:	
1. Przygotowanie kadry, zagwarantowanie środków finansowych 2. Prowadzenie doradztwa zawodowego w gimnazjum 3. Przeprowadzenie badań na temat rynku pracy (przedsiębiorców) 4. Szkolenia podnoszenia i zmiany kwalifikacji 5. Panel dyskusyjny pracobiorców 6. Warsztaty motywacyjne i autoprezentacja 7. Szkolenia z funkcjonowania Rynku pracy z zakresu elastycznych form zatrudnienia - dla pracodawców	

Zestawienie nr 6d

PLAN ZADAŃ	
ROZWÓJ OGÓLNY POWIATU	
Tytuł projektu: <u>WZROST AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW WSI</u>	
Cel strategiczny nadrzędny:	Wzrost poziomu wykorzystania potencjału ludzkiego
Cel projektu:	Wzrost aktywności zawodowej mieszkańców i integracja społeczna na wsi
Okres realizacji:	II kw. 2010 - IV kw.2015
Budżet Projektu:	542.000 zł
Źródła finansowania:	środki powiatu i gmin (jst), środki budżetu państwa, w tym fundusze celowe (PUP), środki unijne (POKL, PROW), OPS, NGOs, prywatne – przedsiębiorcy
Zadania / Działania:	
1. Szkolenia zawodowe (przekwalifikowanie) 2. Szkolenia w zakresie podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej 3. Doradztwo zawodowe w zakresie poszukiwania pracy 4. Szkolenia technik autoprezentacji 5. Warsztaty motywacyjne (psycholog, doradca zawodowy) 6. Powstanie nieformalnych organizacji na wsi 7. Organizacja spotkań mieszkańców wsi z przedstawicielami instytucji i organizacji pozarządowych 8. Wypracowanie wspólnych celów i planów dotyczących rozwoju wsi 9. Stworzenie zespołu interdyscyplinarnego z instytucjami i organizacjami pozarządowymi 10. Stworzenie harmonogramów spotkań integracyjnych społeczności wiejskiej (pikniki, dożynki, festyny itp.)	

5.6.2. Uwarunkowania zewnętrzne

Uwarunkowania zewnętrzne są to cele, których realizacja nie leży w bezpośrednich kompetencjach powiatu ale są one ważne dla powodzenia całego programu. W związku z tym powiat powinien stale monitorować ich realizację poprzez zaangażowanie odpowiedzialnych instytucji i osób, oraz stosować odpowiednie instrumenty nacisku, w celu zrealizowania, przyspieszenia, czy w ogóle rozwiązania konkretnego problemu. Do działań takich zaliczyć również można bieżącą promocję, współpracę z odpowiednimi instytucjami o zasięgu lokalnym, regionalnym i centralnym, organizacjami oraz gminami, jak również oddziaływanie na parlamentarzystów i występowanie z inicjatywami ustawodawczymi. Działania te są na ogół bezkosztowe, a ich realizacja z reguły znajduje się w gestii władz samorządowych zarówno powiatu, jak i gmin. Powyższe jest szczególnie istotne w sytuacji tego Programu, gdzie ograniczanie bezrobocia oraz rozwój przedsiębiorczości są w decydującym stopniu zależne od polityki finansowo-gospodarczej państwa oraz kondycji budżetu państwa, umożliwiającego wdrażanie określonych programów w tym zakresie.

Do uwarunkowań zewnętrznych, opracowanych syntetycznie należą:

- polityka finansowa państwa, gwarantująca dobrą sytuację budżetu państwa, płynność finansową, dostateczną ilość środków Funduszu Pracy, dogodne warunki do realizacji programów przeciwdziałania bezrobociu oraz rozwijania aktywnej polityki rynku pracy i pomocy społecznej na poziomie lokalnym
- polityka finansowa państwa wspierająca: rozwój gospodarczy, inwestycje, tworzenie miejsc pracy, rozwój sektora MSP, dostęp do nowych technologii, tym samym wzrost konkurencyjności polskich produktów, polityka pro-zatrudnieniowa - zmniejszająca obciążenia finansowe przedsiębiorstw (koszty pracy) – zachęcająca do inwestowania i tworzenia nowych miejsc pracy
- polityka społeczna państwa umożliwiająca właściwą walkę z patologiami społecznymi i ubóstwem
- prorodzinna polityka państwa skorelowana ze wzrostem aktywności zawodowej kobiet, w tym matek,
- poparcie władz samorządowych oraz społeczności lokalnej dla realizacji Programu
- polityka edukacyjna państwa i władz lokalnych sprzyjająca dostosowaniu kierunków kształcenia (szkolnego i pozaszkolnego) do potrzeb rynku – współpraca z pracodawcami i instytucjami edukacyjnymi
- rozwój gospodarczy powiatu (sytuacja finansowa i plany rozwojowe przedsiębiorców/ pracodawców) wpływający na tworzenie nowych miejsc pracy, sytuację finansową samorządów oraz efektywność promocji regionu, w tym jego potencjałów społeczno-gospodarczych
- rozwój partnerstw publiczno-prywatnych dla realizacji Programu, w tym wybranych projektów priorytetowych oraz w zakresie rozwoju gospodarczego i promocji
- Dostęp gmin i powiatu do środków zewnętrznych, w tym Unii Europejskiej, w tym w ramach programów rządowych, wojewódzkich, itp.

5.7. Finansowanie Programu

Istnieje wiele potencjalnych źródeł finansowania Programu ograniczania bezrobocia i wspierania przedsiębiorczości. Realizacja programu wymagać będzie współfinansowania ze środków publicznych krajowych i zagranicznych oraz ze środków sektora prywatnego. Środki publiczne krajowe pochodzić mogą z budżetu państwa, w tym dotacji celowych, rozwojowych, budżetu samorządów terytorialnych oraz budżetu wojewódzkiego. Środki zagraniczne pochodzić mogą z funduszy Unii Europejskiej. Projekty mające na celu ograniczanie negatywnych skutków bezrobocia oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości mogą uzyskać współfinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Program POKL pozwala na dofinansowanie projektów służących poprawie zasobów ludzkich, większej adaptacyjności na rynku pracy, walce z bezrobociem i patologiami społecznymi, jak również przygotowaniu do podejmowania i uruchamiania działalności gospodarczej.

Program WRPO pozwala na dofinansowanie projektów służących rozwojowi przedsiębiorstw, w tym poprzez innowacje, jak również służących rozwojowi infrastruktury społecznej i technicznej na poziomie lokalnym.

Program PROW pozwala na dofinansowanie projektów służących rozwojowi przedsiębiorstw, jak również służących rozwojowi infrastruktury społecznej i technicznej na obszarach wiejskich.

Ponadto należałoby wspomnieć o możliwości finansowania bardziej innowacyjnych i większych projektów w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Zaznaczyć jednak należy, że pomiędzy w/w programami ustalona jest linia demarkacyjna w zależności od przedmiotu, lokalizacji i wielkości przedsięwzięcia, jak również wielkości przedsiębiorstwa.

Program zakłada, że część działań zostanie sfinansowana ze środków alokowanych w sektorze prywatnym. Część działań jest natomiast stałym kosztem realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy. Umiejętność poszukiwania przez powiat alternatywnych źródeł finansowania Programu oraz aktywizowania zasobów lokalnych warunkuje jego pomyślność – gdyż potrzeby powiatów przekraczają środki dostępne z UE i budżetu państwa.

Zakłada się, że program może być finansowany ze:

- środków własnych jednostek samorządu terytorialnego,
- środków budżetowych przeznaczanych na realizację strategii narodowych, w tym strategii rozwoju regionalnego i zatrudnienia,
- środków funduszy Unii Europejskiej,
- środków Funduszu Pracy,
- funduszy specjalnych
- oraz środków prywatnych.

Zestawienie rekomendowanych - potencjalnych źródeł finansowania w ramach Programów operacyjnych, wybranych celów operacyjnych - priorytetowych projektów przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie nr 7

POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROJEKTÓW	
Nazwa projektu	
RYNEK PRACY	
Tytuł projektu: <u>PROMOCJA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ KOBIET</u> Cel projektu: Wzrost aktywności zawodowej kobiet	
Cele operacyjne	Potencjalne źródła finansowania z UE
1. Podniesienie bądź zmiana kwalifikacji zawodowej kobiet 2. Wzrost motywacji kobiet do poszukiwania i podejmowania pracy 3. Zmiana mentalna w myśleniu o swojej roli w społeczeństwie 4. Promocja elastycznych form zatrudnienia 5. Zapewnienie systemu opieki nad dziećmi	POKL - Działania 6.1.1; 6.1.3; 6.3; 7.2.1; 7.3; 8.1.1; 8.1.2; 8.1.3; 9.1.1; 9.3; 9.5 PROW – Działanie 413,431
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	
Tytuł projektu: <u>SYSTEM WSPARCIA OSÓB PODEJMUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ</u> Cel projektu: Powstanie systemu wsparcia osób prowadzących działalność gospodarczą	
Cele operacyjne	Źródła finansowania
1. Współpraca JST 2. Współpraca organizacji okołobiznesowych 3. Doradztwo na rzecz MSP 4. Zróżnicowane źródła dochodu na obszarach wiejskich	POKL - Działania 2.2.1; 6.1.1; 6.1.2; 6.2; 7.2.1; 8.1.1; 8.1.2; 8.1.4; 8.2.1; 9.3; WRPO - Działania 1.1, 1.2 PROW – Oś 3 Działanie 311; 312; 413,431
EDUKACJA	
Tytuł projektu: <u>CENTRUM INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ</u> Cel projektu: Kompleksowe wsparcie w zakresie informacji zawodowej i planowania kariery	

Cele operacyjne	Źródła finansowania
1. Dostosowanie kwalifikacji zawodowych osób kończących szkołę ponadgimnazjalną 2. Świadomy wybór drogi kariery 3. Zmniejszenie bezrobocia wśród kobiet 5. Przekwalifikowanie zawodowe osób 6. Przygotowanie biura, wyposażenie w środki trwałe	POKL - Działania 6.1.1; 6.1.2; 6.1.3; 6.3; 7.2.1; 7.3; 8.1.1; 8.1.2; 8.1.3; 8.1.4; 9.3; PROW – Działanie 413,431
ROZWÓJ OGÓLNY POWIATU	
Tytuł projektu: <u>WZROST AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW WSI</u> CEL PROJEKTU: Wzrost aktywności zawodowej mieszkańców i integracja społeczna na wsi	
Cele operacyjne	Źródła finansowania/*
1. Zwiększenie zatrudnienia mieszkańców wsi 2. Wzrost umiejętności w poruszaniu się na rynku pracy 3. Zwiększenie motywacji na wsi do poszukiwania i podjęcia pracy 4. Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców wsi 5. Nawiązanie trwałej współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi 6. Spotkania i działania integracyjne społeczności wiejskiej.	POKL - Działania 6.1.1; 6.1.3; 6.2; 6.3; 7.1.1; 7.1.2; 7.2.1; 7.2.2; 7.3; 8.1.1; 8.1.2; 8.1.3; 9.5; PROW – Działanie 413,431

***/ POKL – Działania**

- 2.2.1 Poprawa jakości usług świadczonych przez instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności
- 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy
- 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie
- 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych
- 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia
- 6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich

- 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej
- 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie
- 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- 7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej
- 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji
- 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorców
- 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie
- 8.1.3 Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności
- 8.1.4 Przewidywanie zmiany gospodarczej
- 8.2.1 Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw
- 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechniania edukacji przedszkolnej
- 9.3 Upowszechnianie formalnego kształcenia ustawicznego
- 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich

WRPO - Działanie

- 1.1 Rozwój mikroprzedsiębiorstw
- 1.2 Wsparcie rozwoju MS

PROW – Oś 3 – Działanie

- 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
- 312 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
- 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju
- 431 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja

5.8. Zarządzanie Programem Ograniczanie Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości.

5.8.1. Uruchomienie programu.

Opracowany dokument programu powinien zostać zaprezentowany szerokiemu gronu przedstawicieli różnych grup społecznych, włączając w to Zespół Programowy. Rekomendowane jest zorganizowanie konferencji o charakterze informacyjnym i promocyjnym, która ma na celu:

- Przedstawienie i omówienie wyników prac
- Prezentację Programu jako spójnego i kompleksowego dokumentu o charakterze strategicznym
- Poinformowanie mediów i społeczeństwa o Programie

Kolejnym etapem procesu uruchamiania programu jest zaprezentowanie dokumentu, ze szczególnym uwzględnieniem systemu zarządzania oraz projektów priorytetowych na posiedzeniu Powiatowej Rady Zatrudnienia. Ze względu na kompleksowy, wieloletni i innowacyjny charakter programu konieczne jest uzyskanie pozytywnej opinii Powiatowej Rady Zatrudnienia

Opinia Rady Zatrudnienia ma na celu zweryfikowanie czy i w jakim stopniu Program przyczynia się do:

- zwiększenia produktywnego zatrudnienia w powiecie,
- racjonalnego wykorzystania w Programie środków Funduszu Pracy,
- realizacji aktywnej polityki rynku pracy w powiecie gostyńskim
- oceny zgodności zaproponowanych w Programie instrumentów rozwoju rynku pracy, przedsiębiorczości i edukacji z zakresem kompetencji powiatu i jego organów.

Uzyskanie opinii Powiatowej Rady Zatrudnienia jest zgodne z zakresem jej kompetencji¹⁰, które oprócz opiniowania kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych danego powiatu na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia obejmują opiniowanie finansowania innych fakultatywnych zadań w obszarze rynku pracy.

Kolejnym etapem wstępnej fazy realizacji programu (pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii Powiatowej Rady Zatrudnienia) będzie przyjęcie do realizacji Programu Ograniczanie Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości w drodze uchwały.

¹⁰ Rada działa na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy (Dz. U. Nr 99 poz. 1001 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 6 października 2004 roku w sprawie rad zatrudnienia (Dz. U. Nr 224 poz. 2281).

5.8.2. Zarządzanie strategiczne

Zarządzanie strategiczne Programem realizowane będzie przez Starostę Powiatu Gostyńskiego jako instytucję odpowiedzialną za realizację polityki rynku pracy, edukacji i polityki społecznej. Starosta swoją funkcję zarządczą będzie wykonywał w oparciu o powołaną Radę Programu Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości, w skład której wejdą:

- Starosta lub jego pełnomocnik,
- Dyrektor Powiatowego Urzędu pracy,
- Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- Przedstawiciel Funduszu Poręczeń Kredytowych,
- Prezes Stowarzyszenia Wspierania Przedsiębiorczości,
- Przedstawiciel/e gmin wchodzących w skład powiatu,
- Przedstawiciel/e sektora edukacji,
- Przedstawiciele przedsiębiorców oraz organizacji zrzeszających przedsiębiorców i pracodawców.

Zadania Rady będą obejmowały przede wszystkim nadzór nad właściwym wdrażaniem programu, określanie kierunków strategicznych w okresie wdrażania Programu w oparciu o informacje na temat rynku pracy, edukacji i przedsiębiorczości, wyznaczanie instytucji odpowiedzialnych za realizację poszczególnych projektów i działań w ramach Programu oraz aktywną promocję Programu społeczeństwu.

Zaleceniem Zespołu Programowego jest aby skład Rady Programu nie przekraczał 9 osób. Kluczowe dla sprawnego funkcjonowania Rady są stałość składu Rady oraz wysokie kompetencje i decyzyjność jej członków. Szczegóły dotyczące składu Rady, terminów i częstotliwości spotkań, zakresu obowiązków oraz sposobu podejmowania decyzji wiążących w sprawie Programu zostaną określone odrębnie w dokumencie – Regulaminie Funkcjonowania Rady Programu Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości.

5.8.3. Zarządzanie operacyjne Programem.

Zarządzanie operacyjne Programem będzie powierzone Pełnomocnikowi Starosty ds. Programu, którego rolą będzie przede wszystkim:

- Koordynacja spójności prac w ramach Programu,
- Zbieranie i analizowanie sprawozdań z projektów realizowanych w ramach Programu,
- Kontrola poziomu osiągniętych rezultatów w ramach projektów priorytetowych i projektów komplementarnych,
- Inne prace wyznaczone przez Starostę Powiatu i/lub Radę Programu.

Za zarządzanie poszczególnymi projektami będą odpowiedzialni Zarządzający instytucji odpowiedzialnych za ich wdrażanie, a więc:

- Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w aspekcie projektu: Promocja aktywności zawodowej kobiet ,
- Prezes Stowarzyszenia Wspierania Przedsiębiorczości w aspekcie projektu: System wsparcia osób podejmujących działalność gospodarczą,
- Pełnomocnik ds. powołania a potem Dyrektor/Prezes Centrum informacji zawodowej i Planowania Kariery w aspekcie projektu: Centrum informacji zawodowej i Planowania Kariery,
- Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w aspekcie projektu: Wzrost aktywności zawodowej i integracji społecznej mieszkańców wsi.

Ponadto w zarządzanie operacyjne oraz wdrażanie Programu i projektów priorytetowych aktywnie włączą się przedstawiciele szerokiego grona instytucji i organizacji. Ich zaangażowanie w realizację programu będzie różne w zależności od rodzaju projektu, kompetencji oraz poziomu zadeklarowanego współfinansowania Programu. Analizę instytucji partnerskich zaangażowanych w realizację projektów priorytetowych przedstawia tabela nr 32.

Tabela nr 32 Analiza instytucji partnerskich zaangażowanych w realizację projektów priorytetowych.

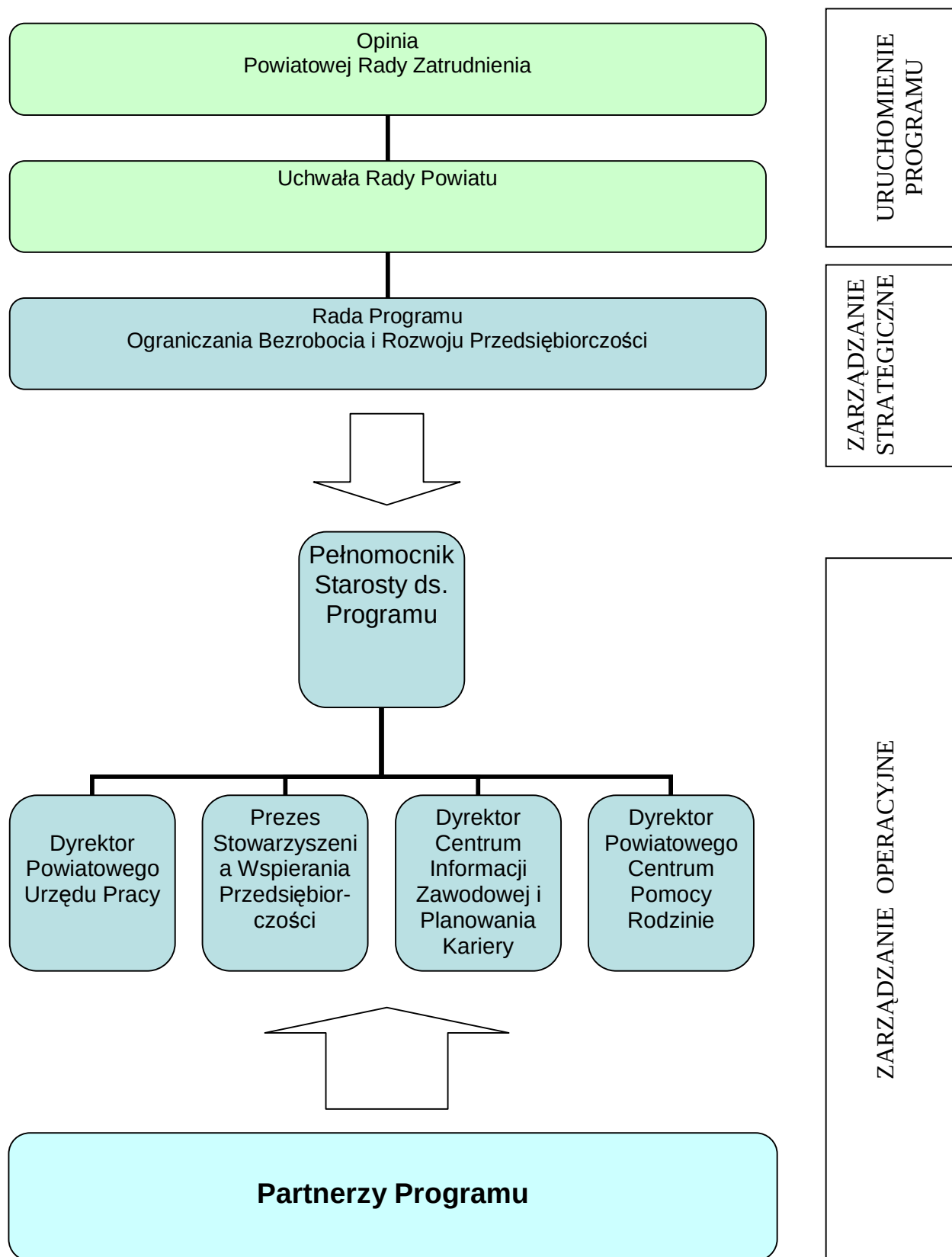
Partnerzy		Rola partnerów
Projekt: Promocja aktywności zawodowej kobiet		
Realizator: Powiatowy Urząd Pracy		
Starosta		- prowadzenie aktywnej polityki rynku pracy - promocja polityki równych szans na rynku pracy
Jednostki Samorządu terytorialnego		- aplikowanie o środki na finansowanie przedszkoli - współfinansowanie działań - podejmowanie decyzji kluczowych; (Np. w sprawie kontynuacji finansowania punktów przedszkolnych po zakończeniu finansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego) - promocja polityki równych szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy
Ośrodki Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie		- realizacja działań
Firmy szkoleniowe		- realizacja działań w ramach projektu - realizacja działań komplementarnych
Kola Gospodyń Wiejskich		- promocja projektu i działań na rzecz kobiet na terenach wiejskich - rekrutacja uczestniczek szkoleń, seminariów itp.
Organizacje Pozarządowe		- realizacja działań w ramach projektu - realizacja działań komplementarnych - promocja projektu - rekrutacja uczestniczek projektu - promocja projektu wśród pracodawców - promocja polityki równych szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy
Fundusz Poręczeń Kredytowych		- poręczanie kredytów i pożyczek zaciąganych na podjęcie działalności gospodarczej przez kobiety
Ośrodki Wsparcia Przedsiębiorczości		- realizacja działań w ramach projektu - realizacja działań komplementarnych - aktywne pozyskiwanie środków finansowych (aplikowanie o środki UE) - promocja projektu - doradztwo merytoryczne w ramach projektu
Projekt: Wzrost aktywności zawodowej i integracji społecznej mieszkańców wsi		
Realizator: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie		
Ośrodki Pomocy Społecznej		- realizacja działań w ramach projektu - realizacja działań komplementarnych - aktywne pozyskiwanie środków finansowych

Jednostki Samorządu Terytorialnego	- podejmowanie decyzji kluczowych - współfinansowania działań
Ośrodek Doradztwa Rolniczego	- doradztwo merytoryczne w sprawach projektu
Lokalne Grupy Działania	- realizacja działań - finansowanie działań - promocja programu, projektów i działań - realizacja projektów komplementarnych
Instytucje Okołobiznesowe	- realizacja działań
Organizacje Pozarządowe	- realizacja działań
Powiatowy Urząd Pracy	- analiza potrzeb rynku pracy - współdziałanie w rekrutacji, określaniu profilu beneficjentów ostatecznych (uczestników) projektu - aktywna promocja projektu - wsparcie merytoryczne w zakresie instrumentów R.P. - realizacja projektów komplementarnych
Projekt: Centrum Informacji i planowania kariery Realizator: Starosta Powiatu Gostyńskiego	
Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	- promocja projektu - zapewnienie wykwalifikowanego personelu - szkolenie kadr Centrum - realizacja wybranych działań - promocja projektu
Szkoły	- zorganizowanie zaplecza organizacyjno – technicznego
Powiatowy Urząd Pracy	- zapewnienie wykwalifikowanego personelu projektu - promocja projektu - informowanie i kierowanie beneficjentów ostatecznych (uczestników) do udziału w projekcie
Firmy Szkoleniowe	- realizacja działań - promocja projektu i działań - doradztwo merytoryczne
Organizacje Pozarządowe	- realizacja działań - promocja projektu i działań - doradztwo merytoryczne
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie / Ośrodki Pomocy Społecznej	- promocja programu, projektu i działań w ramach projektu
Przedsiębiorcy i Organizacje przedsiębiorców i pracodawców	- określanie potrzeb rynku pracy - organizacja praktyk i staży

Projekt: System wsparcia osób podejmujących działalność gospodarczą Realizator: Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	
Jednostki Samorządu Terytorialnego	- podejmowanie decyzji kluczowych w zakresie wdrożenia i finansowania instrumentów wsparcia,; w szczególności systemu ulg podatkowych oraz dokapitalizowania Funduszu Poręczeń Kredytowych
Lokalne Grupy Działania	- finansowanie i realizacja projektów - doradztwo merytoryczne w sprawach projektu
Fundusz Poręczeń Kredytowych	- finansowanie poręczeń kredytów i pożyczek zaciąganych przez beneficjentów projektu na podjęcie działalności gospodarczej
Organizacje Przedsiębiorców	- doradztwo merytoryczne
Powiatowy Urząd Pracy	- doradztwo merytoryczne w zakresie instrumentów rynku pracy - finansowanie działań w zakresie podejmowania działalności gospodarczej przez beneficjentów projektu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników warsztatów strategicznych

Rysunek nr 1 Schemat Wdrażania i Zarządzania Programem.

5.8.4. Monitoring Programu

W procesie implementacji powiatowego Programu Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości bardzo ważny jest jego monitoring. Monitoring programu będzie dotyczył zasadniczo trzech elementów:

- oceny działań sfinansowanych w ramach realizacji konkretnych projektów priorytetowych
- oceny przebiegu realizacji programu związanej z bezpośrednimi i natychmiastowymi efektami programu, które dostarczają informacji o zmianach jakie wystąpiły u bezpośrednich beneficjentów działań realizowanych w ramach projektów priorytetowych
- oceny oddziaływania będącego miarą wpływu efektu rozwoju na region, który pokazuje w jakim stopniu zostały osiągnięte podstawowe cele programu

Monitoring programu pełni dwie zasadnicze funkcje:

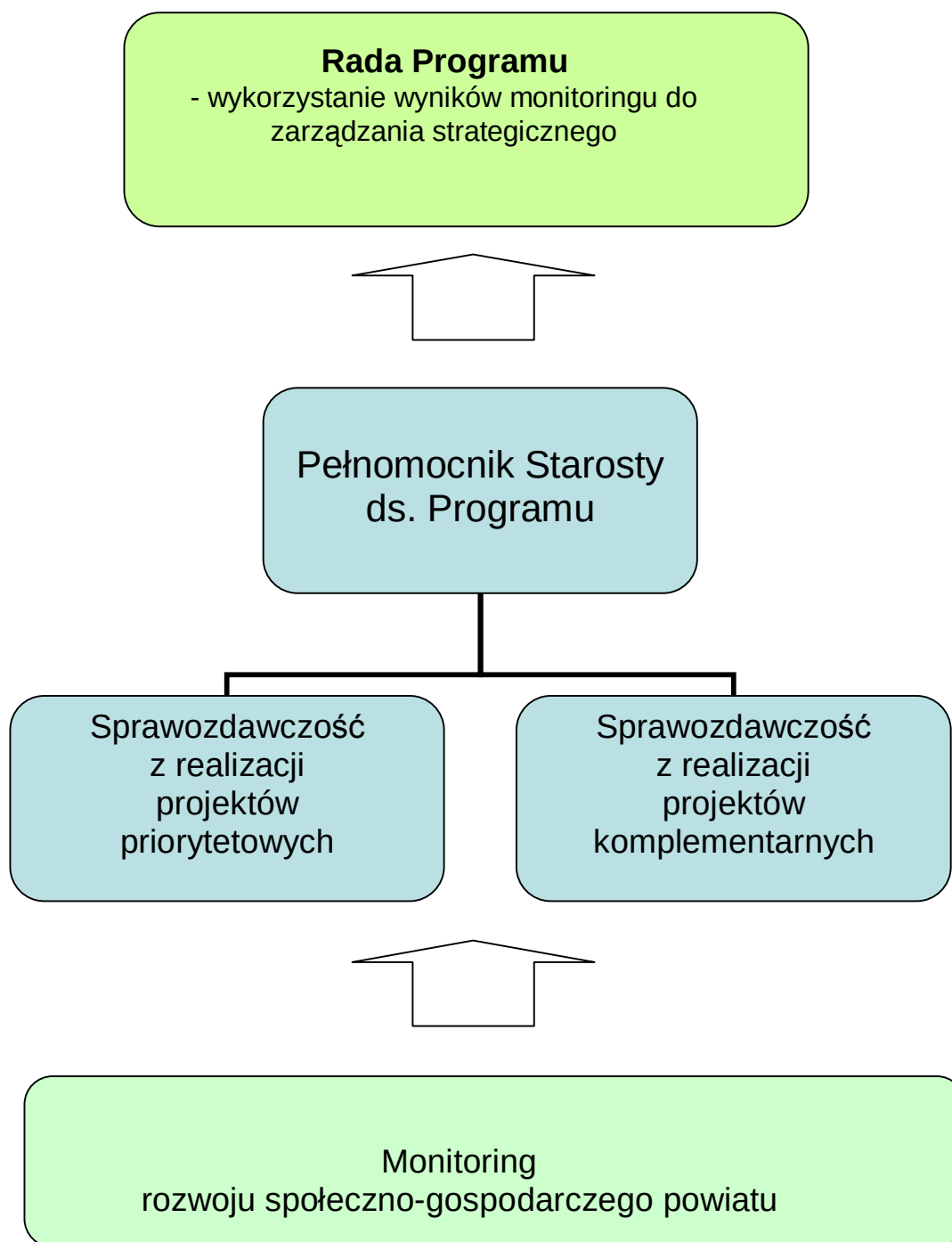
- funkcję sprawdzającą, która pozwala systematycznie badać postęp w realizacji programu
- funkcję korygującą, która pozwala na dokonywanie pewnych zmian w programie, w przypadku wystąpienia zmiennych uwarunkowań społeczno-gospodarczych.

Monitoring pozwala na systematyczną i permanentną ocenę stopnia realizacji programu i jego celów, dokonywanie zmian i poprawek, informowanie społeczności lokalnej o postępach i wynikach realizacji programu, promocję programu wobec beneficjentów bezpośrednich. Funkcję jednostki monitorującej będzie pełnił Pełnomocnik Starosty ds. Programu, do którego będą sływały dane nt. realizacji programu. System monitoringu i sprawozdawczości zasadniczo będzie składał się z czterech elementów obejmujących:

- wykorzystanie wyników monitoringu dla celów zarządzania strategicznego przez Radę Programu,
- bieżące agregowanie i monitorowanie wyników sprawozdań przez Pełnomocnika Starosty ds. Programu,
- system sprawozdawczości z realizacji projektów priorytetowych,
- monitorowanie i system sprawozdawczości z realizacji projektów komplementarnych.

System monitoringu rezultatów i działań tj. zakres wskaźników oraz źródła ich weryfikacji zostały przedstawione w matrycach logicznych projektów priorytetowych zaprezentowanych w rozdziale Przegląd Planowania Programu.

Rysunek nr 2 Schemat Systemu Monitoringu Programu.

5.9. Plan promocji Programu

5.9.1. Cele planu promocji

Plan promocji Programu Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości jest integralną częścią Programu. Jego cele obejmują:

- poinformowanie społeczeństwa o opracowaniu i przyjęciu Programu do realizacji,
- promowanie aktywnej polityki rynku pracy prowadzonej przez samorząd powiatu i samorządy gminne,
- poinformowanie o programie i zachęcenie do aktywnego włączenia się w jego realizację jak najszerszego grona partnerów programu,
- poinformowanie o programie i projektach kluczowych potencjalnych uczestników projektu; wsparcie procesów rekrutacyjnych,
- tworzenie pozytywnego klimatu w społeczeństwie wokół Programu i projektów priorytetowych,
- informowanie społeczeństwa o efektach programu,
- promocja dobrych praktyk po zakończeniu wdrażania programu.

5.9.2. Odbiorcy promocji

Uczestnikami projektów priorytetowych i komplementarnych realizowanych w ramach Programu będą głównie osoby bezrobotne, uczniowie, dorosłe osoby zamierzające podnosić swoje kwalifikacje, osoby podejmujące działalność gospodarczą, mieszkańcy wsi zagrożeni wykluczeniem społecznym oraz przedsiębiorcy z terenu powiatu gostyńskiego (główni odbiorcy działań promujących Program). Program zakłada wielotorową współpracę z innymi partnerami dlatego też, część działań promocyjnych obejmie lokalne instytucje i organizacje, w tym pozarządowe i okołobiznesowe.

Nieodłącznym elementem programu jest promocja aktywnej polityki rynku pracy oraz źródeł finansowania Programu, obejmujących fundusze strukturalne Unii Europejskiej.

Zgodnie z w/w grupami odbiorców promocji w niniejszym planie promocji wyodrębniono następujące segmenty:

- organizacje pozarządowe i okołobiznesowe
- szkoły i placówki oświatowe
- uczniowie
- bezrobotni; w tym kobiety
- osoby podejmujące działalność gospodarczą
- mieszkańcy wsi zagrożeni wykluczeniem społecznym
- instytucje pomocy społecznej
- przedsiębiorcy, w tym firmy szkoleniowe

5.9.3. Zasięg i przesłania promocji

Promocja zasadniczo będzie miała zasięg lokalny, ze względu na zakładany lokalny (powiatowy) charakter Programu. Będzie ona prowadzona na poziomie powiatu lub poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu i skierowana niejako do wewnątrz, do w/w segmentów promocji. Część działań promocyjnych będzie jednak skierowana do zewnątrz: do innych powiatów i instytucji o charakterze i zasięgu wojewódzkim, szczególnie z zakresie promocji dobrych praktyk oraz osiągniętych efektów wdrażania Programu.

Główne przesłania promocji będą oscylowały wokół korzyści, jakie odbiorcy promocji będą mieli z realizacji Programu, projektów priorytetowych i projektów komplementarnych oraz działań w ramach projektów.

5.9.4. Instrumenty promocji

Plan promocji zawiera kombinację instrumentów, będących kombinacją dostępnych środków promocji z zakresu: reklamy, sprzedaży osobistej, publicity, promocji uzupełniającej. Propozycja doboru instrumentów promocji uzależniona jest od celu promocji, grupy docelowej oraz etapu realizacji Programu Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości.

Tabela nr 33 Plan promocji Programu.

Cel promocji	Odbiorcy	Instrument	Termin realizacji	Szacunkowy koszt	Realizator
- poinformowanie o opracowaniu Programu - zaprezentowanie Programu	- JST - Powiatowa Rada Zatrudnienia - Zespół programowy - Szkoły i placówki oświatowe - Organizacje pozarządowe	- konferencja	09/2009	6.000,00	Powiatowy Urząd Pracy
- poinformowanie społeczeństwa o opracowaniu Programu	- mieszkańcy powiatu - media	- konferencja prasowa - artykuły w prasie lokalnej	09/2009	0,00 - przy okazji w/w konferencji	- Powiatowy Urząd Pracy - Starosta
- prezentacja Programu na posiedzeniu Powiatowej Rady Zatrudnienia	- Powiatowa Rada Zatrudnienia	- Prezentacja Power Point	10/2009	0,00	Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości
- poinformowanie o opracowaniu Programu - zaprezentowanie Programu	- mieszkańcy powiatu - media - inne powiaty, organizacje szczebla wojewódzkiego	- informacja na stronie internetowej	11/2009	0,00	Starosta Powiatowy Urząd Pracy

- poinformowanie o uruchomieniu kolejnych projektów priorytetowych	- JST - Powiatowa Rada - Zatrudnienia - Zespół programowy - Szkoły i placówki oświatowe - Organizacje pozarządowe - Mieszkańcy powiatu - media	- konferencja prasowa - artykuły w prasie lokalnej	zgodnie z harmonogramem Programu	4.000,00	Zarządzający projektami
- promocja projektów priorytetowych	- uczestnicy projektów - społeczeństwo - partnerzy	- zgodnie z planami promocji poszczególnych projektów	zgodnie z harmonogramem projektów	500.000,00	zarządzający projektami
- informacja o efektach programu	- JST - Powiatowa Rada - Zatrudnienia - Zespół programowy - Szkoły i placówki oświatowe - Organizacje pozarządowe - Mieszkańcy powiatu - Media - Instytucje i organizacje spoza powiatu	- konferencja - konferencja prasowa - artykuły w prasie lokalnej - artykuł na stronach www Starostwa Powiatowego i partnerów	12/2010 12/2011 12/2012 12/2013 12/2014 12/2015	60.000,00	Starosta zarządzający projektami

- promocja dobrych praktyk	- JST - Powiatowa Rada Zatrudnienia - Zespół programowy - Szkoły i placówki oświatowe - Organizacje pozarządowe - Media - Instytucje i organizacje spoza powiatu	- Konferencja - Folder reklamowy - Konferencja prasowa	10/2013 10/2015	30.000,00	Starosta zarządzający projektami
- Tworzenie pozytywnego klimatu wokół projektu	- Społeczeństwo - Media - JST - Organizacje i instytucje o charakterze powiatowym i ponad powiatowym - Partnerzy - uczestnicy	- public relations	ciągle	0,00	wszystkie osoby i instytucje zaangażowane w realizację programu
Razem				600.000,00 PLN	

5.10. Zgodność celów Programu z celami dokumentów strategicznych

Cele Programu Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości są zgodne z celami dokumentów strategicznych szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego.

Tabela nr 34 Zgodność celów Programu z celami dokumentów strategicznych szczebla lokalnego i regionalnego.

Cele programu	Strategia województwa wielkopolskiego do 2020 r	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Gostyńskiego	Program Rozwoju Lokalnego 2007 - 2015
<u>Cel strategiczny:</u> Dobre miejsca pracy wykorzystujące potencjał społeczno-gospodarczy powiatu	<u>Cel generalny:</u> Poprawa jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej skutkująca wzrostem poziomu życia mieszkańców	<u>Cel nadrzędny:</u> Wysoka jakość życia mieszkańców powiatu gostyńskiego <u>Cel główny:</u> Zrównoważony rozwój powiatu gostyńskiego	<u>Cel główny:</u> Podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców oraz wzmocnienie potencjału rozwojowego powiatu
<u>Cel główny:</u> Ograniczenie bezrobocia w powiecie	<u>Cel strategiczny 3:</u> Wzrost kompetencji mieszkańców i promocja zatrudnienia	Cele szczegółowe w ramach Program rozwoju społecznego	
<u>Cel główny:</u> Dobrze rozwinięta przedsiębiorczość	<u>Cel operacyjny 3.3</u> Rozwój przedsiębiorczości i promocja samozatrudnienia	Cele szczegółowe w ramach Programu rozwoju gospodarczego	

<u>Cel główny:</u> Dobrze zorganizowana edukacja	<u>Cel operacyjny 3.1.</u> Ograniczanie barier w dostępie do edukacji <u>Cel operacyjny 3.2.</u> Poprawa jakości oraz wzrost różnorodności form kształcenia	Cele szczegółowe w ramach Programu rozwoju społecznego	<u>Cel główny:</u> Podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców oraz wzmocnienie potencjału rozwojowego powiatu
<u>Cel główny:</u> Wzrost wykorzystania potencjału ludzkiego w powiecie	<u>Cel strategiczny 4.</u> Wzrost spójności i bezpieczeństwa społecznego		
<u>Cel główny:</u> Wysoki poziom infrastruktury w powiecie	<u>Cel strategiczny 1</u> Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku	Cele szczegółowe w ramach Programu działań z zakresu zagospodarowania przestrzennego	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentów strategicznych

Tabela nr 35 Powiązanie Programu Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości z Programami Operacyjnymi finansowanymi z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Program Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka
<u>Cel strategiczny:</u> Dobre miejsca pracy wykorzystujące potencjał społeczno-gospodarczy powiatu	<u>Cel generalny</u> Wzmocnienie potencjału rozwojowego Wielkopolski na rzecz wzrostu konkurencyjności i zatrudnienia	<u>Cel główny</u> Wzrost zatrudnienia i spójności społecznej.	<u>Cel główny</u> Rozwój polskiej gospodarki w oparciu o innowacyjne przedsiębiorstwa.
<u>Cel główny:</u> Ograniczenie bezrobocia w powiecie	<u>Cel Priorytetu V</u> Rozwój kapitału ludzkiego oraz wzmocnienie spójności społecznej regionu na rzecz wzrostu zatrudnienia	<u>Cel 2</u> Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego <u>Cel 4</u> Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy	<u>Cel główny</u> Rozwój polskiej gospodarki w oparciu o innowacyjne przedsiębiorstwa.

<u>Cel główny:</u> Dobrze rozwinięta przedsiębiorczość	<u>Cel Priorytetu V</u> Rozwój kapitału ludzkiego oraz wzmocnienie spójności społecznej regionu na rzecz wzrostu zatrudnienia	<u>Cel 1</u> Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo <u>Cel 3</u> Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce	<u>Cel główny</u> Rozwój polskiej gospodarki w oparciu o innowacyjne przedsiębiorstwa. <u>Cel 4</u> Zwiększenie udziału innowacyjnych produktów polskiej gospodarki w rynku międzynarodowym
<u>Cel główny:</u> Dobrze zorganizowana edukacja	<u>Cel Priorytetu V</u> Rozwój kapitału ludzkiego oraz wzmocnienie spójności społecznej regionu na rzecz wzrostu zatrudnienia	<u>Cel 4</u> Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy	<u>Cel 6</u> Wzrost wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w gospodarce

<u>Cel główny:</u> Wzrost wykorzystania potencjału ludzkiego w powiecie	<u>Cel Priorytetu V</u> Rozwój kapitału ludzkiego oraz wzmocnienie spójności społecznej regionu na rzecz wzrostu zatrudnienia	<u>Cel 6</u> Wzrost spójności terytorialnej	<u>Cel główny</u> Rozwój polskiej gospodarki w oparciu o innowacyjne przedsiębiorstwa.
<u>Cel główny:</u> Wysoki poziom infrastruktury w powiecie	<u>Cel Priorytetu IV</u> Restrukturyzacja obszarów problemowych na rzecz wzrostu i zatrudnienia	n/d	<u>Cel główny</u> Rozwój polskiej gospodarki w oparciu o innowacyjne przedsiębiorstwa. <u>Cel 1</u> Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto cele Programu są spójne z wybranymi operacjami wyodrębnionymi w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Należą do nich:

- różnicowanie działalności rolniczej w kierunku podejmowania lub rozwijania przez rolników, domowników i małżonków rolników, działalności nierolniczej lub związanej z rolnictwem, co wpłynie na tworzenie pozarolniczych źródeł dochodów, promocję zatrudnienia poza rolnictwem na obszarach wiejskich.
- tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, którego celem jest Wzrost konkurencyjności gospodarczej obszarów wiejskich, rozwój przedsiębiorczości i rynku pracy, a w konsekwencji - wzrost zatrudnienia na obszarach wiejskich.
- Oś IV Leader - Celem osi czwartej jest przede wszystkim budowanie kapitału społecznego poprzez aktywizację mieszkańców oraz przyczynianie się do powstawania nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich.

Tabela nr 36 Zgodność celów Programu z celami dokumentów strategicznym na poziomie krajowym i UE.

Cele Programu	Strategiczne Wytyczne Wspólnoty	Zintegrowane Wytyczne na rzecz Wzrostu i Zatrudnienia	Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia	Krajowy Program Reform 2005–2008
Dobre miejsca pracy wykorzystujące potencjał społeczno-gospodarczy powiatu	1.3 Zwiększenie liczby i poprawa jakości miejsc pracy	17. Wdrażanie polityk zatrudnienia ukierunkowanych na osiągnięcie pełnego zatrudnienia, poprawę jakości i wydajności pracy oraz wzmacnianie spójności społecznej i terytorialnej	Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej	Utrzymanie wysokiego tempa wzrostu gospodarczego, sprzyjającego pracy z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju
Ograniczenie bezrobocia w powiecie Wzrost wykorzystania potencjału ludzkiego w powiecie	1.3.1. Przyciągnięcie na rynek pracy i przedłużenie aktywności zawodowej większej liczby osób oraz modernizacja systemów zabezpieczenia społecznego	18. Promocja zatrudnienia zgodnego z cyklem życia człowieka. 19. Zapewnianie rynków pracy sprzyjających integracji, zwiększanie atrakcyjności pracy oraz czynienie pracy opłacalną dla osób jej poszukujących,	Tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości Wzmocnienie potencjału zdrowotnego kapitału ludzkiego	Tworzenie i utrzymanie nowych miejsc pracy oraz zmniejszanie bezrobocia

		w tym osób znajdujących się w gorszym położeniu i zawodowo nieaktywnych 20. Lepsze dopasowanie się do potrzeb rynku pracy		
Dobrze zorganizowana edukacja	1.3.3. Zwiększenie inwestycji w kapitał ludzki poprzez lepszą edukację i poprawę kwalifikacji.	24. Dostosowanie systemów edukacji i szkoleń do nowych wymogów dotyczących kompetencji zawodowych.	Wzrost poziomu edukacji społeczeństwa oraz poprawa jakości kształcenia	Inwestowanie w kapitał ludzki.
Dobrze rozwinięta przedsiębiorczość	1.3.2. Zwiększenie zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw oraz elastyczności rynku pracy.	21. Promowanie elastyczności przy równoczesnym zapewnianiu bezpieczeństwa zatrudnienia oraz redukowaniu segmentacji rynku pracy z uwzględnieniem roli partnerów społecznych. 23. Zwiększanie i poprawa inwestycji w kapitał ludzki.	- Tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości. - Wzmocnienie potencjału zdrowotnego kapitału ludzkiego.	Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw.

5.11. Podejście zintegrowane w Programie

Program Ograniczanie Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości ma charakter zintegrowany. Podejście zintegrowane przejawia się w kilku aspektach:

- integracja celów,
- integracja działań,
- integracja partnerów społecznych, gospodarczych i publicznych,
- integracja zasobów lokalnych,
- integracja sektorów gospodarki.

Integracja celów strategicznych i operacyjnych ma się przyczynić do realizacji celu głównego (nadrzędnego) wynikającego z drzewa celów, który zakłada uzyskanie następującego pozytywnego stanu sytuacji: „Dobre miejsca pracy wykorzystujące potencjał społeczno-gospodarczy powiatu”. Do realizacji tego celu kluczowego będzie prowadziła przede wszystkim realizacji pięciu celów głównych:

- Ograniczenie bezrobocia w powiecie,
- Dobrze rozwinięta przedsiębiorczość,
- Dobrze zorganizowana edukacja,
- Wzrost wykorzystania potencjału ludzkiego w powiecie,
- Wysoki poziom infrastruktury w powiecie.

Realizacja celów strategicznych i operacyjnych przyczyni się również do realizacji misji Programu, która jest komplementarna z misją rozwoju powiatu Lokalnej Grupy Działania, która jest tożsama z misją gminy Gostyń i brzmi: **Powiat Gostyński miejscem przyjaznym dla ludzi i przedsiębiorstw.**

Integracja działań przejawia się przede wszystkim w działaniach zaplanowanych w kompleksowych priorytetowych projektach przewidzianych do realizacji w ramach Programu. Projekty i działania mają charakter kompleksowy i zintegrowany, zapewniając tym samym jak najlepszą realizację celów i tym samym stopniowy, wieloaspektowy i dynamiczny rozwój powiatu gostyńskiego. Działania przyczyniają się do rozwoju potencjału regionu w aspekcie społecznym i ekonomicznym.

Podejście zintegrowane dotyczy również partnerów, którzy tworzą, aktualizują i realizują Program Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości. W procesie tym uczestniczy szerokie grono podmiotów indywidualnych i instytucjonalnych, które reprezentują trzy podstawowe sektory: społeczny, gospodarczy i publiczny. Sektor społeczny reprezentowany jest przez organizacje pozarządowe, działające głównie w formie stowarzyszeń, które realizują projekty i działania w obszarze przedsiębiorczości, edukacji i rynku pracy a także aktywizacji i integracji społecznej. Sektor prywatny reprezentowany jest przez lokalne podmioty gospodarcze. Sektor publiczny reprezentowany jest przez samorząd lokalny : powiat gostyński, samorządy gminne oraz podległe jednostki takie jak: ośrodki pomocy społecznej, placówki oświatowe itp.

Podejście zintegrowane dotyczące zasobów lokalnych przejawia się w uwzględnieniu w Programie licznych i różnorodnych zasobów lokalnych, które będą wykorzystywane w realizacji. Przede wszystkim uwzględniono:

- zasoby społeczne,
- zasoby ekonomiczne regionu,

- zasoby przyrodnicze,
- zasoby kulturowe i historyczne.

Zasoby te będą wykorzystywane i rozwijane dzięki Programowi Ograniczania Bezrobocia i Rozwoju Przedsiębiorczości w sposób kompleksowy i zintegrowany, tzn. w ramach każdego projektu będą wykorzystywane różnorodne rodzaje zasobów.

Integracja sektorów gospodarki w Programie obejmuje włączenie do przygotowania i realizacji podmiotów reprezentujących wszystkie sektory gospodarki obecne na terenie powiatu. Reprezentowane są przede wszystkim takie sektory jak: przemysł i drobna wytwórczość, edukacja, pomoc społeczna, rynek pracy, finanse, itp.

SPIS TABEL	Strony
Tabela nr 1 Liczba mieszkańców – porównanie z latami ubiegłymi	12
Tabela nr 2 Liczba zameldowań i wymeldowań w powiecie gostyńskim.	12
Tabela nr 3 Migracje wewnętrzne i zagraniczne w 2007r.	13
Tabela nr 4 Struktura (%) ludności według płci i grup wiekowych w powiecie gostyńskim.	14
Tabela nr 5 Liczba osób bezrobotnych przypadająca na 1 ofertę pracy w 2008r.	15
Tabela nr 6 Udział bezrobotnych kobiet w ogóle bezrobotnych.	17
Tabela nr 7 Udział osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi do ogółu bezrobotnych.	18
Tabela nr 8 Niepełnosprawne osoby bezrobotne w powiecie gostyńskim w 2007r.	19
Tabela nr 9 Instrumenty wsparcia niepełnosprawnych osób bezrobotnych	20
Tabela nr 10 Struktura (%) osób bezrobotnych wg wykształcenia w 2008 roku.	21
Tabela nr 11 Zawody deficytowe, nadwyżkowe i wykazujące równowagę w powiecie gostyńskim w latach 2005-2008.	22
Tabela nr 12 Liczba i kategorie osób biorących udział w zajęciach prowadzonych przez Klub Pracy w Gostyniu.	26
Tabela nr 13 Liczba indywidualnych gospodarstw rolnych w przedziałach obszarowych (ha).	28
Tabela nr 14 Gospodarstwa domowe wg źródeł dochodów w 2002r. (gos. dom.)	28
Tabela nr 15 Maszyny i urządzenia rolnicze wg rodzaju w 2002r. (szt.)	28
Tabela nr 16 Ilość placówek świadczących usługi dla turystów.	29
Tabela nr 17 Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON.	30
Tabela nr 18 Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości w 2008r.	30
Tabela nr 19 Największe firmy w powiecie gostyńskim w 2008r.	31
Tabela nr 20 Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 000 mieszkańców.	32
Tabela nr 21 Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON z podziałem na gminy w 2007r.	33
Tabela nr 22 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według wybranych sekcji w 2007r. w gminach powiatu gostyńskiego.	34
Tabela nr 23 Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD w powiecie gostyńskim.	34
Tabela nr 24 Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według wybranych sekcji w 2007 r. w mln zł.(ceny bieżące).	35
Tabela nr 25 Działalność instytucji otoczenia biznesu w powiecie gostyńskim w 2008r.	37
Tabela nr 26 Instrumenty wsparcia przedsiębiorstw w latach 2008 i 2009	38
Tabela nr 27 Uczniowie w szkołach dla dzieci i młodzieży w 2007r. (na 10 tys. ludności).	39
Tabela nr 28 Uczniowie w ostatnich klasach szkół ponadgimnazjalnych w szkołach zarządzanych przez powiat w roku szkolnym 2008/2009.	39
Tabela nr 29 Liczba uczniów w szkołach powiatu gostyńskiego.	40
Tabela nr 30 Analiza SWOT powiatu gostyńskiego.	44
Tabela nr 31 Zestawienie projektów priorytetowych.	78
Tabela nr 32 Analiza instytucji partnerskich zaangażowanych w realizację projektów priorytetowych.	96
Tabela nr 33 Plan promocji Programu.	104
Tabela nr 34 Zgodność celów Programu z celami dokumentów strategicznych szczebla lokalnego i regionalnego.	107

Tabela nr 35 Powiązanie POBiRP z Programami Operacyjnymi finansowanymi z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.	109
Tabela nr 36 Zgodność celów Programu z celami dokumentów strategicznych na poziomie krajowym i UE.	112
SPIS WYKRESÓW	
Wykres nr 1 Powierzchnia powiatów podregionu leszczyńskiego w km ² .	11
Wykres nr 2 Udział (%) mieszkańców z terenów wiejskich w 2007r. w powiatach podregionu leszczyńskiego.	13
Wykres nr 3 Zmiana stopy bezrobocia	15
Wykres nr 4 Bezrobocie w powiecie gostyńskim wg wieku (os.).	16
Wykres nr 5 Udział (%) poszczególnych grup wiekowych w ogólnej liczbie bezrobotnych w 2008r.	16
Wykres nr 6 Liczba osób bezrobotnych według płci.	17
Wykres nr 7 Udział (%) osób długotrwale bezrobotnych w ogóle	18
Wykres nr 8 Liczba osób bezrobotnych wg wykształcenia w powiecie gostyńskim.	21
Wykres nr 9 Liczba beneficjentów dotacji na podjęcie działalności gospodarczej.	23
Wykres nr 10 Liczba osób bezrobotnych skierowanych na staże.	23
Wykres nr 11 Liczba osób bezrobotnych skierowanych na szkolenia.	24
Wykres nr 12 Liczba osób korzystających z refundacji kosztów utworzenia stanowiska pracy.	24
Wykres nr 13 Liczba osób bezrobotnych skierowanych na roboty publiczne.	25
Wykres nr 14 Liczba osób bezrobotnych skierowanych na prace interwencyjne.	25
Wykres nr 15 Liczba osób bezrobotnych skierowanych na przygotowanie zawodowe.	26
Wykres nr 16 Wskaźnik przedsiębiorczości w powiatach podregionu leszczyńskiego w 2007r.	32
Wykres nr 17 Ilość osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w powiatach podregionu leszczyńskiego w 2007r.	33
Wykres nr 18 Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca w 2007r. w podregionie leszczyńskim (w zł).	35
Wykres nr 19 Liczba pracujących według sektorów w 2007r.	36
Wykres nr 20 Uczniowie w szkołach policealnych w 2007r. (na 10 tys. ludności).	40
Wykres nr 21 Najczęściej wybierane kierunki i specjalności kształcenia przez uczniów szkół powiatu gostyńskiego w latach 2005-2008.	41
SPIS RYSUNKÓW	
Rysunek nr 1 Schemat Wdrażania i Zarządzania Programem.	99
Rysunek nr 2 Schemat Systemu Monitoringu Programu.	101